

Īpašs EUROBAROMETER 569

Profesionālās izglītības un apmācības pievilcīgums

Eiobarometra ziņojums

2025. gada novembris

Šo aptauju pieprasīja Eiropas Komisijas Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts (EMPL ĢD), un to koordinēja Eiropas Komisijas Komunikācijas ģenerāldirektorāts (COMM ĢD "Sabiedriskā doma & Pilsoņu iesaistes nodaļā").

Šis dokuments neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Tajā ietvertās interpretācijas un viedokļi ir tikai autoru interpretācijas un viedokļi.

Projekta nosaukums	Profesionālās izglītības un apmācības pievilcība — ziņojums
Valodas versija	LV
Mediji/apjoms	PDF tīmekļa vietne
Kataloga numurs	KE-01-26-025-EN-N
ISBN	978-92-68-37337-8
DOI	10.2767/1737362

© Eiropas Savienība, 2026. gads

Komisijas atkalizmantošanas politiku īsteno saskaņā ar Komisijas Lēmumu 2011/833/ES (2011. gada 12. decembris) par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Ja vien nav norādīts citādi, šā dokumenta atkalizmantošana ir atļauta saskaņā ar Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tas nozīmē, ka atkalizmantošana ir atļauta ar nosacījumu, ka tiek sniegta pienācīga atsauce un norādītas visas izmaiņas.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Dokumentu sagatavoja Pierre Dieumegard Europokune — Europe Together un [Europe Democracy Esperanto](#).

Šā "pagaidu" dokumenta mērķis ir ļaut lielākam skaitam cilvēku Eiropas Savienībā iepazīties ar dokumentiem, ko sagatavojusi Eiropas Savienība (un ko finansē no viņu nodokļiem).

Ja tulkojumu nav, iedzīvotāji tiek izslēgti no debatēm.

Šis dokuments "Eurobaro meter" [bija pieejams tikai angļu valodā](#) pdf datnē. Sākot ar sākotnējo failu, mēs izveidojām nepāra failu, ko sagatavoja Libre Office programmatūra, lai veiktu mašīntulkošanu citās valodās. Rezultāti tagad ir [pieejami visās oficiālajās valodās](#).

Vēlams, lai ES administrācija pārņemtu svarīgu dokumentu tulkošanu. "Svarīgi dokumenti" ir ne tikai tiesību akti un noteikumi, bet arī svarīga informācija, kas vajadzīga, lai kopīgi pieņemtu uz informāciju balstītus lēmumus.

Lai kopīgi apspriestu mūsu kopīgo nākotni un nodrošinātu uzticamus tulkojumus, starptautiskā valoda Esperanto būtu ļoti noderīga tās vienkāršības, regularitātes un precizitātes dēļ.

Sazinieties ar mums:

[Kontaktu nin-Ek ! Eŭropo kune!](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Saturs

Ievads.....	4
Ievads.....	5
Metodoloģija.....	6
Galvenie konstatējumi.....	7
I. Profesionālās izglītības un apmācības rezultāti darba tirgū.....	9
1. PIA rada darbvietas ar augstu pieprasījumu.....	10
2. PIA rada labi apmaksātas darbvietas.....	13
3. Plašāka izpratne par darba tirgu.....	16
II. Sabiedrības priekšstatu par PIA kvalitāti un veidiem.....	20
1. Vispārējais skatījums uz PIA valstī.....	21
2. Mācību kvalitāte.....	24
3. Pedagoģiskā darbaspēka kvalitāte.....	26
4. Infrastruktūras kvalitāte.....	28
5. Specializētas tehniskās prasmes.....	30
6. Papildu mācību iespējas.....	32
7. PIA ieteikumi jauniešiem.....	39
III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību.....	45
1. Salīdzinošs PIA un vispārējās izglītības tēls.....	46
2. Pieredze PIA jomā ietekmē PIA izvēli.....	52
IV. Šķēršļi dalībai PIA.....	60
1. Problēmas, kas saistītas ar netehniskām prasmēm.....	61
2. Problēmas, kas saistītas ar norādījumiem un dzimumu stereotipiem.....	65
3. Turpmākie uzdevumi.....	81
Secinājums.....	83
Piezīmes.....	86
Tehniskās specifikācijas.....	88
Atbildes reakcijas rādītāji.....	90
Intervēšanas režīms pa valstīm.....	91
Kļūdu robežas.....	92
Anketa.....	93

Ievads

Ievads

Šis Eiropas Komisijas speciālaptaujas Nr. 569 ziņojums ir visaptverošs pētījums, ko pasūtījis Eiropas Komisijas Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts (EMPL ĢD) un kas veikts 2025. gada novembrī. Šajā ziņojumā ir analizēta sākotnējās profesionālās izglītības un apmācības (PIA) pievilcība, sniedzot ieskatu par iedzīvotāju uztveri un pieredzi visās dalībvalstīs. Ja vien nav norādīts citādi, apsekojumā galvenā uzmanība tiek pievērsta sākotnējai PIA (t. i., profesionālās izglītības programmām vidējās izglītības līmenī). Šajā ziņojumā termins "PIA" attiecas uz šīm sākotnējām programmām, ja vien nav skaidri norādīts citādi, piemēram, apspriežot augstākās vai pēcvidusskolas PIA ceļus.

Eiropas Savienība par prioritāti ir noteikusi profesionālās izglītības un apmācības (PIA) stiprināšanu, izmantojot vairākas koordinētas politikas iniciatīvas. Kopš 2002. gada Kopenhāģenas process ir nodrošinājis sistēmu Eiropas sadarbībai PIA jomā, kuras mērķis ir uzlabot PIA sistēmu kvalitāti, pārredzamību, mobilitāti un pievilcību visā Eiropā.¹ Pamatojoties uz šo pamatu, Padomes 2020. gada ieteikumā par PIA tika noteikti ES līmeņa principi, kas uzsver elastīgumu, darba tirgus reaģētspēju, augstu kvalitāti un mācīšanos darbavietā.²

Šie centieni ir pastiprināti ar tādām politikas saistībām kā Osnabrukas deklarācija (2020)³ un Herningas deklarācija (2025), ko⁴ apstiprinājuši dalībvalstu, kandidātvalstu un EEZ valstu PIA ministri, Eiropas sociālie partneri un Eiropas Komisija. Herningas deklarācijā atkārtoti apstiprināta apņemšanās koordinēt centienus, lai PIA padarītu pievilcīgāku, iekļaujošāku un kvalitatīvāku un labāk saskaņotu ar darba tirgus vajadzībām.

Lai gan šajos politikas satvaros ir izklāstīti skaidri mērķi, tie nenovērš joprojām pastāvošās būtiskās problēmas. Šī aptauja atklāj, ka, lai gan divas trešdaļas eiropiešu PIA vērtē pozitīvi un atzīst tās stiprās puses, mācot darbam atbilstošas prasmes, trīs ceturtdaļas apgalvo, ka vispārējai izglītībai ir pozitīvāks tēls. Joprojām pastāv dzimumu stereotipi, kas ierobežo ceļu izvēli: vairāk nekā puse eiropiešu (55 %) apgalvo, ka ar STEM saistītās PIA jomas ir piemērotākas vīriešiem, un vairāk nekā puse (57 %) uzskata, ka vīrieši aprūpes vai ar pakalpojumiem saistītās

PIA jomās bieži saskaras ar sociāliem aizspriedumiem vai spriedumiem.

Šis ziņojums sniedz detalizētu izpratni par to, kā eiropieši uztver PIA, tostarp par tās kvalitāti, pieejamību, atbilstību darba tirgus vajadzībām un sociālajiem faktoriem, kas ietekmē cilvēku izglītības izvēli un PIA vadošo darbvieta pievilcību. Konstatējumi kalpos kā vērtīgs resurss politikas veidotājiem, ieinteresētajām personām un sabiedrībai, sniedzot ieskatu jomās, kurām jāpievērš uzmanība un jāveic uzlabojumi. Risinot šajā ziņojumā apzinātās problēmas, dalībvalstis sadarbībā ar ES var spert ievērojamus soļus ceļā uz to, lai profesionālā izglītība kļūtu par patiesu pirmās izvēles ceļu, kas atbilst gan individuālajiem centieniem, gan darba tirgus vajadzībām.

Šā 2025. gada apsekojuma galvenie mērķi ir šādi:

- Novērtēt sabiedrības priekšstatus par PIA kvalitāti, tostarp par mācīšanas standartiem, infrastruktūru (t. i., fizisko un digitālo aprīkojumu, kas izglītojamajiem ir pieejams) un mācību rezultātiem
- Izpētīt informētību par PIA iespējām un to pieejamību, tostarp informācijas sniegšanu un mobilitātes un tālākizglītības iespējas
- Izprast faktorus, kas ietekmē jauniešu izglītības izvēli, un skolotāju, vecāku un vienaudžu norādījumu lomu
- Izpētīt priekšstatus par PIA atbilstību darba tirgus vajadzībām, tostarp par darba pieprasījumu, darba samaksas līmeņiem, sociālo statusu un turpmāko ilgtspēju.
- Apzināt dzimumu stereotipus un aizspriedumus, kas ietekmē izvēli starp vispārējās un profesionālās izglītības iespējām
- Salīdzināt dalībvalstu attieksmi pret PIA, lai apzinātu paraugpraksi un jomas, kurās nepieciešama mērķtiecīga iejaukšanās;

1 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/copenhagen-declaration>

2 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/council-recommendation-24-november-2020-vocational-education-and-training-vet-sustainable>

3 https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

4 <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/media/23xla4rt/herning>

Metodoloģija

Šī Eiropas Komisijas speciālaptauja Nr. 569 par profesionālās izglītības un apmācības pievilcību ir daļa no Eiropas Komisijas 104.2. kārtas, un tā tika veikta 2025. gada novembrī. Apmēram 26 453 respondenti no dažādām sociālajām un demogrāfiskajām grupām tika intervēti attiecīgajā valsts valodā. Šo aptauju pasūtīja Eiropas Komisijas Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts (EMPL ĢD).

Izmantotā metodika bija Eiropas Komisijas standartaptauja, ko veica Komunikācijas ģenerāldirektorāts ("Sabiedrības viedoklis un pieredze; Pilsoņu iesaistes" nodaļa)⁵. Intervijas tika veiktas klātienē, vai nu fiziski cilvēku mājās, vai izmantojot attālinātu video mijiedarbību attiecīgajā valsts valodā. Intervijas ar attālinātu video mijiedarbību ("tiešsaistes klātienē" jeb CAVI, datorizēta video intervēšana), kas tika veiktas tikai Čehijā, Dānijā, Maltā un Somijā. Šim ziņojumam ir pievienota tehniska piezīme par intervijām, ko veikuši Verian tīkla dalībnieki institūti.

Mēs vēlētos pateikties cilvēkiem visā Eiropas Savienībā, kuri ir piedāvājuši savu laiku, lai piedalītos šajā aptaujā.

Bez viņu aktīvas līdzdalības šis pētījums nebūtu bijis iespējams.

Piezīme. Šajā ziņojumā ES valstis ir apzīmētas ar turpmāk norādītajiem oficiālajiem saīsinājumiem.

Beļģija	BE	Lietuva	LT
Bulgārija	BG	Luksemburga	LU
Čehija	CZ	Ungārija	HU
Dānija	DK	Malta	MT
Vācija	DE	Nīderlande	NL
Igaunija	EE	Austrija	AT
Īrija	IE	Polija	PL
Grieķija	EL	Portugāle	PT
Spānija	ES	Rumānija	RO
Francija	FR	Slovēnija	SI
Horvātija	HR	Slovākija	SK
Itālija	IT	Somija	FI
Kipras Republika	CY*	Zviedrija	SE
Latvija	LV		

Eiropas Savienība – vidējais svērtais rādītājs 27 dalībvalstīm ES-27

* Kipra kopumā ir viena no 27 Eiropas Savienības dalībvalstīm. Tomēr *acquis communautaire* piemērošana ir apturēta tajā valsts daļā, kuru nekontrolē Kipras Republikas valdība. Praktisku apsvērumu dēļ "CY" kategorijā un ES27 vidējā rādītājā ir iekļautas tikai tās intervijas, kas veiktas tajā valsts daļā, kuru kontrolē Kipras Republikas valdība.

5 Eiropas Komisijas metodoloģiskās pieejas:
<https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

Galvenie konstatējumi

PIA tiek uzskatīta par kvalitatīvu un ar darbu saistītu, un visbiežāk tā tiek ieteikta kā izglītības veids, lai gan vispārējā izglītība saglabā pozitīvāku tēlu

- Divi no trim eiropiešiem (67 %) apgalvo, ka viņu valstīs PIA tiek vērtēta pozitīvi, savukārt 73 % uzskata, ka PIA piedāvā kvalitatīvas mācības.
- tiek uzskatīts, ka PIA māca darbam atbilstošas tehniskās prasmes (85 % respondentu), nodarbina kompetentus skolotājus (79 %) un nodrošina piekļuvi modernai infrastruktūrai (78 %).
- Vairāk nekā pusei (52 %) pašnodarbināto personu ir PIA kvalifikācija, uzsverot šā ceļa nozīmi pašnodarbinātības un uzņēmumu izveides atbalstīšanā.
- Divas trešdaļas (67 %) uzskata, ka PIA piedāvā ceļu uz universitātes studijām, un līdzīgas proporcijas apgalvo, ka tā sniedz iespējas studēt ārzemēs.
- Pieci no desmit eiropiešiem ieteiktu PIA jauniešiem, kuri izvēlas vidusskolu, savukārt mazāk nekā četri no desmit eiropiešiem (39 %) ieteiktu vispārējo izglītību. Terciārajā līmenī biežāk tiek ieteikti arī augstāki profesionālās izglītības ceļi (52 %) nekā akadēmiskie ceļi (35 %).
- Tomēr trīs ceturtdaļas respondentu (75 %) uzskata, ka vispārējai izglītībai ir pozitīvāks tēls nekā PIA, un vairāk nekā astoņi no desmit respondentiem (82 %) uzskata, ka personas, kurām ir labi panākumi, ir attālinātas no profesionālās izglītības.

Darba un ienākumu nepieciešamība ir galvenais faktors, izvēloties PIA

- Vairāk nekā puse eiropiešu (53 %) norāda, ka nepieciešamība atrast darbu un ātri nopelnīt naudu ir galvenais faktors, kas ietekmē jauniešus izvēlēties PIA, un tas ir galvenais faktors 24 dalībvalstīs.
- Vecāku ieteikumi (35 %) ir ietekmīgāki nekā skolotāju ieteikumi (28 %), savukārt PIA (16 %) un sociālo mediju (14 %) prestižam ir daudz mazāka nozīme. Tas liecina, ka publiskajā diskursā ir plašas iespējas paaugstināt profesionālās izglītības statusu.
- Katrs piektais eiropietis (21 %) par vienu no galvenajiem PIA izvēles faktoriem uzskata vēlmi kļūt par uzņēmēju vai pašnodarbināto.

Ar PIA saistītas darbvietas, kas tiek uzskatītas par pieprasītām, labi apmaksātām un zaļām

- Vairāk nekā astoņi no desmit (82 %) eiropiešiem apgalvo, ka PIA kvalifikācija rada darbvietas, kurās ir liels pieprasījums.
- Divas trešdaļas (66 %) apgalvo, ka PIA kvalifikācijas rezultātā tiek radīts labi apmaksāts darbs.
- Divas trešdaļas (63 %) eiropiešu apgalvo, ka PIA kvalifikācijas rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos.

Viedokļi atšķiras attiecībā uz pamatprasmēm, vispārīgajām prasmēm un iekļautību

- Puse eiropiešu apgalvo, ka PIA programmās trūkst pamatprasmju, piemēram, rakstpratības vai digitālās prasmes, un transversālo prasmju, piemēram, komunikācijas vai kritiskās domāšanas, mācīšanas.
- Divas trešdaļas eiropiešu apgalvo, ka PIA programmas ir pietiekami iekļaujošas, lai atbalstītu izglītojamos, kuri saskaras ar šķēršļiem, lai gan viedokļi dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras.

Paaudžu dalīšana nosaka, kā tiek uztverta un ieteikta PIA

- Jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem biežāk apgalvo, ka skolotāji un profesionālās orientācijas konsultanti pienācīgi nenovērš ar dzimumu saistītus aizspriedumus, pirms skolēni izvēlas starp vispārējo un profesionālo izglītību. Šāda uztvere ir izplatīta 62 % šīs jaunākās vecuma grupas iedzīvotāju salīdzinājumā ar 52 % iedzīvotāju vecumā no 55 gadiem.
- Jaunākie respondenti reģistrē zemākus PIA dalības rādītājus (46 %) nekā tie, kas ir vecumā no 25 līdz 54 gadiem (52–53 %), un vairāk tiecas ieteikt vispārējo profesionālo izglītību (53 % salīdzinājumā ar 33 % to respondentu vidū, kuri ir vecāki par 55 gadiem), kas liecina par skaidru paaudžu maiņu attieksmē.
- Tomēr respondenti, kas pametuši izglītību 20 gadu vecumā vai vecāki, retāk iesaka profesionālās izglītības iespējas (43 %) nekā tie, kas pametuši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem (58 %).

Dzimumu stereotipi ir izplatīti izglītības ceļā un lauka izvēlē

- Vairāk nekā puse eiropiešu apgalvo, ka ar STEM saistītās PIA jomas ir piemērotākas vīriešiem, taču

Eurobarometra speciālaptauja Nr. 569 "Profesionālās izglītības un apmācības pievilcīgums"
Galvenie konstatējumi

starp dalībvalstīm pastāv lielas atšķirības, sākot no 86 % Ungārijā un Slovākijā līdz tikai 15 % Zviedrijā.

- Aptuveni septiņi no desmit respondentiem (71 %) uzskata, ka sievietes, kuras interesējas par tehniskiem priekšmetiem, tiek novirzītas uz vispārējo izglītību, savukārt gandrīz septiņi no desmit respondentiem (69 %) apgalvo, ka sievietes saņem mazāku atbalstu ar STEM saistītai PIA nekā vīrieši.
- Septiņi no desmit eiropiešiem apgalvo, ka vīrieši, kuriem nav labu akadēmisko sasniegumu, saskaras ar lielāku spiedienu nekā sievietes izvēlēties PIA, nevis vispārējo izglītību.
- Vairāk nekā puse (57 %) apgalvo, ka vīrieši aprūpes vai* ar pakalpojumiem saistītās PIA jomās saskaras ar sociāliem aizspriedumiem, kas atklāj ierobežojumus abu dzimumu izvēlē.

I. Profesionālās izglītības un apmācības rezultāti darba tirgū

I. Profesionālās izglītības un apmācības rezultāti darba tirgū

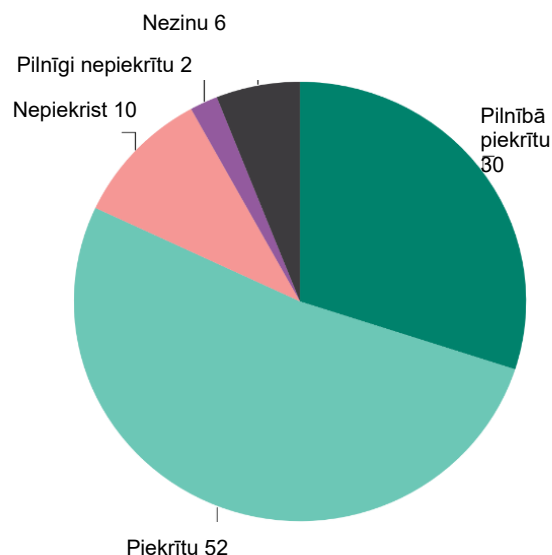
1. PIA rada darbvietas ar augstu pieprasījumu

Vairāk nekā astoņi no katrām desmit ES iedzīvotājiem apgalvo, ka PIA kvalifikācija rada darbvietas, kas darba tirgū ir ļoti pieprasītas

Visā Eiropas Savienībā 82 % respondentu uzskata, ka PIA kvalifikācija rada darbvietas, kas viņu valsts darba tirgū ir ļoti pieprasītas, tostarp 30 % respondentu⁶ stingri piekrīt šim apgalvojumam un 52 % respondentu parasti tam piekrīt. Tikai 12 % nepiekrīt, bet 6 % nezina.

Šo plašo konstatējumu var salīdzināt laika gaitā, palielinoties vienošanās apjomam salīdzinājumā ar 2011. gadā novērotajiem rezultātiem; Cedefop 2016. gada apsekojumā (ES28) 86 % respondentu uzskatīja, ka cilvēki profesionālajā izglītībā apguva prasmes, kas vajadzīgas darba devējiem,⁷ savukārt 2011. gada Eiropas Komisijas PIA apsekojumā (ES27) tika konstatēts, ka 73 % respondentu uzskatīja, ka PIA ir novedusi pie profesijām, kas darba tirgū ir ļoti pieprasītas⁸.

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - IVET kvalifikācijas rezultātā tiek radītas darbvietas, kas ir ļoti pieprasītas darba tirgū [MŪSU VALSTS] (ES27) (%)

6 Jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA kvalifikācija rada darbvietas, kas ir ļoti pieprasītas darba tirgū (MŪSU VALSTS).

7 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Jautājumu formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma: "Turpmāk minētie apgalvojumi attiecas uz darbvietaš, ko cilvēki var iegūt pēc arodizglītības, iegūstot vidējo izglītību. Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no tiem? - Cilvēki profesionālajā izglītībā apguv prasmes, kas vajadzīgas darba devējiem jūsu valstī"

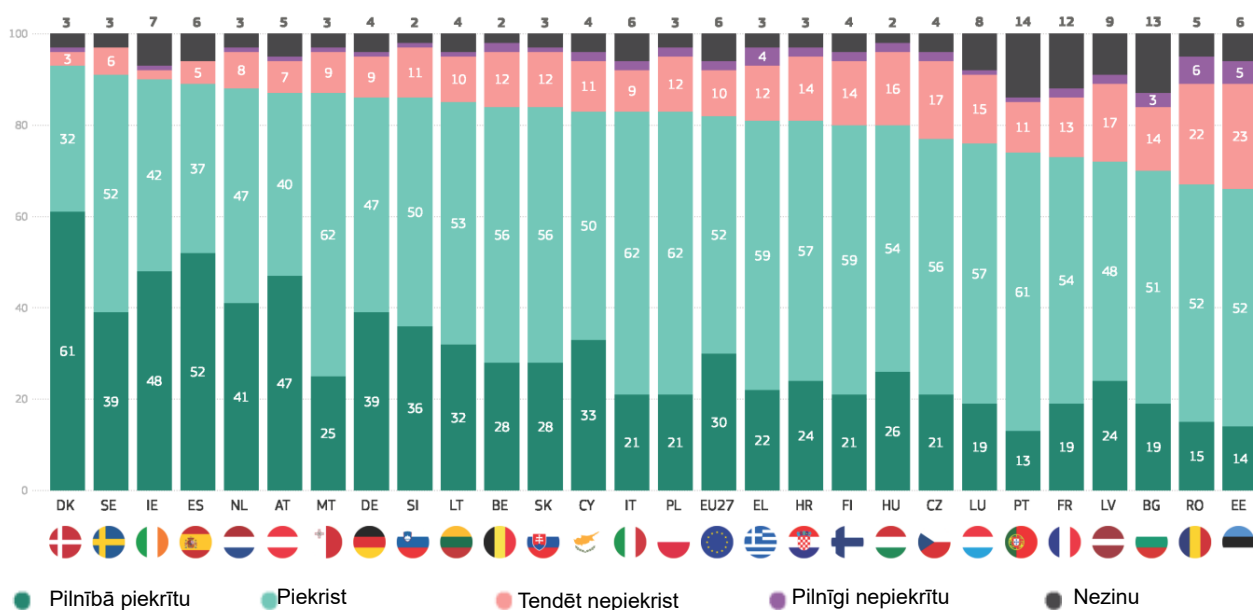
8 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. QA10.11. jautājums. Jautājumu formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma un attiecas uz PIA kopumā, nevis konkrēti uz sākotnējo PIA: "Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem. Profesionālā izglītība un apmācība rada profesijas, kas darba tirgū ir ļoti pieprasītas."

Eiropas Komisijas speciālais aptaujas Nr. 569 "Profesionālās izglītības un apmācības pievilcīgums"

I. Profesionālās izglītības un apmācības rezultāti darba tirgū

Pašreizējā apsekojumā viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras, un visaugstākais vienprātības līmenis reģistrēts Dānijā (93 %), Zviedrijā (91 %) un Īrijā (90 %). Zemākais līmenis reģistrēts Igaunijā (66 %), Rumānijā (67 %) un Bulgārijā (70 %). 19 dalībvalstīs vismaz astoņi no desmit respondentiem piekrīt, ka PIA kvalifikācija rada darbvietas, kas darba tirgū ir ļoti pieprasītas.

Jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem:- IVET kvalifikācija rada darbvietas, kas ir ļoti pieprasītas darba tirgū (MŪSU VALSTĪ) (%)

I. Profesionālās izglītības un apmācības rezultāti darba tirgū

Viedokļi par to, cik lielā mērā PIA kvalifikācija rada darbvieta ar lielu pieprasījumu, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā izklāstīts turpmāk.

- Uzskatu, ka PIA kvalifikācijas rada darbvieta ar augstu pieprasījumu, pauž 88 % respondentu, kuri apgalvo, ka viņu valstī PIA tiek uztverta pozitīvi, salīdzinot ar 74 % respondentu, kuri ziņo, ka tā tiek uztverta negatīvi.
- Vienošanās ir plašāk izplatīta to respondentu vidū, kuri uzskata, ka jaunieši saņem pietiekami daudz informācijas par PIA iespējām (88 %), nekā to respondentu vidū, kuri uzskata, ka viņi to nesaņem (75 %).
- Pastāv dažas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām: 85 % vadītāju uzskata, ka PIA kvalifikācija rada darbvieta pēc pieprasījuma salīdzinājumā ar 79 % mājsaimnieču,⁹ respondentu bezdarbnieku un studentu.
- Respondenti, kuri beidza izglītību 20 gadu vecumā vai vēlāk, visticamāk, uzskata, ka PIA kvalifikācija rada darbvieta, kurās ir liels pieprasījums (84 %), kam seko tie, kuri beidza izglītību 16–19 gadu vecumā (82 %), un tie, kuri beidza izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki (77 %).
- Ir arī tikai nelielas atšķirības pēc respondentu vecuma. To respondentu īpatsvars, kuri piekrīt, ka PIA kvalifikācija rada darbvieta ar augstu pieprasījumu, ir visaugstākais 40–54 gadus vecu personu vidū (83 %), tikai nedaudz samazinoties līdz 82 % 55 gadus vecu un vecāku personu vidū, 81 % 25–39 gadus vecu personu vidū un 79 % 15–24 gadus vecu respondentu vidū.
- Uztverē pēc dzimuma ir tikai nelielas atšķirības.
- Atšķirības starp tiem, kas paši apmeklēja PIA, un tiem, kas to neapmeklēja, arī ir nenoīmīgas.

Q88.4 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: IVET kvalifikācija rada darbvieta, kas ir ļoti pieprasīta darba tirgū (MŪSU VALSTS) (%-ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	82	12	6
Dzimums			
Cilvēks	83	12	5
Sieviete	81	13	6
Vecums			
15-24	79	16	5
25-39	81	14	5
40-54	83	12	5
>=55	82	11	7
Izglītība (beigās)			
<=15	77	11	
16-19	82	13	5
>=20	84	11	5
Joprojām mācās	79	14	7
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	81	14	5
Vadītāji	85	11	4
Citas baltas apakšes	83	13	4
Fiziskā darba strādnieki	83	12	5
Mājas ļaudis	79	14	7
Bezdarbnieks	79	15	6
Pensionējis(-usies)	81	11	8
Skolēni	79	15	6
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	82	12	6
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	81	13	6
Lielpilsēta	84	11	5
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	88	9	3
Negatīvs	74	21	5
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	84	12	4
Nē	80	13	7

9 Mājokļa personas tiek definētas kā personas, kas atbild par parastu iepirkšanos un mājas kopšanu, vai bez jebkādas pašreizējās nodarbošanās, kas nestrādā

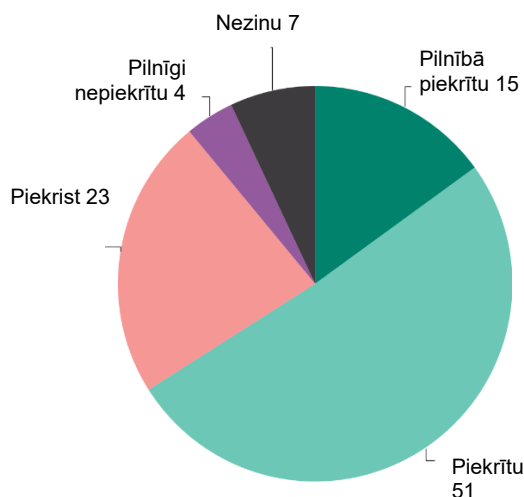
2. PIA rada labi apmaksātas darbviētas

Divas trešdaļas ES iedzīvotāju uzskata, ka PIA kvalifikācija rada labi apmaksātas darbviētas

Visā Eiropas Savienībā 66 % respondentu uzskata, ka PIA kvalifikācija rada labi apmaksātas darbviētas, tostarp 15 % respondentu tam pilnībā piekrīt un 51 % respondentu¹⁰ tam parasti piekrīt. Aptuveni ceturtā daļa respondentu nepiekrīt šim apgalvojumam (27 %), bet 7 % to nezina.

Šo rezultātu var salīdzināt ar iepriekšējo aptauju rezultātiem, kopumā palielinoties to respondentu īpatsvaram, kuri piekrīt šim apgalvojumam: Cedefop 2016. gada apsekojumā (ES28) tika konstatēts, ka 60 % respondentu uzskata, ka PIA ir radījusi labi apmaksātas¹¹ darbviētas, savukārt 2011. gada Eiropas Komisijas PIA apsekojumā (ES27) 55 % norādīja, ka profesionālā apmācība ir radījusi labi apmaksātas¹² darbviētas.

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - IVET kvalifikācijas rezultātā tiek radītas labi apmaksātas darbviētas (ES27) (%)

10 jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA kvalifikācijas rezultātā tiek radītas labi apmaksātas darbviētas.

11 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Jautājumu formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma: "Turpmāk minētie apgalvojumi attiecas uz darbviētām, ko cilvēki var iegūt pēc arodizglītības, iegūstot vidējo izglītību. Cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no tiem? — Profesionālā izglītība nodrošina labi apmaksātu darbu."

12 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Jautājumu formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma, un tajā lietots termins "PIA", nenošķirot sākotnējo un tālāko PIA. QA10.9. jautājums. "Profesionālā izglītība un apmācība rada labi apmaksātu darbu".

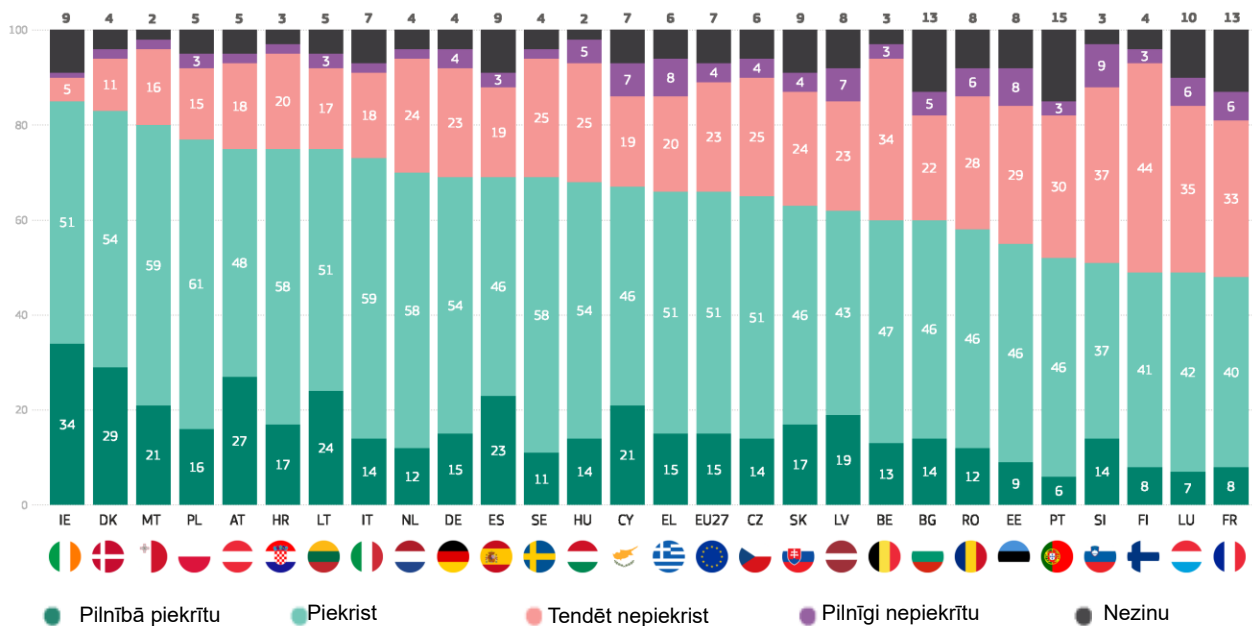
I. Profesionālās izglītības un apmācības rezultāti darba tirgū

Pašreizējā apsekojumā šis rezultāts ir atspoguļots arī PIA dalības modeļos: pašnodarbināto respondentu vidū ir viens no augstākajiem PIA līdzdalības rādītājiem (52 %), kas norāda uz ciešu saikni starp PIA veidiem un uzņēmējdarbības karjeru (sk. III.2. iedaļu par PIA līdzdalības modeļiem pa sociāli profesionālajām kategorijām).

Vismaz puse respondentu 24 dalībvalstīs uzskata, ka PIA kvalifikācija rada labi apmaksātas darbvietas.

Viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras, un augstākais vienošanās līmenis reģistrēts Īrijā (85 %), Dānijā (83 %) un Maltā (80 %). Zemākais līmenis ir Francijā (48 %), Luksemburgā un Somijā (abās 49 %).

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem:- IVET qualifications
novēd pie labi apmaksātām darbviетām (%)

I. Profesionālās izglītības un apmācības rezultāti darba tirgū

Viedokļi par to, cik lielā mērā PIA kvalifikācija rada labi apmaksātas darbvietas, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā izklāstīts turpmāk.

- Uzskatu, ka PIA kvalifikācija rada labi apmaksātus darbus, pauž 75 % respondentu, kuri apgalvo, ka viņu valstī PIA tiek vērtēta pozitīvi, salīdzinot ar 50 % respondentu, kuri ziņo par negatīviem priekšstatiem.
- Pastāv dažas pārsteidzošas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām: 68 % „balto apkaklišu” un 67 % strādnieku uzskata, ka PIA kvalifikācija rada labi apmaksātu darbu salīdzinājumā ar 60 % bezdarbnieku respondentu.
- Respondenti, kuri ir pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem, biežāk piekrīt šim apgalvojumam (68 %) nekā tie, kuri ir pabeiguši izglītību vecumā no 15 gadiem vai jaunāki vai kuri to ir pabeiguši 20 gadu vecumā vai vēlāk (attiecīgi 64 un 65 %).
- Ticība, ka PIA kvalifikācijas rezultātā tiek iegūts labi apmaksāts darbs, nedaudz atšķiras atkarībā no vecuma: no 67 % respondentu vecumā no 40 gadiem (40–54 gadi, 55 gadi un vairāk) un 65 % respondentu vecumā no 25 līdz 39 gadiem līdz 63 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem.

QB8.2 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: IVET kvalifikācijas rezultātā tiek radītas labi apmaksātas darbvietas (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	66	27	7
Dzimums			
Cilvēks	67	27	6
Sieviete	64	28	8
Vecums			
15-24	63	31	6
25-39	65	29	6
40-54	67	28	5
>=55	67	24	9
Izglītība (beigās)			
<=15	64	24	12
16-19	68	26	6
>=20	65	29	6
Joprojām mācās	59	33	8
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	65	30	5
Vadītāji	66	28	6
Citas baltas apkakles	68	27	5
Fiziskā darba strādnieki	67	27	6
Mājas ļaudis	62	28	10
Bezdarbnieks	60	33	7
Pensionēji(-usies)	66	24	10
Skolēni	62	31	7
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	65	28	7
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	66	27	7
Lielpilsēta	66	27	7
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	75	20	5
Negatīvs	50	44	6
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	68	28	4
Nē	64	27	9

I. Profesionālās izglītības un apmācības rezultāti darba tirgū

3. Plašāka izpratne par darba tirgu

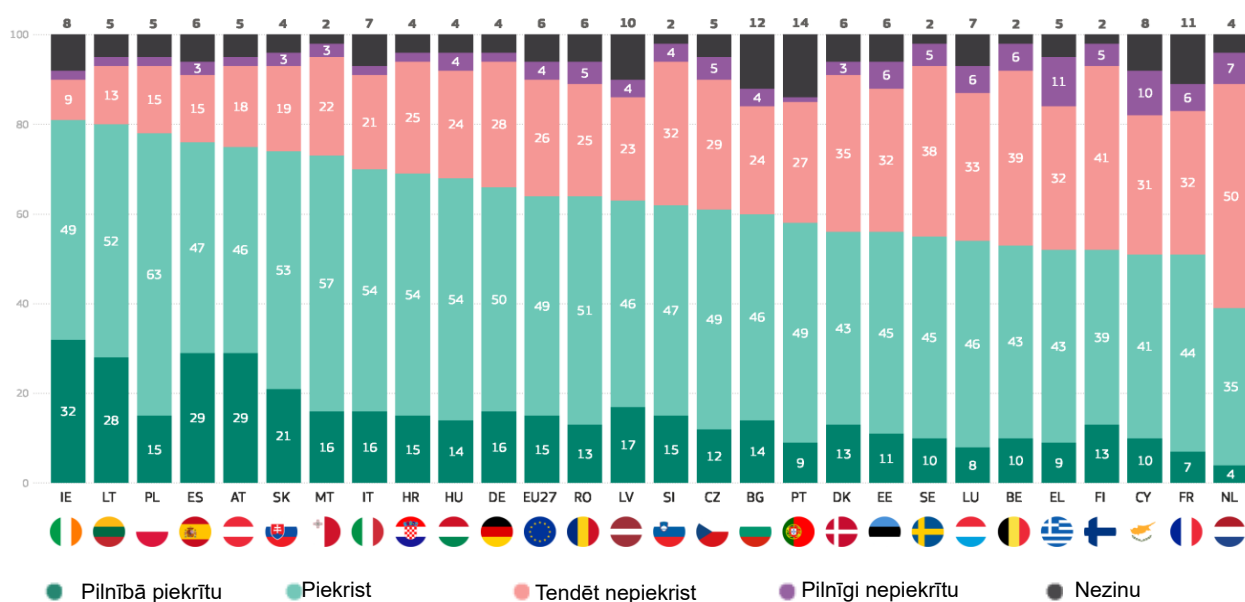
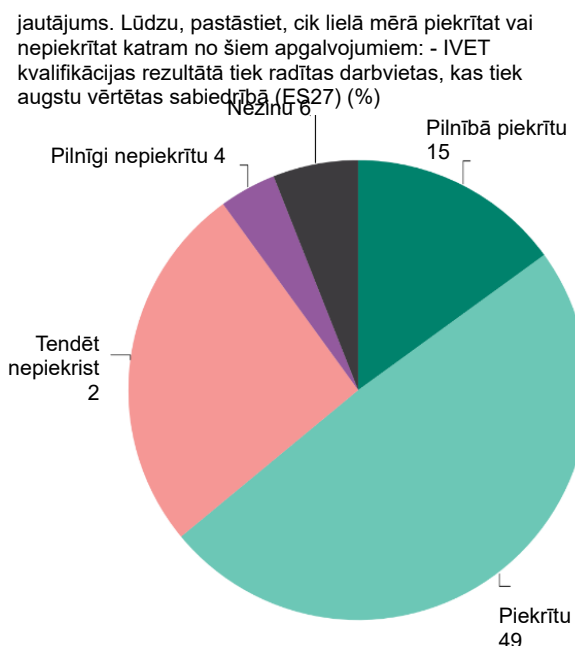
Aptuveni divas trešdaļas ES iedzīvotāju apgalvo, ka PIA kvalifikācijas rezultātā tiek radītas darbvietas, kas sabiedrībā tiek augstu vērtētas.

Visā Eiropas Savienībā 64 % ES iedzīvotāju uzskata, ka PIA kvalifikācija rada darbvietas, kas sabiedrībā tiek augstu vērtētas, tostarp 15 % iedzīvotāju tam pilnībā piekrīt un 49 % iedzīvotāju tam parasti piekrīt¹³. Gandrīz trešdaļa nepiekrīt (30 %), bet 6 % nezina. Tas ir vispārējās vienošanās pieaugums salīdzinājumā ar 2016. gadu, kad 60 % respondentu uzskatīja, ka profesionālā izglītība ir saistīta ar darbvietām, kas viņu valstī tiek augstu vērtētas¹⁴.

Šajā apsekojumā vismaz puse respondentu 26 dalībvalstīs piekrīt, ka PIA kvalifikācija rada darbvietas, kas sabiedrībā tiek augstu vērtētas.

Viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras, visaugstākais vienošanās līmenis reģistrēts Īrijā (81 %), Lietuvā (80 %) un Polijā (78 %). Zemākais līmenis reģistrēts Nīderlandē (39 %), Francijā un Kiprā (abās 51 %).

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - IVET kvalifikācijas rezultātā tiek radītas darbvietas, kas sabiedrībā tiek augstu vērtētas (%)

¹³ jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA kvalifikācijas rezultātā tiek radītas darbvietas, kas sabiedrībā tiek augstu vērtētas.

¹⁴ https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Jautājuma formulējums 2016. gadā nedaudz atšķīrās: "Turpmāk minētie apgalvojumi attiecas uz darbvietām, ko cilvēki var iegūt pēc arodizglītības, iegūstot vidējo izglītību. Cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no tiem?-Profesionālā izglītība rada darbu, kas jūsu valstī tiek augstu vērtēts"

I. Profesionālās izglītības un apmācības rezultāti darba tirgū

Viedokļi par to, cik lielā mērā PIA kvalifikācijas rezultātā tiek radītas sabiedrībā augsti novērtētas darbvietas, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā izklāstīts turpmāk.

- PIA uztvere atkal būtiski ietekmē rezultātus. Vairāk nekā trīs ceturtdaļas respondentu (76 %), kuri uzskata, ka PIA uztvere ir pozitīva, piekrīt, ka PIA rada darbvietas, kas sabiedrībā tiek augstu vērtētas, salīdzinājumā ar tikai 42 % respondentu, kuri uzskata, ka PIA tēls ir negatīvs.
- Starp ocio-profesionālajām kategorijām ir dažas pārsteidzošas atšķirības: 68 % strādnieku un mājkalpotāju piekrīt, ka PIA kvalifikācija rada augsti novērtētas darbvietas salīdzinājumā ar 57 % studentu.
- Šī pārliecība samazinās, samazinoties vecumam, no 67 % respondentu vecumā no 55 gadiem līdz 65 % respondentu vecumā no 40 līdz 54 gadiem, 63 % respondentu vecumā no 25 līdz 39 gadiem un 58 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem.
- Respondenti, kuri ir pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem, visdrīzāk piekrīt, ka PIA kvalifikācijas rezultātā tiek radītas augsti novērtētas darbvietas (68 %), kam seko personas, kuras ir pabeigušas izglītību 15 gadu vecumā vai jaunākā vecumā (66 %), un personas, kuras to ir pabeigušas 20 gadu vecumā vai vēlāk (60 %). Šim viedoklim piekrīt 54 % respondentu, kuri joprojām mācās.
- Respondenti, kuri paši apmeklēja PIA, biežāk piekrīt apgalvojumam nekā tie, kuri nepiekrīt (68 % salīdzinājumā ar 60 %).
- Nav atšķirības pēc dzimuma.

Q88.3 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: IVET kvalifikācijas rezultātā tiek radītas darbvietas, kas sabiedrībā tiek augstu vērtētas (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	64	30	6
Dzimums			
Cilvēks	64	30	6
Sieviete	64	29	7
Vecums			
15-24	58	37	5
25-39	63	32	5
40-54	65	31	4
>=55	67	25	8
Izglītība (beigās)			
<=15	66	22	12
16-19	68	26	6
>=20	60	35	5
Joprojām mācās	54	40	6
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	60	35	5
Vadītāji	61	34	5
Citas baltas apkakles	66	30	4
Fiziskā darba strādnieki	68	27	5
Mājas ļaudis	68	25	7
Bezdarbnieks	59	34	7
Pensionēries(-usies)	66	25	9
Skolēni	57	38	5
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	66	28	6
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	63	31	6
Lielpilsēta	63	31	6
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	76	20	4
Negatīvs	42	53	5
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	68	28	4
Nē	60	32	8

I. Profesionālās izglītības un apmācības rezultāti darba tirgū

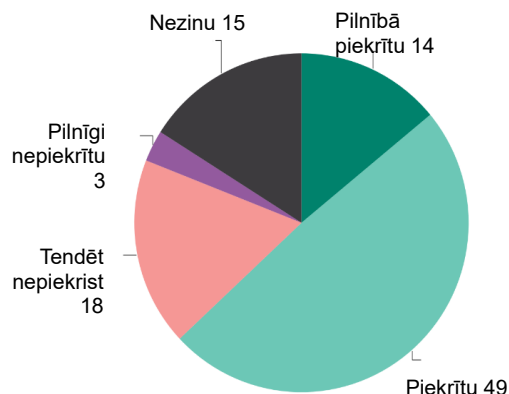
Aptuveni divas trešdaļas ES iedzīvotāju piekrīt, ka PIA kvalifikācija rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos.

Visā Eiropas Savienībā 63 % ES iedzīvotāju piekrīt apgalvojumam, ka PIA kvalifikācijas rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos, tostarp 14 % pilnībā piekrīt un 49 % parasti piekrīt.¹⁵ Aptuveni katrs piektais (21 %) nepiekrīt, bet 16 % nezina.

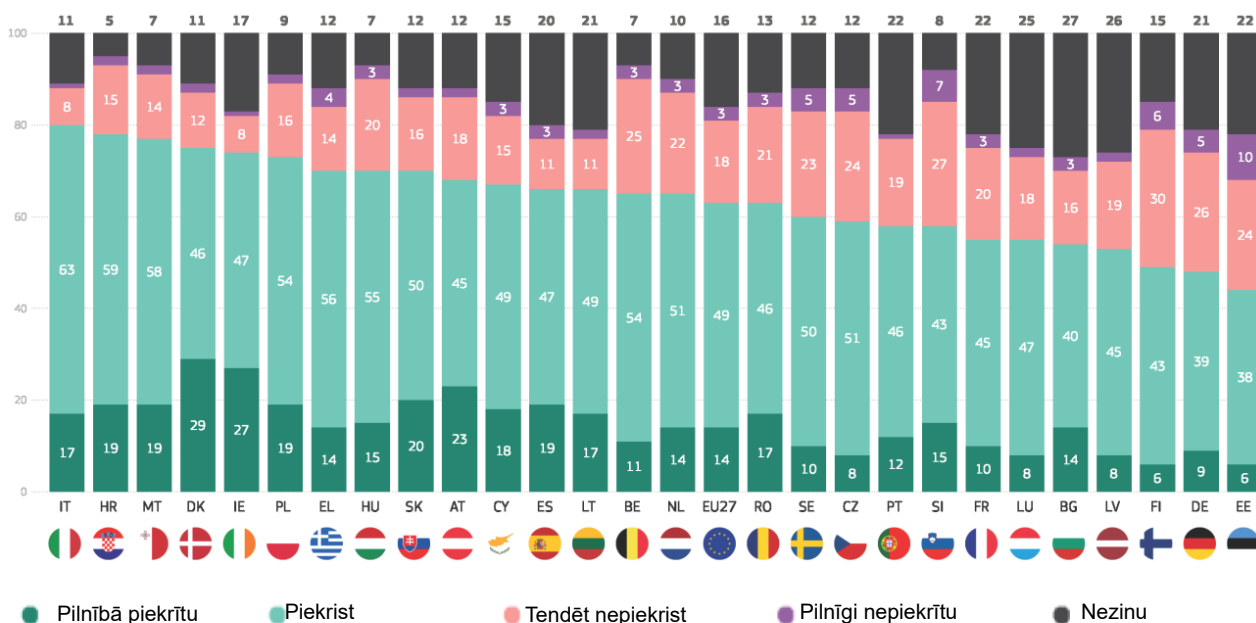
25 dalībvalstīs vismaz puse respondentu apgalvo, ka PIA kvalifikācijas rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos.

Viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras, visaugstākais vienošanās līmenis reģistrēts Itālijā (80 %), Horvātijā (78 %) un Maltā (77 %). Zemākais līmenis reģistrēts Īgaunijā (44 %), Vācijā (48 %) un Somijā (49 %).

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - PIA kvalifikācijas rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos (ES27) (%)

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - IVET kvantitatīvie rādītāji rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos (%)

15 jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA kvalifikācijas rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos.

I. Profesionālās izglītības un apmācības rezultāti darba tirgū

Atzinumi par to, cik lielā mērā PIA kvalifikācijas rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā izklāstīts turpmāk.

- Respondenti, kuri uzskata PIA par savā valstī pozitīvu, biežāk uzskata, ka PIA kvalifikācija rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos (69 % salīdzinājumā ar 53 %).
- Pastāv dažas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām: "balto apkaklišu" darbinieki, visticamāk, uzskata, ka PIA kvalifikācija rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos (67 %), salīdzinājumā ar 60 % vadītāju un pensionēto respondentu.
- Respondenti, kuru izglītība ir beigusies 16 gadu vecumā vai vēlāk, biežāk uzskata, ka PIA rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos, nekā tie, kuru izglītība ir beigusies 15 gadu vecumā vai agrāk (64 % salīdzinājumā ar 58 %).
- Atšķirība ir saistīta ar subjektīvu urbanizāciju, proti, 66 % respondentu lielās pilsētās piekrīt šim apgalvojumam salīdzinājumā ar 61 % respondentu lauku apvidos vai ciematos.
- Atšķirības pēc vecuma ir tikai nelielas. Piekrišana tam, ka PIA rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos, ir vispēcīgākā vecuma grupās no 15 līdz 24 gadiem un no 40 līdz 54 gadiem (65 %), kam seko vecuma grupa no 25 līdz 39 gadiem (64 %). Tas ir zemākais rādītājs 55+ grupā (61 %).

Q88.5 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: IVET kvalifikācijas rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	63	21	16
Dzimums			
Cilvēks	64	21	15
Sieviete	62	21	17
Vecums			
15-24	65	25	10
25-39	64	24	12
40-54	65	21	14
>=55	61	18	21
Izglītība (beigās)			
<=15	58	16	26
16-19	64	20	16
>=20	64	23	13
Joprojām mācās	63	24	13
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	65	22	13
Vadītāji	60	24	16
Citas baltas apkakles	67	21	12
Fiziskā darba strādnieki	66	21	13
Mājas ļaudis	64	17	19
Bezdarbnieks	61	22	17
Pensionējies(-usies)	60	17	23
Skolēni	63	26	11
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	61	21	18
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	63	21	16
Lielpilsēta	66	20	14
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	69	18	13
Negatīvs	53	31	16
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	63	22	15
Nē	63	20	17

II. Sabiedrības priekšstatī par PIA kvalitāti un veidiem

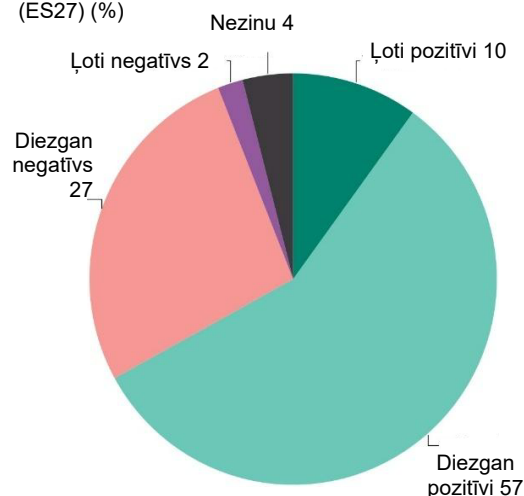
1. Vispārējais skatījums uz PIA valstī

Divas trešdaļas ES iedzīvotāju uzskata, ka viņu valstī PIA tiek vērtēta pozitīvi

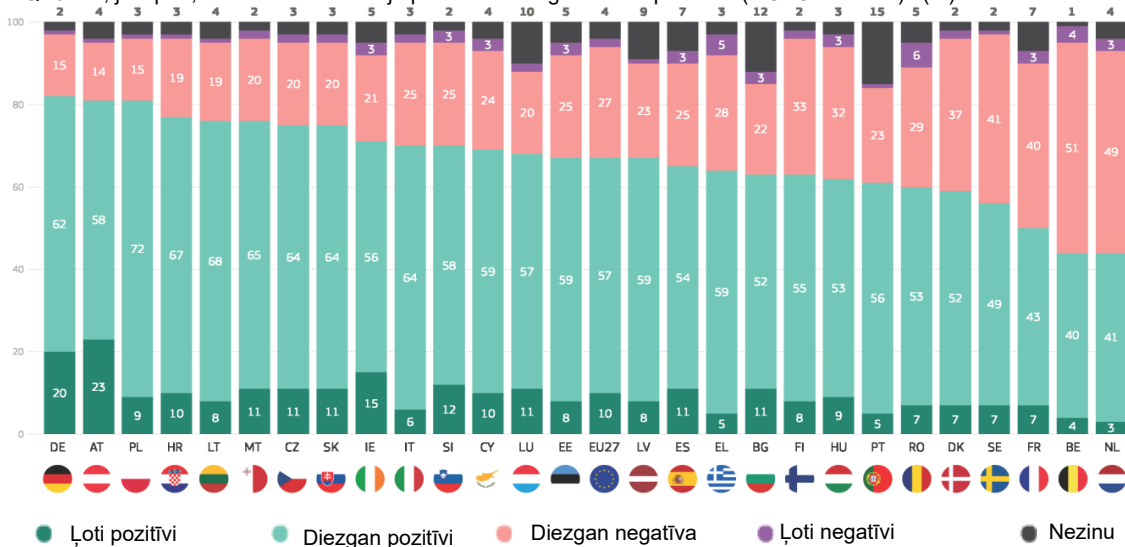
Visā Eiropas Savienībā 67 % ES iedzīvotāju uzskata, ka viņu valstī PIA tiek vērtēta pozitīvi, tostarp 10 % uzskata, ka PIA ir ļoti pozitīva, un 57 % — diezgan pozitīva.¹⁶ Aptuveni trīs no desmit respondentiem uzskata, ka PIA tiek vērtēta negatīvi, no tiem 27 % — diezgan negatīvi un 2 % — ļoti negatīvi. Šie rezultāti laika gaitā ir samērā stabili. Cedefop 2016. gada apsekojumā (ES28) 67 % respondentu norādīja, ka vidusskolas līmeņa PIA viņu valstī ir pozitīvs tēls,¹⁷ un 71 % respondentu 2011. gada Eiropas Komisijas apsekojumā par PIA (ES27) arī piekrita¹⁸.

Pašreizējā apsekojumā priekšstatu par PIA dažādās ES dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Augstākais pozitīvās uztveres līmenis reģistrēts Vācijā (82 %), Austrijā un Polijā (abās 81 %), Horvātijā (77 %) un Lietuvā un Maltā (abās 76 %). Vismazāk pozitīvi uzskati ir Beļģijā un Nīderlandē (abās 44 %), Francijā (50 %) un Zviedrijā (56 %).

jautājums. Kā, jūsuprāt, tiek vērtēta sākotnējā profesionālā izglītība un apmācība (MŪSU VALSTS)? (ES27) (%)

QB6. Kā, jūsuprāt, tiek vērtēta sākotnējā profesionālā izglītība un apmācība (MŪSU VALSTS)? (%)

16 QB6. Kā, jūsuprāt, tiek vērtēta sākotnējā profesionālā izglītība un apmācība (MŪSU VALSTS)?

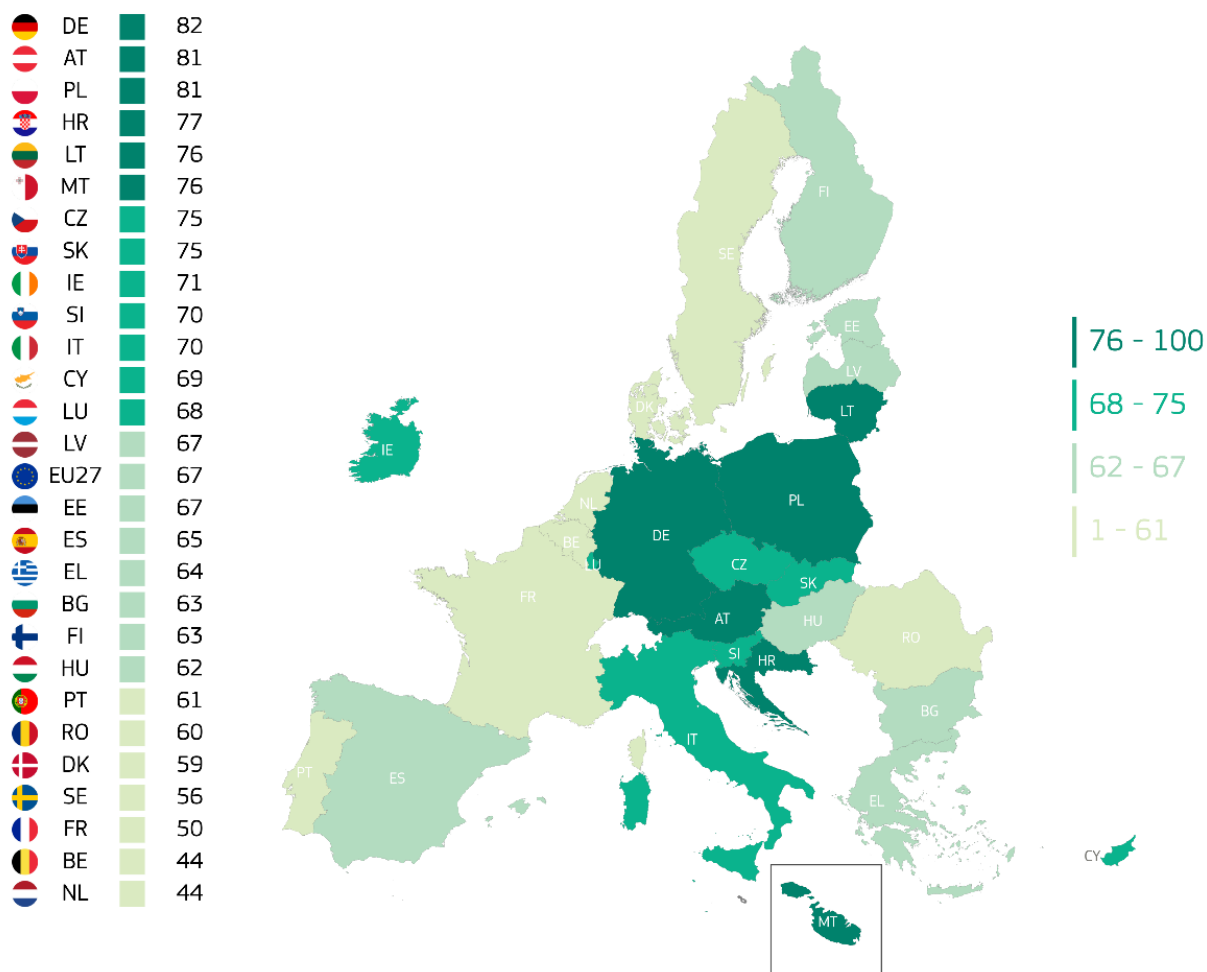
17 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Jautājumu formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma: jautājums. "Vai jūs teiktu, ka mūsdienās 16–18 gadus vecu personu profesionālajai izglītībai vidējās izglītības līmeni jūsu valstī ir pozitīvs vai negatīvs tēls?"

18 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Jautājumu formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma, un tajā lietots termins "PIA", nenošķirot sākotnējo un tālāko PIA. Jautājums. "Vai uzskatāt, ka profesionālajai izglītībai un apmācībai ir ļoti pozitīvs, diezgan pozitīvs, diezgan negatīvs vai ļoti negatīvs tēls (MŪSU VALSTS)?"

Eurobarometra speciālaptauja Nr. 569 "Profesionālās izglītības un apmācības pievilcīgums"

II. Sabiedrības priekšstatī par PIA kvalitāti un veidiem

jautājums. Kā, jūsuprāt, tiek vērtēta sākotnējā profesionālā izglītība un apmācība (MŪSU VALSTS)? - Kopā "Pozitīvs" (ES27) (%)

II. Sabiedrības priekšstatu par PIA kvalitāti un veidiem

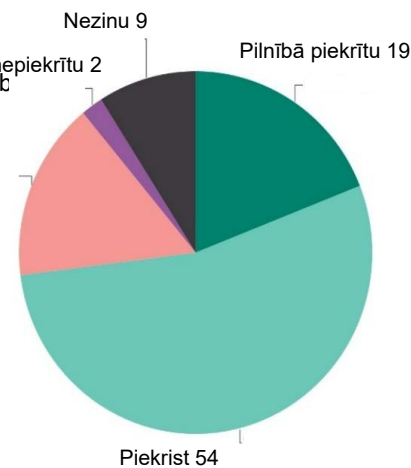
Attiecībā uz to, kā tiek vērtēta sākotnējā profesionālā izglītība un apmācība, starp eiropiešiem pastāv dažas sociāldemogrāfiskas un attieksmes atšķirības.

- Pozitīvi priekšstatu par PIA ir daudz izplatītāki to respondentu vidū, kuri uzskata, ka skolēni saņem pietiekami daudz informācijas par PIA iespējām (81 %), nekā to respondentu vidū, kuri uzskata, ka skolēni nesaņem pietiekami daudz informācijas (42 %).
- Tie, kuri uzskata, ka PIA piedāvā augstas kvalitātes mācības, biežāk vērtē PIA pozitīvi (76 %) nekā tie, kuriem nav šāda viedokļa (42 %).
- Respondenti, kuri uzskata, ka PIA rada labi apmaksātus darbus, biežāk ziņo par pozitīviem priekšstatu par PIA (76 %) nekā tie, kuri to nedara (50 %).
- Pastāv dažas ievērojamas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām: mājkalpotāji, pensionāri un fiziska darba strādnieki, visticamāk, apgalvo, ka sākotnējā PIA tiek vērtēta pozitīvi (69–70 %) salīdzinājumā ar 60 % respondentu bezdarbnieku.
- Respondentiem vecumā no 55 gadiem, visticamāk, ir pozitīvs priekšstats par PIA (68 %), savukārt šis rādītājs ir 61 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem.
- Respondenti, kas pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem, visbiežāk uzskata, ka PIA tēls ir pozitīvs (70 %), salīdzinot ar 64 % to respondentu vidū, kuri mācījās līdz 20 gadu vecumam vai ilgāk.
- Cilvēki, kuri uzskata, ka ar STEM - saistītā PIA ir vairāk piemērota vīriešiem, ir ievērojami pozitīvāki attiecībā uz PIA nekā tie, kuriem nav šāda viedokļa (72 % salīdzinājumā ar 61 %).
- Atšķirības pēc dzimuma ir nenozīmīgas.

Q86 Kā, jūsuprāt, tiek skatīta sākotnējā profesionālā izglītība un apmācība (MŪSU VALSTĪ)? (%-EU)

	Kopā "pozitīvs"	Kopā "Negatīvs"	Nezinu
ES-27	67	29	4
Dzimums			
Cilvēks	67	29	4
Sieviete	66	29	5
Vecums			
15-24	61	36	3
25-39	66	31	3
40-54	67	29	4
>=55	68	26	6
Izglītība (beigās)			
<=15	69	21	10
16-19	70	26	4
>=20	64	33	3
Joprojām mācās	60	36	4
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbinātā persona	66	31	3
Vadītāji	64	33	3
Citas baltas apkalpes	68	30	2
Fiziskā darba strādnieki	69	27	4
Mājas ļaudis	70	25	5
Bezdarbnieks	60	35	5
Pensionējies(-usies)	69	24	7
Skolēni	62	35	3
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	69	26	5
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	65	31	4
Lielpilsēta	67	29	4
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	72	25	3
Nē	62	32	6

Eurobarometra speciālaptauja Nr. 569 "Profesionālās izglītības un apmācības
II. Sabiedrības priekšstati par PIA kvalitāti un veidiem

2. Mācību kvalitāte

Aptuveni trīs ceturtdaļas ES iedzīvotāju apgalvo, ka PIA piedāvā augstas kvalitātes mācības

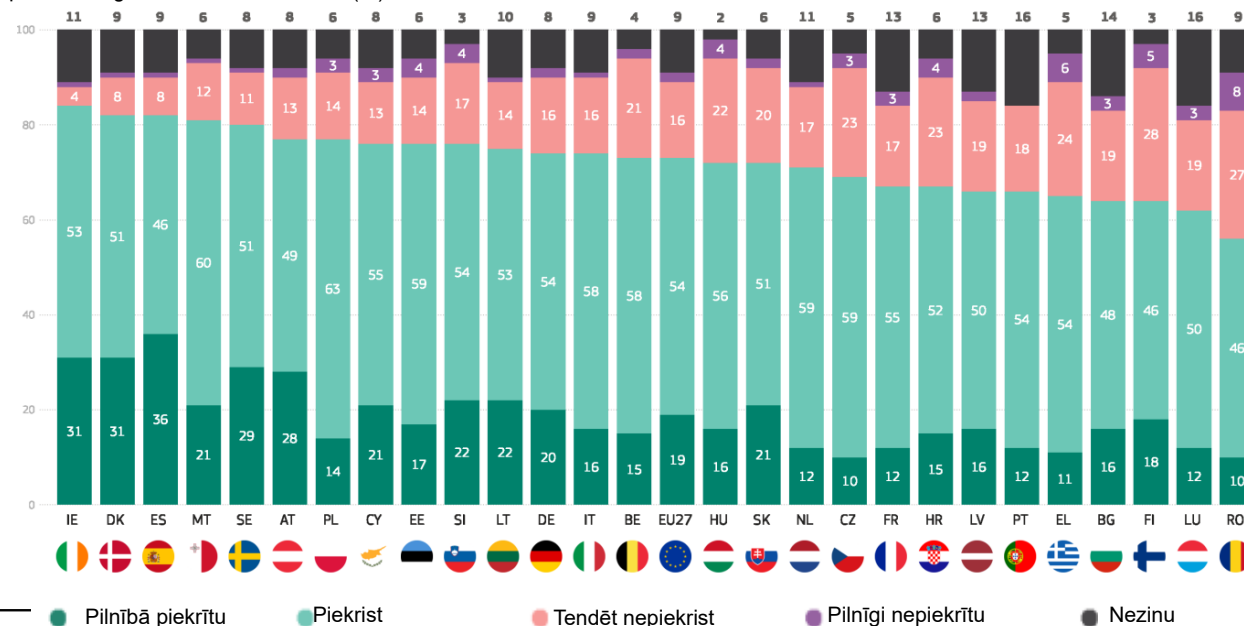
Visā Eiropas Savienībā 73 % respondentu piekrīt apgalvojumam, ka PIA piedāvā augstas kvalitātes mācības, tostarp 19 % respondentu tam pilnībā piekrīt un 54 % respondentu tam parasti piekrīt¹⁹. Tikai 18 % nepiekrīt, bet 9 % nezina.

2011. gada Eurobarometra apsekojumā par PIA (ES27) 75 % respondentu norādīja,²⁰ ka PIA piedāvā augstas kvalitātes mācības, kas lielā mērā atspoguļo šīs Eurobarometra īpašās aptaujas rezultātus.

Pašreizējā apsekojumā viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras, un augstākais vienošanās līmenis reģistrēts Īrijā (84 %), Spānijā un Dānijā (abās 82 %) un Maltā (81 %). Zemākais līmenis reģistrēts Rumānijā (56 %), Luksemburgā (62 %), Bulgārijā un Somijā (abās 64 %). Visās dalībvalstīs vismaz puse respondentu piekrīt, ka PIA piedāvā augstas kvalitātes mācības.

Ievērojama daļa respondentu atbildēja "nezinu", visaugstākais rādītājs bija Portugālē un Luksemburgā (abās 16 %).

jautājums. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat ead1 no 111a šādiem apgalvojumiem:— IVET piedāvā augstas kvalitātes mācības (%)

19 katram no šiem apgalvojumiem: PIA piedāvā augstas kvalitātes mācības.

20 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Jautājumu formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma, un tajā lietots termins "PIA", nenošķirot sākotnējo un tālāko PIA. QA10.1: jautājums. "Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem. Profesionālā izglītība un apmācība piedāvā augstas kvalitātes mācības".

II. Sabiedrības priekšstatu par PIA kvalitāti un veidiem

Viedokļi par to, cik lielā mērā PIA piedāvā augstas kvalitātes izglītību, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā izklāstīts turpmāk.

- Respondenti, kuri PIA vērtē pozitīvi, drīzāk piekrīt: 82 % respondentu, kuri apgalvo, ka viņu valstī PIA tiek uztverta pozitīvi, piekrīt šim apgalvojumam, salīdzinot ar 56 % respondentu, kuri apgalvo, ka PIA tiek uztverta negatīvi.
- Uzskats, ka PIA piedāvā augstas kvalitātes izglītību, ir izplatītāks to respondentu vidū, kuri uzskata, ka cilvēki saņem pietiekami daudz informācijas par PIA iespējām (82 %), nekā to respondentu vidū, kuri uzskata, ka viņi to nedara (61 %).
- Pastāv dažas ievērojamas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām, jo fiziska darba strādnieki, visticamāk, piekrīt, ka PIA piedāvā augstas kvalitātes izglītību (75 %) salīdzinājumā ar 68 % studentu.
- Subjektīvā urbanizācija ir saistīta arī ar dažādām atbildēm, jo 76 % respondentu lauku apvidos vai ciematos piekrīt šim apgalvojumam salīdzinājumā ar 70 % respondentu mazās vai vidējās pilsētās.
- Pastāv nelielas atšķirības pēc vecuma. Respondenti vecumā no 40 līdz 55 gadiem, visticamāk, piekrīt, ka PIA piedāvā augstas kvalitātes mācības (74 %). Šis rādītājs nedaudz samazinās līdz 73 % 55 gadus vecu un vecāku respondentu vidū, 72 % 25–39 gadus vecu respondentu vidū un 69 % 15–24 gadus vecu respondentu vidū.
- Maza nozīme ir arī vecumam izglītības beigās. Uzskats, ka PIA piedāvā augstas kvalitātes izglītību, ir visaugstākais to respondentu vidū, kuri pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem (74 %), salīdzinājumā ar 73 % respondentu, kuri pabeiguši izglītību 20 gadu vecumā vai vēlāk, un 71 % respondentu, kuri pabeiguši izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki.
- Respondenti, kas iesaka profesionālo vidējo izglītību, biežāk piekrīt apgalvojumam (77 %) nekā tie, kas iesaka vispārējo vidējo izglītību (70 %).
- Respondenti, kuri paši ir apmeklējuši PIA, biežāk piekrīt, ka PIA piedāvā augstas kvalitātes izglītību (76 %) nekā tie, kuri to nav apmeklējuši (70 %).
- Atšķirības uztverē pēc dzimuma ir nenoīmīgas.

QB7.1 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: IVET piedāvā augstas kvalitātes mācības (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	73	18	9
Dzimums			
Cilvēks	72	19	9
Sieviete	73	18	9
Vecums			
15-24	69	24	7
25-39	72	21	7
40-54	74	19	7
>=55	73	16	11
Izglītība (beigās)			
<=15	71	15	14
16-19	74	18	8
>=20	73	18	9
Joprojām mācās	67	23	10
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	71	21	8
Vadītāji	72	18	10
Citas baltas apkakles	72	20	8
Fiziskā darba strādnieki	75	19	6
Mājas ļaudis	70	20	10
Bezdarbnieks	70	20	10
Pensionējies(-usies)	73	15	12
Skolēni	68	24	8
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	76	16	8
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	70	20	10
Lielpilsēta	72	20	8
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	82	12	6
Negatīvs	56	35	9
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	76	18	6
Nē	70	19	11

3. Pedagoģiskā darbaspēka kvalitāte

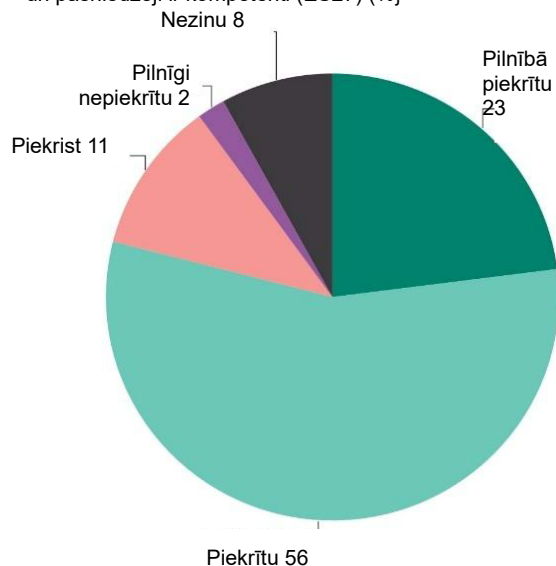
Aptuveni četri no pieciem ES iedzīvotājiem apgalvo, ka PIA skolotāji un pasniedzēji ir kompetenti

Visā Eiropas Savienībā 79 % ES iedzīvotāju apgalvo, ka PIA skolotāji un pasniedzēji ir kompetenti, tostarp 23 %, kas tam pilnīgi piekrīt, un 56 %, kas tam parasti piekrīt.²¹ Vairāk nekā viens no katriem desmit respondentiem nepiekrīt (13 %), bet 8 % nezina.

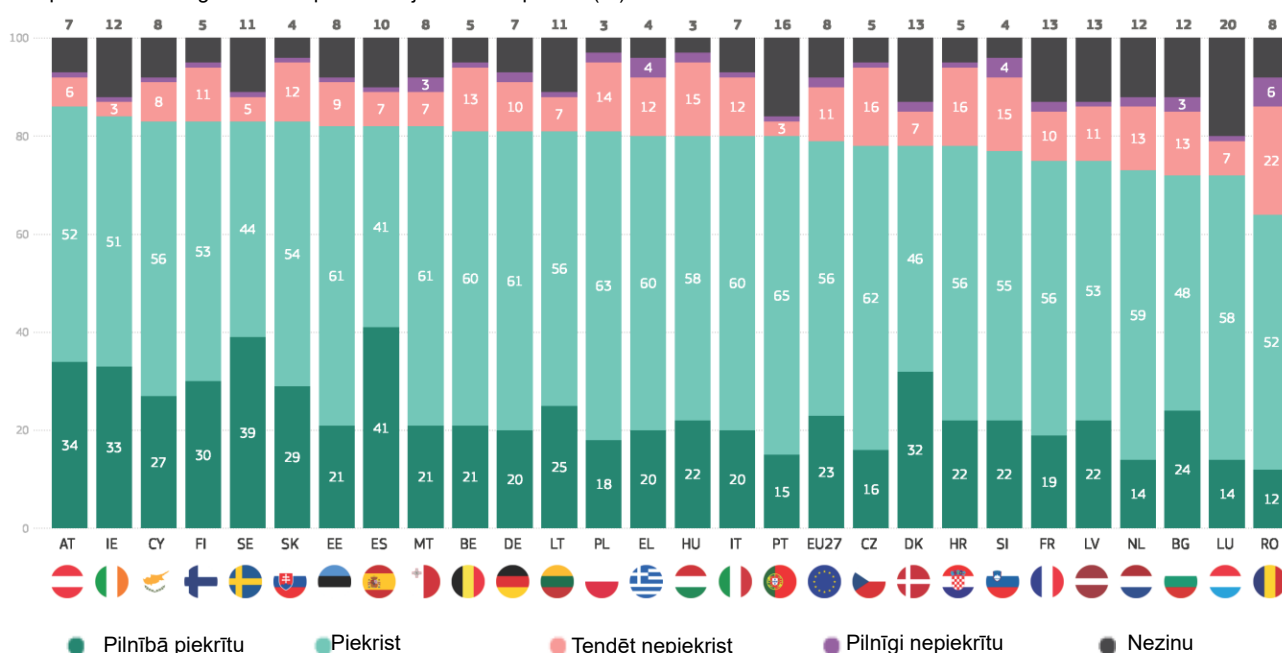
Laika gaitā vienošanās ir nedaudz palielinājusies. 2011. gada Eurobarometra aptaujā par PIA (ES27) 76 % respondentu piekrita, ka skolotāji un pasniedzēji PIA jomā ir kompetenti²².

Pašreizējā apsekojumā viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras, un visaugstākais vienprātības līmenis reģistrēts Austrijā (86 %), Īrijā (84 %) un Kiprā (83 %). Zemākais līmenis reģistrēts Rumānijā (64 %), Bulgārijā un Luksemburgā (abās 72 %) un Nīderlandē (73 %). Visās dalībvalstīs vismaz seši no desmit respondentiem apgalvo, ka PIA skolotāji un pasniedzēji ir kompetenti.

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - PIA skolotāji un pasniedzēji ir kompetenti (ES27) (%)

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - Skolotāji un instruktori profesionālās izglītības un apmācības jomā ir kompetenti (%)

21 jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA skolotāji un pasniedzēji ir kompetenti.

22 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999> Jautājuma formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma, un tajā lietots termins "PIA", nenošķirot sākotnējo un turpmāko PIA. QA10.3. punkts. "Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem. Profesionālās izglītības un apmācības skolotāji un pasniedzēji ir kompetenti".

II. Sabiedrības priekšstatu par PIA kvalitāti un veidiem

Apjoms, kādā respondenti piekrīt, ka PIA skolotāji un pasniedzēji ir kompetenti, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā norādīts turpmāk.

- Tiem, kas PIA uztver pozitīvā gaismā, ir lielāka iespēja paust šādu viedokli: 87 % salīdzinājumā ar 67 % to cilvēku vidū, kuri uzskata, ka PIA ir negatīvs tēls.
- Respondentiem, kuri uzskata, ka studenti saņem pietiekami daudz informācijas par PIA iespējām, ir daudz lielāka iespēja piekrist (87 %), nekā tiem, kuri to nedara (69 %).
- Pastāv dažas ievērojamas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām, vadītājiem un citiem balto apkaklišu darbiniekiem, kuriem ir vislielākā iespēja paust šādu viedokli (abos gadījumos 81 %), salīdzinājumā ar 74 % māsasimnieču.
- Pēc vecuma izglītības beigās pārliecība, ka PIA skolotāji ir kompetenti, ir visizplatītākā to respondentu vidū, kuri pabeiguši izglītību pēc 20 gadu vecuma (81 %). Šis rādītājs ir 79 % tiem, kuri ir pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem, un 74 % tiem, kuru izglītība ir beigusies 15 gadu vecumā vai agrāk.
- Ir dažas nelielas atšķirības b y vecums, respondenti vecumā no 40 līdz 54 gadiem, visticamāk, piekrīt, ka PIA skolotāji ir kompetenti (81 %), bet 77 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem to dara.
- Respondenti, kuri ir apmeklējuši PIA, biežāk piekrīt, ka PIA skolotāji ir kompetenti (81 %) nekā tie, kuri nav apmeklējuši PIA (77 %).
- Nav atšķirības uztverē pēc dzimuma.

QB7.3 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA skolotāji un pasniedzēji ir kompetenti (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	79	13	8
Dzimums			
Cilvēks	79	13	8
Sieviete	79	13	8
Vecums			
15-24	77	16	7
25-39	80	13	7
40-54	81	12	7
>=55	78	11	11
Izglītība (beigās)			
<=15	74	12	14
16-19	79	14	7
>=20	81	11	8
Joprojām mācās	77	15	8
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	79	14	7
Vadītāji	81	10	9
Citas baltas apkakles	81	12	7
Fiziskā darba strādnieki	80	14	6
Mājas ļaudis	74	17	9
Bezdarbnieks	75	16	9
Pensionējies(-usies)	77	11	12
Skolēni	76	17	7
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	78	13	9
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	78	14	8
Lielpilsēta	80	12	8
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	87	8	5
Negatīvs	67	24	9
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	81	13	6
Nē	77	13	10

4. Infrastruktūras kvalitāte

Aptuveni četri no pieciem ES iedzīvotājiem apgalvo, ka PIA nodrošina piekļuvi modernai fiziskajai un digitālajai infrastruktūrai

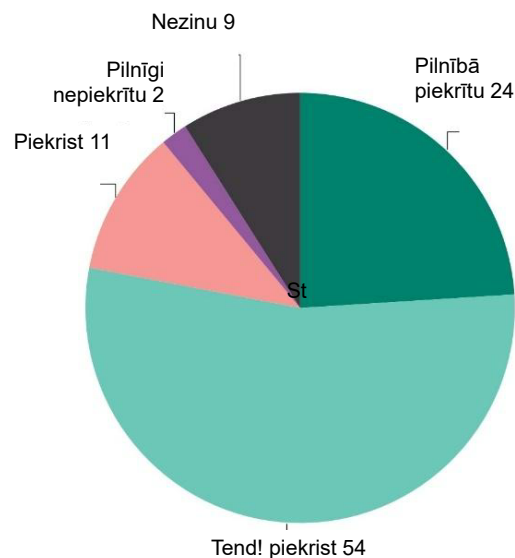
Visā Eiropas Savienībā 78 % ES iedzīvotāju piekrīt, ka PIA nodrošina piekļuvi modernai fiziskajai un digitālajai infrastruktūrai, piemēram, datoriem un mašīnām. Tas ietver 24 %, kuri pilnībā piekrīt, un 54 %, kuri parasti piekrīt. Tikai 13 % nepiekrīt, bet 9 % nezina²³.

2011. gada Eiropas Komisijas aptaujā par PIA (ES27) 82 % respondentu piekrīt, ka PIA nodrošina piekļuvi šāda veida modernam aprīkojumam,²⁴ kas ir nedaudz vairāk nekā šajā aptaujā reģistrētie 78 %.

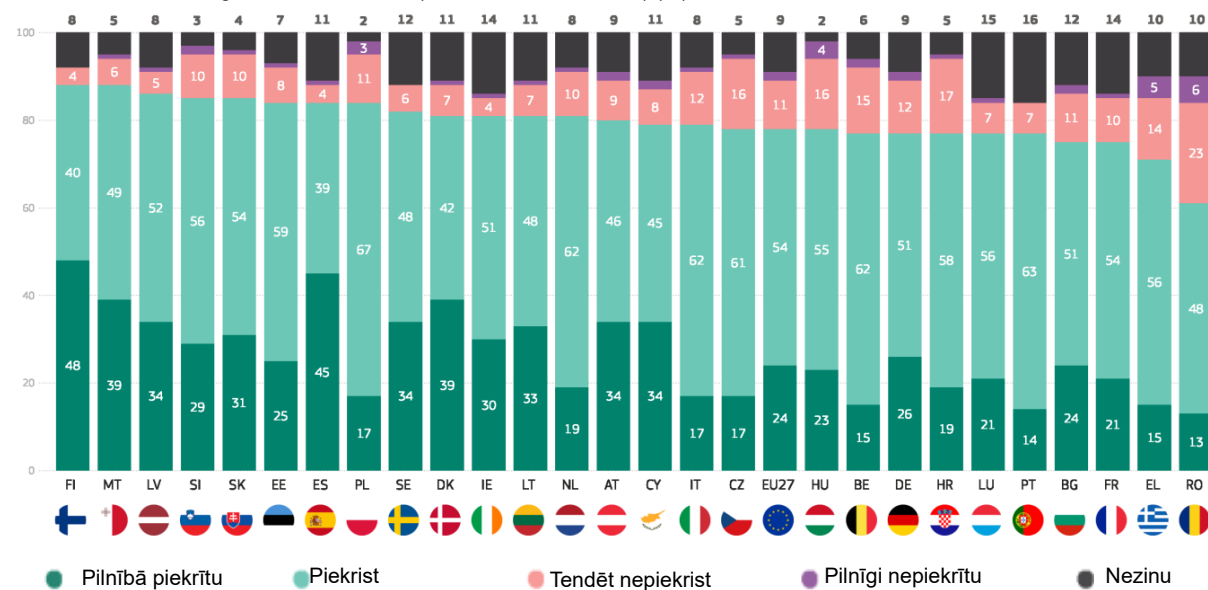
Pašreizējā aptaujā viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras, un visaugstākais vienošanās līmenis reģistrēts Maltā un Somijā (abās 88 %) un Latvijā (86 %). Zemākais līmenis reģistrēts Rumānijā (61 %), Grieķijā (71 %) un Francijā (75 %).

Visās dalībvalstīs vismaz seši no desmit respondentiem apgalvo, ka PIA nodrošina piekļuvi modernai fiziskajai un digitālajai infrastruktūrai.

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - IVET nodrošina piekļuvi modernai fiziskajai un digitālajai infrastruktūrai (datoriem, mašīnām utt.) (ES27) (%)

QB7.2. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: IVET nodrošina piekļuvi modernai fiziskajai un digitālajai infrastruktūrai (datoriem, mašīnām utt.) (%)

23 QB7.2. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA nodrošina piekļuvi modernai fiziskajai un digitālajai infrastruktūrai (datoriem, mašīnām utt.).

24 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Jautājumu formulējums atšķiras no pašreizējā aptaujuma, un tajā lietots termins "PIA", nenošķirot sākotnējo un tālāko PIA. QA10.2.: "Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem. Profesionālā izglītība un apmācība nodrošina piekļuvi modernam aprīkojumam (datoriem, mašīnām utt.)."

II. Sabiedrības priekšstatī par PIA kvalitāti un veidiem

Vienotānā apjoms par to, ka PIA nodrošina piekļuvi modernai infrastruktūrai, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā norādīts turpmāk.

- Respondenti, kuri PIA vērtē pozitīvi, drīzāk piekrīt: 86 % cilvēku, kuri apgalvo, ka viņu valstī PIA tiek uztverta pozitīvi, to dara, salīdzinot ar 67 % cilvēku, kuri apgalvo, ka PIA tiek uztverta negatīvi.
- Respondenti, kuri uzskata, ka cilvēki saņem pietiekami daudz informācijas par PIA iespējām, biežāk piekrīt, ka PIA nodrošina piekļuvi modernai infrastruktūrai (87 %), nekā tie, kuri uzskata, ka viņiem tā nav (70 %).
- Pēc vecuma izglītības beigās viedoklis, ka PIA nodrošina piekļuvi modernai fiziskai un digitālai infrastruktūrai, ir izplatītāks to respondentu vidū, kuri pabeidza izglītību 16 gadu vecumā vai vēlāk (80 %), nekā to respondentu vidū, kuri pabeidza izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki (71 %).
- Pastāv dažas ievērojamas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām: fiziska darba strādnieki reģistrē visaugstāko atbalsta līmeni šim apgalvojumam (81 %) salīdzinājumā ar 74 % mājsaimnieču vidū.
- Pēc vecuma respondenti vecumā no 25 līdz 39 gadiem un vecumā no 40 līdz 54 gadiem, visticamāk, piekrīt, ka PIA nodrošina piekļuvi modernai infrastruktūrai (80 %–81 %). Šis rādītājs samazinās līdz 78 % 55 gadus vecu un vecāku respondentu vidū un līdz 75 % 15–24 gadus vecu respondentu vidū.
- Respondenti, kuri paši apmeklēja PIA, biežāk uzskata, ka PIA nodrošina piekļuvi modernai infrastruktūrai (82 %), nekā tie, kuri to nedarīja (76 %).
- Šis viedoklis ir nedaudz plašāk izplatīts to respondentu vidū, kuri ieteiktu profesionālo vidējo izglītību (82 %), nekā to respondentu vidū, kuri dod priekšroku vispārējai vidējai izglītībai (77 %).
- Nav atšķirības uztverē pēc dzimuma.

QB7.2 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: IVET nodrošina piekļuvi modernai fiziskai un digitālai infrastruktūrai (datoriem, mašīnām u. c.) (% ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	78	13	9
Dzimums			
Cilvēks	79	12	9
Sieviete	78	12	10
Vecums			
15-24	75	18	7
25-39	80	14	6
40-54	81	12	7
>=55	78	9	13
Izglītība (beigās)			
<=15	71	10	19
16-19	80	12	8
>=20	80	12	8
Joprojām mācās	74	16	10
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	78	14	8
Vadītāji	80	11	9
Citas baltas apkakles	80	14	6
Fiziskā darba strādnieki	81	13	6
Mājas ļaudis	74	15	11
Bezdarbnieks	76	14	10
Pensionējies(-usies)	77	9	14
Skolēni	76	16	8
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	79	12	9
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	78	12	10
Lielpilsēta	79	12	9
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	86	8	6
Negatīvs	67	23	10
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	82	12	6
Nē	76	12	12

5. Specializētas tehniskās prasmes

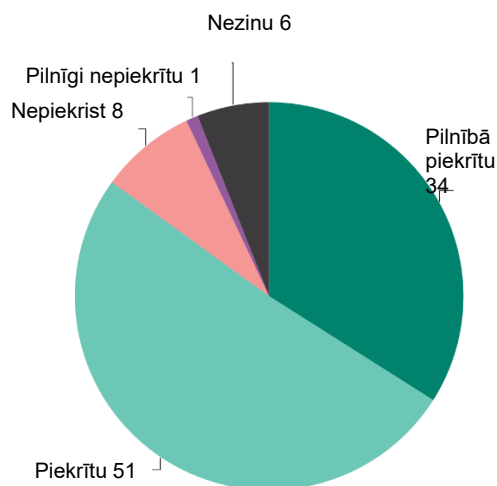
Lielākā daļa ES iedzīvotāju apgalvo, ka cilvēki PIA programmās apgūst specializētas tehniskās prasmes, kas ir tieši saistītas ar konkrētām profesijām.

Visā Eiropas Savienībā 85 % respondentu piekrīt apgalvojumam, ka PIA dalībnieki apgūst specializētas tehniskās prasmes, kas ir tieši saistītas ar konkrētām profesijām, tostarp 34 % respondentu tam pilnībā piekrīt un 51 % respondentu tam parasti piekrīt²⁵. Mazāk nekā viens no katriem desmit respondentiem nepiekrīt (9 %), savukārt 6 % respondentu nezina.

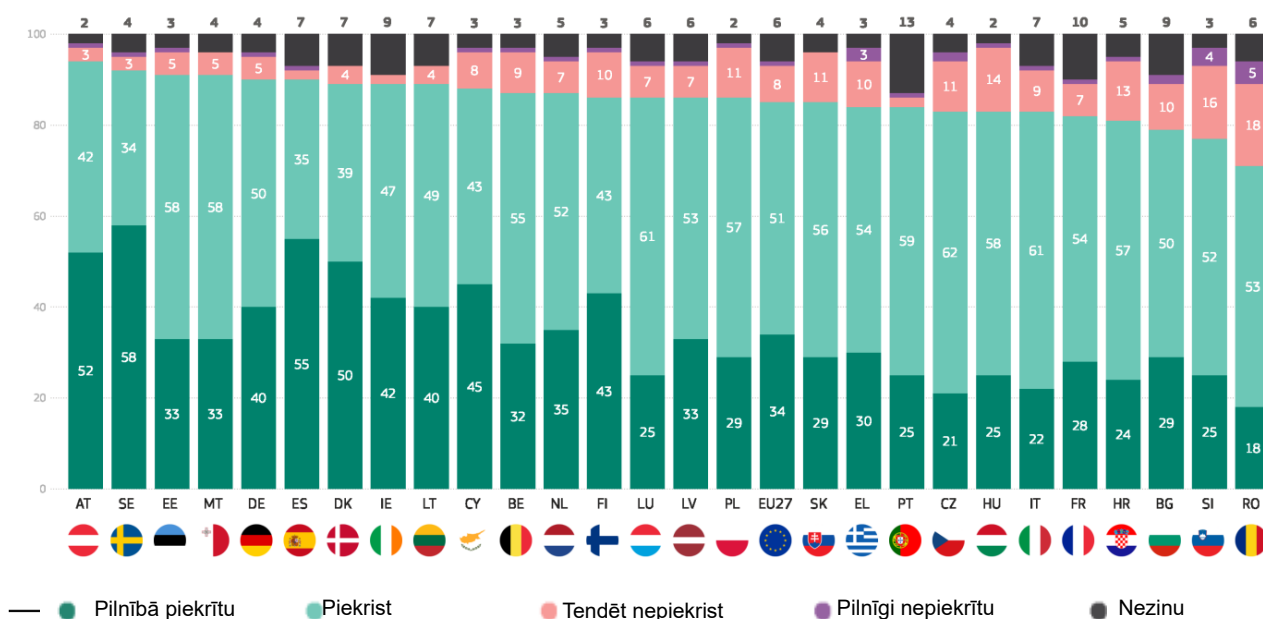
Starp dalībvalstīm pastāv plaša vienprātība par šo PIA aspektu. Augstākais vienošanās līmenis reģistrēts Austrijā (94 %), Zviedrijā (92 %), Maltā un Īgaunijā (abās 91 %), kā arī Vācijā un Spānijā (abās 90 %). Zemākais līmenis reģistrēts Rumānijā (71 %), Slovēnijā (77 %), Bulgārijā (79 %) un Horvātijā (81 %), lai gan šajās valstīs šim viedoklim piekrīt vairāk nekā septiņi no desmit.

Visās dalībvalstīs vismaz divas trešdaļas respondentu apgalvo, ka cilvēki PIA programmās apgūst specializētas tehniskās prasmes, kas ir tieši saistītas ar konkrētām profesijām.

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Cilvēki IVET programmās apgūst specializētas tehniskās prasmes, kas ir tieši saistītas ar konkrētām profesijām (ES27) (%)

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Cilvēki IVET programmās apgūst specializētas tehniskās prasmes, kas ir tieši saistītas ar konkrētām profesijām (ES27) (%)

²⁵ jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA programmu dalībnieki apgūst specializētas tehniskās prasmes, kas ir tieši saistītas ar konkrētām profesijām.

II. Sabiedrības priekšstatu par PIA kvalitāti un veidiem

Tas, cik lielā mērā cilvēki PIA programmās apgūst tieši atbilstošas specializētās prasmes, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā norādīts turpmāk.

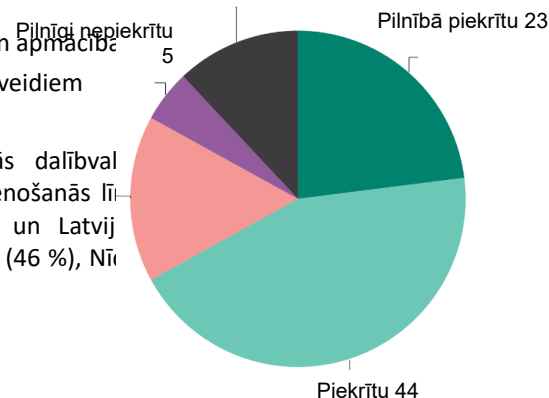
- Respondenti, kuri PIA vērtē pozitīvi, drīzāk piekrīt, ka PIA māca attiecīgās specializētās tehniskās prasmes: 91 % respondentu apgalvo, ka viņu valstī PIA tiek uztverta pozitīvi, savukārt 78 % respondentu apgalvo, ka viņu valstī PIA tēls ir negatīvs.
- Respondenti, kuri uzskata, ka jaunieši saņem pietiekami daudz informācijas par PIA iespējām, biežāk piekrīt šim apgalvojumam (91 %) nekā tie, kuri uzskata, ka nepiekrīt (80 %).
- Pastāv dažas ievērojamas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām: vadītājiem ir visaugstākais vienošanās līmenis par to, ka cilvēki PIA apgūst specializētās tehniskās prasmes, kas ir tieši saistītas ar konkrētām profesijām (90 %), un māsaimniekiem ir viszemākais līmenis (77 %).
- Pēc vecuma izglītības beigās uzskats, ka PIA māca attiecīgās specializētās tehniskās prasmes, ir visizplatītākais respondentu vidū, kuri turpināja izglītību pēc 20 gadu vecuma (88 %), kam seko respondenti, kuri pabeidza izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem (86 %). Respondenti, kuri ir pabeiguši izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki, vismazāk piekrīt šim viedoklim (80 %).
- Vienošanās ar šo apgalvojumu ir nemainīgi augsta visās vecuma grupās, proti, 88 % respondentu vecumā no 40 līdz 54 gadiem, 87 % respondentu vecumā no 25 līdz 39 gadiem, 85 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem un 84 % respondentu vecumā no 55 gadiem.
- Nav atšķirības uztverē pēc dzimuma.

QB7.8 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Cilvēki IVET programmās apgūst specializētās tehniskās prasmes, kas ir tieši saistītas ar konkrētām profesijām (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	85	9	6
Dzimums			
Cilvēks	85	9	6
Sieviete	86	8	6
Vecums			
15-24	85	10	5
25-39	87	9	4
40-54	88	8	4
>=55	84	8	8
Izglītība (beigās)			
<=15	80	7	13
16-19	86	9	5
>=20	88	8	4
Joprojām mācās	85	9	6
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	86	10	4
Vadītāji	90	6	4
Citas baltas apkalpes	87	9	4
Fiziskā darba strādnieki	86	9	5
Mājas ļaudis	77	14	9
Bezdarbnieks	83	11	6
Pensionārs(-usies)	84	7	9
Skolēni	85	10	5
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	85	9	6
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	85	9	6
Lielpilsēta	88	7	5
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	91	5	4
Negatīvs	78	17	5
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	88	8	4
Nē	83	9	8

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Personas, kas pabeigušas IVET programmas, var pieteikties studijām augstskolā (ES27) (%)

Eurobarometra speciālaptauja Nr. 569 "Profesionālās izglītības un apmācības
II. Sabiedrības priekšstatī par PIA kvalitāti un veidiem

6. Papildu mācību iespējas

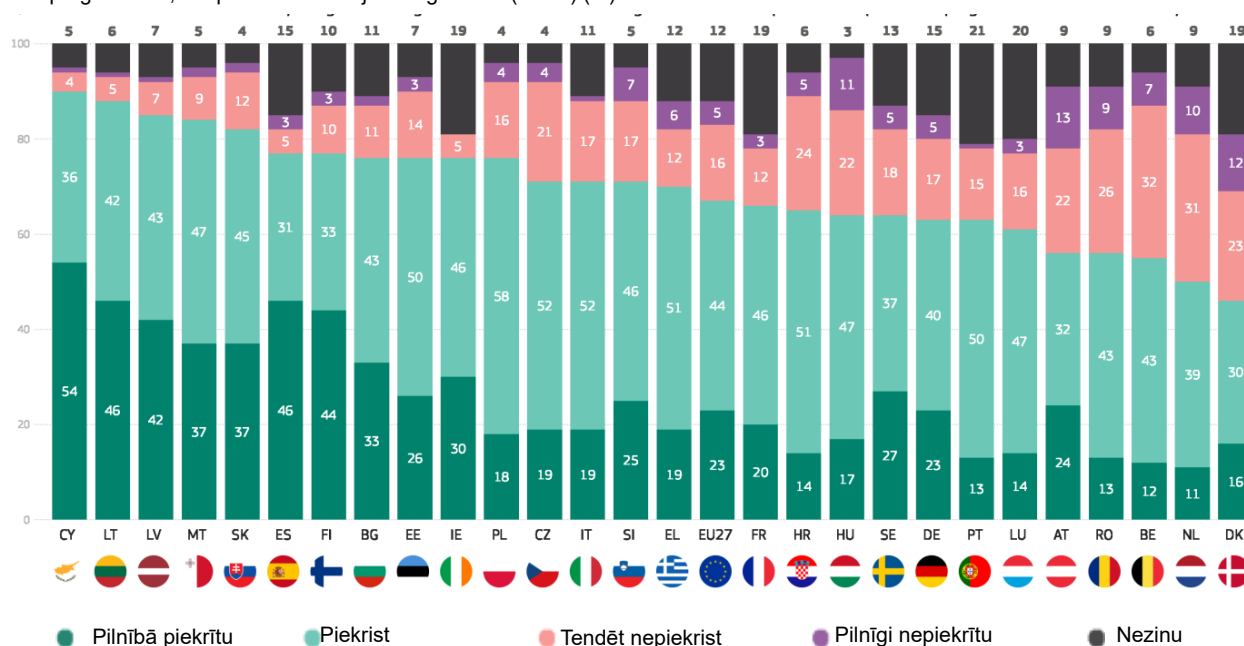
Divas trešdaļas ES iedzīvotāju apgalvo, ka cilvēki, kas pabeiguši PIA programmas, var pieteikties studijām augstskolā

Visā Eiropas Savienībā 67 % uzskata, ka cilvēki, kas pabeiguši PIA programmas, var reģistrēties universitātes studijām, tostarp 23 %, kas pilnībā piekrīt, un 44 %, kas parasti piekrīt.²⁶ Katrs piektais (21 %) nepiekrīt, bet 12 % nezina. Praksē 72,6 % vidējās PIA studentu Eiropas Savienībā piedalās programmās, kas nodrošina tiešu piekļuvi augstākajai izglītībai²⁷. Tas liecina, ka sabiedrības uztvere kopumā atspoguļo realitāti, lai gan, ņemot vērā to, ka faktiskie piekļuves rādītāji ir nedaudz augstāki nekā uztvertie rādītāji, tie joprojām tiek novērtēti par zemu.

Šajā jautājumā novērotais rezultāts laika gaitā ir stabils. 2011. gada Eurobarometra apsekojumā par PIA (ES27) 68 % respondentu norādīja, ka PIA ļauj cilvēkiem pēc tam turpināt studijas augstskolā.²⁸

Pašreizējā apsekojumā vismaz puse respondentu 26 dalībvalstīs apgalvo, ka personas, kas pabeigušas PIA programmas, var pieteikties studijām augstskolā.

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Personas, kas pabeigušas IVET programmas, var pieteikties studijām augstskolā (ES27) (%)

26 jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Personas, kas pabeigušas PIA programmas, var pieteikties studijām augstskolā.

27 https://www.cedefop.europa.eu/files/whatsnewinVET_2025.pdf

28 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Jautājumu formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma, un tajā lietots termins "PIA", nenošķirot sākotnējo un tālāko PIA. Profesionālā izglītība un apmācība ļauj cilvēkiem pēc tam turpināt studijas universitātē."

II. Sabiedrības priekšstatu par PIA kvalitāti un veidiem

Apjoms, kādā respondenti piekrīt, ka personas, kas pabeigušas PIA programmas, var pieteikties studijām universitātē, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem faktoriem, kā norādīts turpmāk.

- Respondenti, kuri PIA uztver pozitīvi, biežāk uzskata, ka PIA absolventi var reģistrēties universitātes studijām (74 % salīdzinājumā ar 57 % to respondentu vidū, kuri ziņo par negatīvu uztveri).
- Uzskatu, ka cilvēki, kas pabeiguši PIA programmas, var pieteikties studijām augstskolā, pauž 75 % respondentu, kuri uzskata, ka jaunieši saņem pietiekamu informāciju par PIA iespējām, salīdzinājumā ar 62 % respondentu, kuri to nedara.
- Pieaugot vecumam, šis viedoklis nedaudz samazinās – no 71 % vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem līdz 64 % vecuma grupā no 55 gadiem.
- Pēc vecuma izglītības beigās viedoklis, ka cilvēki, kas pabeiguši PIA programmas, var reģistrēties universitātes studijām, ir visizplatītākais respondentu vidū, kuri pabeiguši izglītību 20 gadu vecumā vai vecāki un vecumā no 16 līdz 19 gadiem (69 %–68 %), un tas ir 59 % to respondentu vidū, kuri pabeiguši izglītību 15 gadu vecumā vai agrāk.
- Respondenti, kuri paši ir apmeklējuši profesionālo izglītību un apmācību, arī biežāk piekrīt šim apgalvojumam nekā tie, kuri to nav darījuši (71 % pret 65 %).
- Nav atšķirības pēc dzimuma.

QB7.4 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Personas, kas pabeigušas IVET programmas, var pieteikties studijām augstskolā (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	67	21	12
Dzimums			
Cilvēks	67	21	12
Sieviete	67	20	13
Vecums			
15-24	71	21	8
25-39	70	21	9
40-54	69	21	10
>=55	64	19	17
Izglītība (beigās)			
<=15	59	17	24
16-19	68	20	12
>=20	69	22	9
Joprojām mācās	71	20	9
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	68	22	10
Vadītāji	68	22	10
Citas baltas apkakles	68	23	9
Fiziskā darba strādnieki	70	20	10
Mājas ļaudis	66	19	15
Bezdarbnieks	66	20	14
Pensionārs(-usies)	63	18	19
Skolēni	72	20	8
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	66	20	14
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	66	22	12
Lielpilsēta	71	18	11
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	74	15	11
Negatīvs	57	33	10
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	71	19	10
Nē	65	21	14

II. Sabiedrības priekšstatu par PIA kvalitāti un veidiem

Aptuveni divas trešdaļas ES iedzīvotāju uzskata, ka cilvēkiem, kas studē PIA kvalifikācijas iegūšanai, ir iespējas studēt ārzemēs kā daļu no savām studijām.

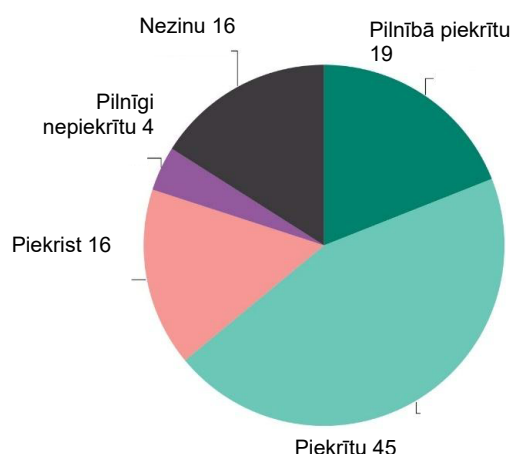
"Erasmus+" atbalsta profesionālo studentu mobilitāti, ļaujot PIA apguvējiem piedalīties studiju vai apmācības periodos ārvalstīs.²⁹ Visā Eiropas Savienībā 64 % respondentu apgalvo, ka cilvēkiem, kuri studē PIA kvalifikācijas iegūšanai, ir iespējas studēt ārzemēs, tostarp 19 % respondentu pilnībā piekrīt un 45 % respondentu³⁰ parasti piekrīt. Kopumā 20 % nepiekrīt, bet 16 % nezina.

Laika gaitā ir palielinājusies informētība par iespējām studēt ārzemēs ar PIA kvalifikāciju. Cedefop 2016. gada apsekojumā (ES28) 60 % respondentu piekrita, ka cilvēkiem PIA jomā ir iespējas studēt vai strādāt ārzemēs, 22 % nepiekrita un 18 % nezina³¹. 2011. gada Eiropas Komisijas aptaujā par PIA (ES27) nedaudz savādāk formulēts jautājums liecināja, ka 43 % respondentu uzskata, ka PIA sniedz iespējas studēt ārvalstīs³².

Pašreizējā apsekojumā vismaz puse respondentu 25 dalībvalstīs uzskata, ka cilvēkiem, kas studē PIA kvalifikācijas iegūšanai, ir iespējas studēt ārzemēs kā daļu no savām studijām.

Viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras, visaugstākais vienošanās līmenis reģistrēts Kiprā (86 %), Maltā (85 %) un Slovākijā (75 %). Zemākais līmenis reģistrēts Zviedrijā (45 %), Portugālē (47 %) un Nīderlandē (51 %).

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Cilvēkiem, kuri mācās IVET kvalifikācijas iegūšanai, ir iespējas studēt ārzemēs kā daļu no savām studijām (ES27) (%)

29 <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/individuals/trainees/vocational-education-apprenticeships-and-recent-graduates>

30 jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Cilvēkiem, kas studē, lai iegūtu PIA kvalifikāciju, ir iespējas studēt ārzemēs kā daļu no savām studijām.

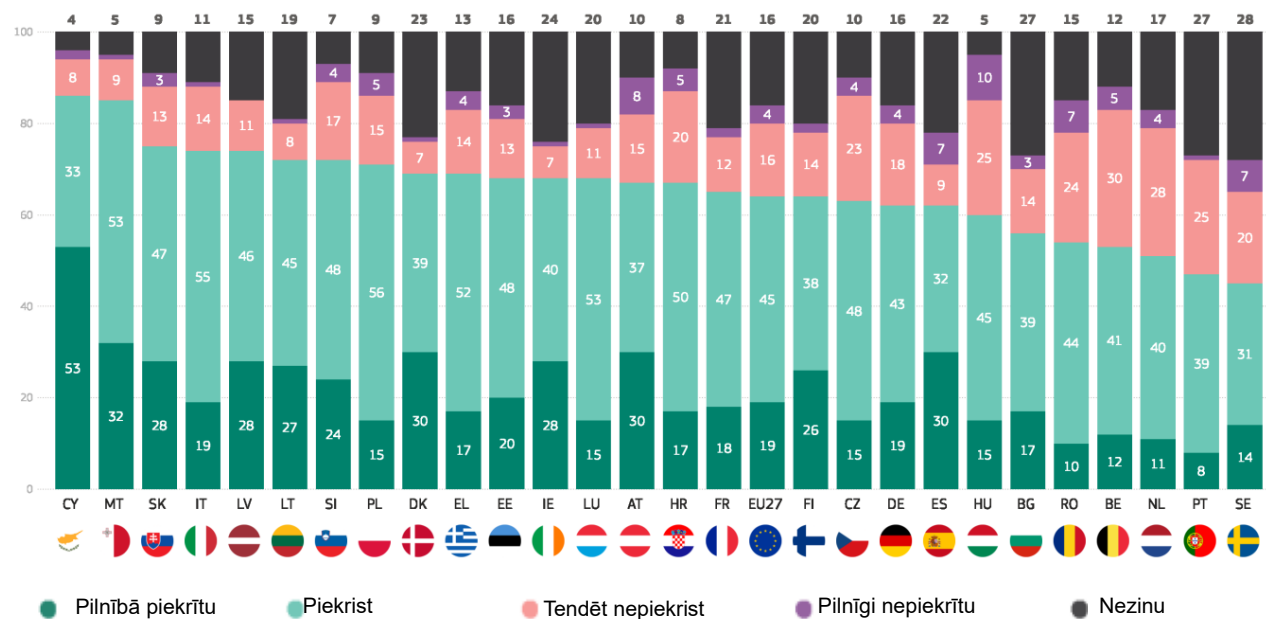
31 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Jautājuma formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma, kurā galvenā uzmanība pievērsta studijām ārvalstīs PIA studiju ietvaros, savukārt 2016. gada jautājums attiecās uz studijām vai darbu ārvalstīs pēc PIA. jautājums. "Turpmāk minētie apgalvojumi attiecas uz to, kas notiek pēc profesionālās izglītības vidējās izglītības iegūšanas. Cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no tiem? – Profesionālā izglītība vidējās izglītības līmenī sniedz iespējas studēt vai strādāt ārzemēs."

32 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Jautājumu formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma, tajā lietots termins "PIA", nenošķirot sākotnējo un tālāko PIA, un tas ir formulēts negatīvi. QA10.5: "Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem. Profesionālā izglītība un apmācība nedod iespējas studēt ārzemēs".

Eiropas Komisijas speciālaptauja Nr. 569 "Profesionālās izglītības un apmācības pievilcīgums"

II. Sabiedrības priekšstatī par PIA kvalitāti un veidiem

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Cilvēkiem, kuri mācās IVET kvalifikācijas iegūšanai, ir iespējas studēt ārzemēs kā daļu no savām studijām (ES27) (%)

II. Sabiedrības priekšstatī par PIA kvalitāti un veidiem

Tas, cik lielā mērā respondenti piekrīt, ka cilvēkiem, kuri studē PIA kvalifikācijas iegūšanai, ir iespējas studēt ārzemēs, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā norādīts turpmāk.

■ Respondenti, kuri redz PIA pozitīvā gaismā, ir vairāk varētu uzskatīt, ka PIA studentiem ir iespējas studēt ārzemēs (71 % salīdzinājumā ar 52 % respondentu, kuri ziņo par negatīvu uztveri).

■ Respondenti, kuri uzskata, ka jaunieši saņem pietiekami daudz informācijas par PIA iespējām, biežāk piekrīt, ka cilvēkiem, kuri studē PIA kvalifikācijas iegūšanai, ir iespējas studēt ārzemēs (72 %), nekā tiem, kuri uzskata, ka viņi to nedara (56 %).

■ Pēc vecuma izglītības beigās uzskats, ka cilvēkiem, kuri studē PIA kvalifikācijas iegūšanai, ir iespējas studēt ārzemēs, ir visizplatītākais respondentu vidū, kuri ir pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem (65 %) un vecumā no 20 gadiem (64 %), samazinoties līdz 59 % 15 gadus vecu vai jaunāku respondentu vidū. To vidū, kuri vēl mācās, tas ir 62 %.

■ Uzskats, ka PIA studentiem ir iespējas studēt ārzemēs, ir nedaudz izplatītāks to respondentu vidū, kuri ieteiktu profesionālo vidējo izglītību (67 %), nekā to respondentu vidū, kuri dod priekšroku vispārējai vidējai izglītībai (63 %).

■ Pēc vecuma ir tikai nelielas atšķirības.

■ Nav atšķirības pēc dzimuma.

QB7.5 Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Cilvēkiem, kuri studē, lai iegūtu IVET kvalifikāciju, ir iespējas studēt ārzemēs (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	64	20	16
Dzimums			
Cilvēks	64	20	16
Sieviete	64	19	17
Vecums			
15-24			
25-39	65	24	11
40-54	65	22	13
>=55	65	21	14
Izglītība (beigās)			
<=15	59	16	25
16-19	65	19	16
>=20	64	21	15
Joprojām mācās	62	25	13
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	67	20	13
Vadītāji	63	21	16
Citas baltas apkakles	65	21	14
Fiziskā darba strādnieki	66	20	14
Mājas ļaudis	62	22	16
Bezdarbnieks	60	20	20
Pensionējies(-usies)	62	15	23
Skolēni	64	25	11
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	64	19	17
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	64	20	16
Lielpilsēta	64	20	16
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	71	15	14
Negatīvs	52	32	16
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	66	20	14
Nē	62	20	18

II. Sabiedrības priekšstatī par PIA kvalitāti un veidiem

Divas trešdaļas ES iedzīvotāju apgalvo, ka PIA programmas ir pietiekami iekļaujošas, lai izglītojamajiem sniegtu nepieciešamo atbalstu.

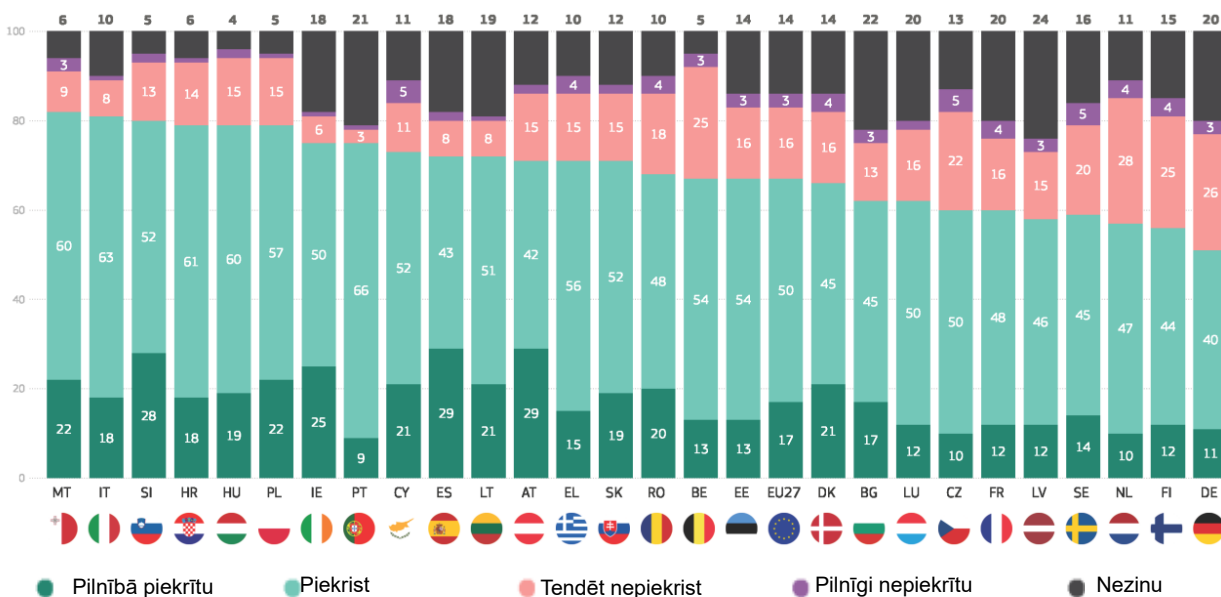
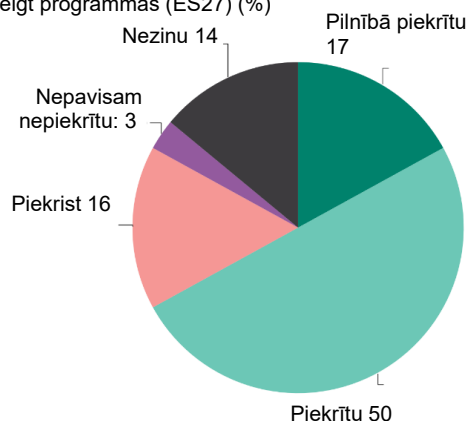
Visā Eiropas Savienībā 67 % respondentu apgalvo, ka PIA programmas ir pietiekami iekļaujošas, lai nodrošinātu, ka izglītojamie, kuri var saskarties ar šķēršļiem noteikta veida mācību vidē, saņem atbalstu, kas viņiem vajadzīgs, lai pabeigtu programmas, tostarp 17 %, kuri pilnībā piekrīt, un 50 %, kuri parasti piekrīt.³³ Aptuveni katrs piektais (19 %) nepiekrīt, bet 14 % nezina.

Visās dalībvalstīs vismaz puse respondentu piekrīt, ka PIA programmas ir pietiekami iekļaujošas, lai sniegtu izglītojamajiem nepieciešamo atbalstu programmu pabeigšanai.

Viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras, un visaugstākais vienošanās līmenis reģistrēts Maltā (82 %), Itālijā (81 %) un Slovēnijā (80 %). Zemākais līmenis reģistrēts Vācijā (51 %), Somijā (56 %) un Nīderlandē (57 %).

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - IVET programmas ir pietiekami iekļaujošas, lai nodrošinātu, ka izglītojamie, kas var saskarties ar šķēršļiem Noteiktu veidu mācību vidēs saņem atbalstu, kas tiem vajadzīgs, lai varētu pabeigt programmas (%)

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - IVET programmas ir pietiekami iekļaujošas, lai nodrošinātu, ka izglītojamie, kas var saskarties ar šķēršļiem noteikta veida mācību vidē, saņem atbalstu, kas tiem vajadzīgs, lai varētu pabeigt programmas (ES27) (%)

33 jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA programmas ir pietiekami iekļaujošas, lai nodrošinātu, ka izglītojamie, kas var saskarties ar šķēršļiem noteikta veida mācību vidē, saņem atbalstu, kas tiem vajadzīgs, lai varētu pabeigt programmas.

II. Sabiedrības priekšstatu par PIA kvalitāti un veidiem

Tas, cik lielā mērā respondenti piekrīt, ka PIA programmas ir pietiekami iekļaujošas, lai izglītojamajiem sniegtu atbalstu, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā norādīts turpmāk.

- Respondenti, kas redz, kurš PIA ir pozitīvā gaismā, biežāk uzskata, ka PIA programmas ir pietiekami iekļaujošas (72 % pret 58 % to respondentu, kuri ziņo par negatīvu uztveri).
- Pēc vecuma vienošanās, ka PIA programmas ir pietiekami iekļaujošas, līdz ar vecumu nedaudz samazinās: Tas ir 69 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem salīdzinājumā ar 68 % respondentu vecumā no 25 līdz 54 gadiem un 63 % respondentu vecumā no 55 gadiem.
- Pēc vecuma, kad izglītība ir beigusies, vienošanās ir nedaudz izplatītāka to respondentu vidū, kuri izglītību ir pabeiguši 16–19 gadu vecumā (67 %), un to respondentu vidū, kuri izglītību ir pabeiguši 20 gadu vecumā (66 %), nekā to respondentu vidū, kuri izglītību ir pabeiguši 15 gadu vecumā vai jaunāki (64 %).
- Respondenti, kuri paši ir apmeklējuši PIA, nedaudz biežāk piekrīt, ka PIA programmas ir pietiekami iekļaujošas (68 %), nekā tie, kuri tās nav apmeklējuši (65 %).
- Pēc dzimuma atšķirības ir nenozīmīgas.

QB9.4 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: IVET programmas ir pietiekami iekļaujošas, lai nodrošinātu, ka izglītojamie, kas var saskarties ar šķēršļiem noteikta veida mācību vidē, saņem atbalstu, kas tiem vajadzīgs, lai varētu pabeigt programmas (%-EU)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	67	19	14
Dzimums			
Cilvēks	67	19	14
Sieviete	66	19	15
Vecums			
15-24	69	22	9
25-39	68	22	10
40-54	68	19	13
>=55	63	18	19
Izglītība (beigās)			
<=15	64	12	24
16-19	67	19	14
>=20	66	22	12
Joprojām mācās	66	23	11
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	69	19	12
Vadītāji	66	20	14
Citas baltas apkakles	70	19	11
Fiziskā darba strādnieki	69	19	12
Mājas ļaudis	67	16	17
Bezdarbnieks	64	20	16
Pensionārs(-usies)	61	18	21
Skolēni	66	25	9
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	65	19	16
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	66	19	15
Lielpilsēta	68	20	12
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	72	16	12
Negatīvs	58	28	14
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	68	20	12
Nē	65	18	17

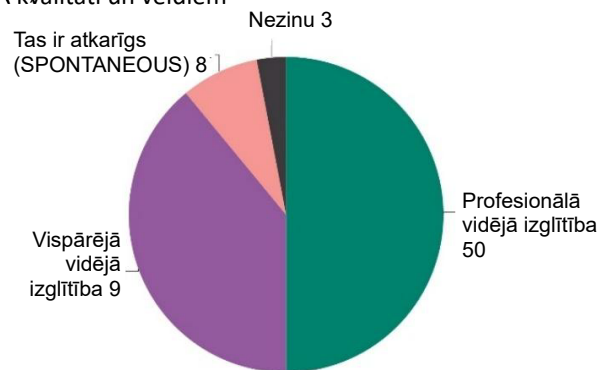
II. Sabiedrības priekšstati par PIA kvalitāti un veidiem

Puse ES pilsoņu ieteiktu arodvidusskolas izglītību
jaunietim, kurš izvēlas vidusskolu

Atbildot uz jautājumu, kādu izglītības veidu viņi ieteiktu jauniešiem, kurš tagad lemj par vidējo izglītību, 50 % ES pilsoņu ieteiktu profesionālo vidējo izglītību, savukārt 39 % ieteiktu vispārējo vidējo izglītību un 8 % spontāni teiktu, ka tas ir atkarīgs no individuālās situācijas³⁴.

Laika gaitā ir pieaudzis atbalsts profesionālajai izglītībai. 2011. gada Eirobarometra apsekojumā par PIA (ES27) 32 % respondentu norādīja, ka ieteiks arodapmācību jauniešiem, kurš pabeidz obligāto izglītību, savukārt 34 % norādīja, ka ieteiks vispārējo vidējo vai augstāko izglītību³⁵.

Pašreizējā apsekojumā saņemtās atbildes dažādās dalībvalstīs atšķiras. Profesionālā vidējā izglītība,

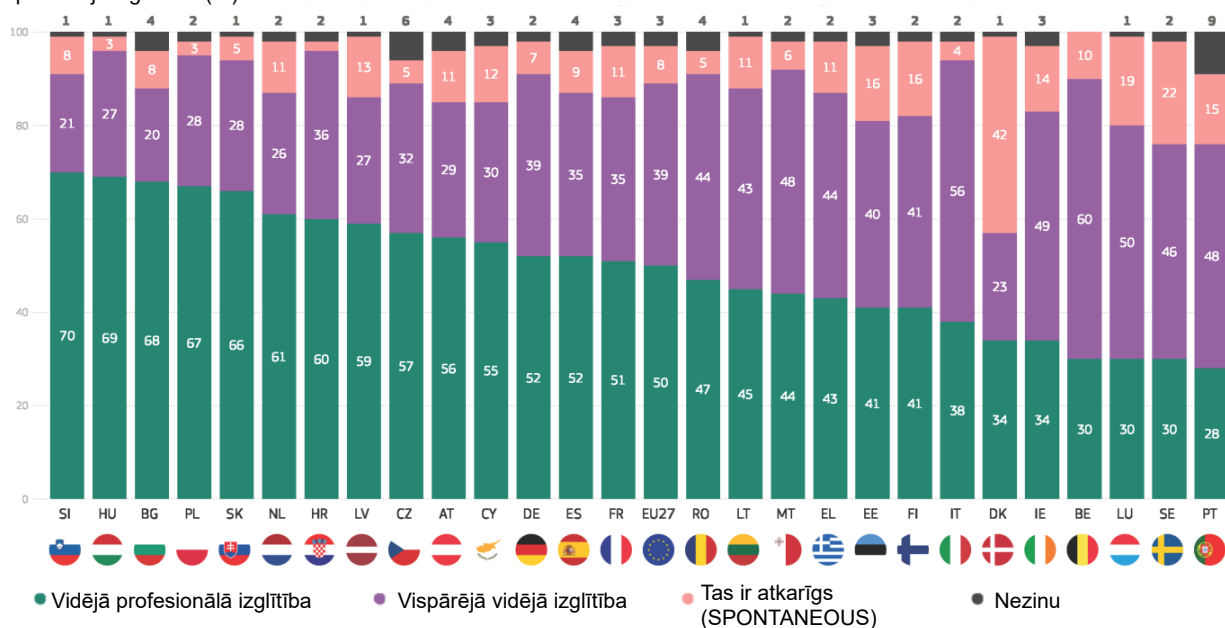

līmenis reģistrēts Bulgārijā (20 %), Slovēnijā (21 %) un Dānijā (23 %).

Vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri spontāni apgalvo, ka ieteikums ir atkarīgs no individuālās situācijas, ir Dānijā (42 %), kam seko Zviedrija (22 %) un Luksemburga (19 %).

Attiecībā uz pirmo izvēli katrā valstī vēlamais ieteikums 17 dalībvalstīs ir profesionālā vidējā izglītība, kas svārstās no

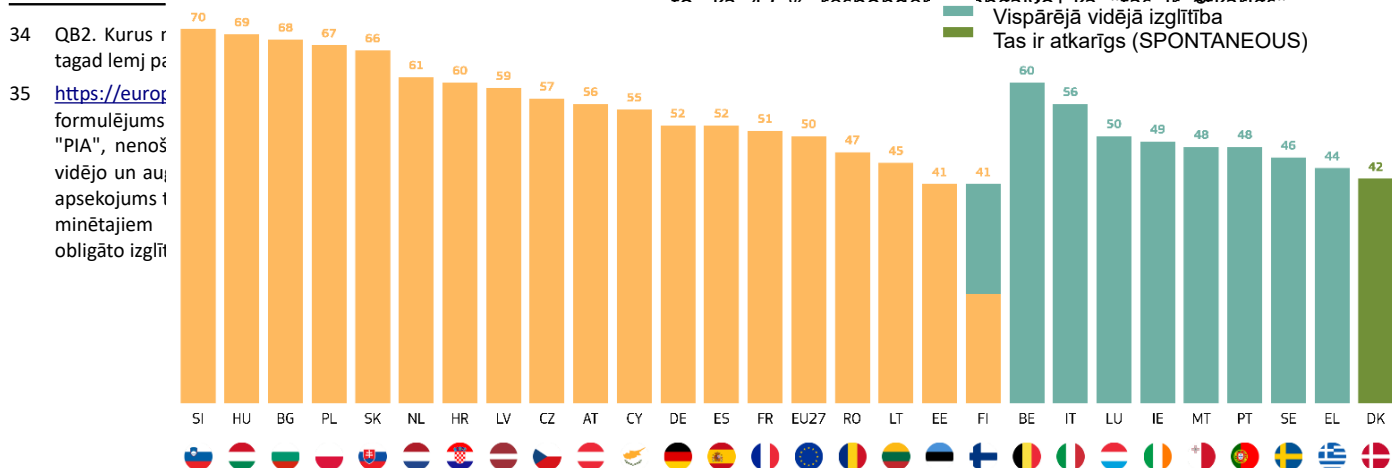
QB2. Kuru no šiem izglītības veidiem jūs ieteiktu jauniešiem, kurš tagad izlemj par vidējo izglītību? (%)

visticamāk, tiks ieteikta Slovēnijā (70 %), Ungārijā (69 %) un Bulgārijā (68 %). Zemākais līmenis reģistrēts Portugālē (28 %) un Beļģijā, Luksemburgā un Zviedrijā (visās 30 %).

Vispārējā vidējā izglītība, visticamāk, tiks ietekta Beļģijā (60 %), Itālijā (56 %) un Luksemburgā (50 %). Zemākais

70 % Slovēnija līdz 41 % Igaunijā. Turpretī vispārējā vidējā izglītība ir vēlams ieteikums astoņās dalībvalstīs, kuru vadībā 60 % ir Beļģija, kam seko Itālija (56 %), Lielbritānija (50 %) un Īslande (49 %). Somijā abas iespējas ir vienlīdz ieteicamas (ar 41 %). Proti, Dānija izceļas ar

34 QB2. Kurus r
tagad lemj pa
35 <https://euro>
formulējums
"PIA", nenoš
vidējo un au
apsekojums t
minētajiem
obligāto izglī

II. Sabiedrības priekšstatī par PIA kvalitāti un veidiem

Iedalot šos vidējās izglītības virziena ieteikumus pēc sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, atšķirības parādās šādi.

- Profesionālo izglītību visbiežāk iesaka fiziska darba strādnieki (58 %), mājkalpotāji un pensionāri (55 %), savukārt audzēkņi (32 %) to iesaka vismazāk.
- Lauku un pilsētu respondentiem ir izteiktas vēlmēs. Tie, kas dzīvo lauku apvidos vai ciematos, biežāk dod priekšroku profesionālajai izglītībai (55 %) nekā lielo pilsētu iedzīvotāji (46 %).
- Respondenti, kuri beidza izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem, visticamāk, ieteiks profesionālo ceļu (58 %), kam seko tie, kuri pabeidza izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki (50 %). Respondenti ar augstāko izglītību, t. i., tie, kas ieguvuši izglītību 20 gadu vecumā vai vecāki, ir gandrīz vienmērīgi sadalīti starp vispārējo un profesionālo vidējo izglītību (44 % pret 43 %).
- Ceļveža ieteikumus parādās skaidra paaudžu plaisa. Vecāki respondenti vecumā no 55 gadiem (53 %) un vecumā no 40 līdz 54 gadiem (51 %) biežāk iesaka profesionālo izglītību, savukārt gados jaunāku respondentu vidū šī priekšroka samazinās, sasniedzot 39 % vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem.
- Ieteikumi ievērojami atšķiras pēc profesionālās izglītības pieredzes. No respondentiem, kuri paši ir apmeklējuši PIA, 59 % iesaka profesionālo vidējo izglītību salīdzinājumā ar 42 % respondentu, kuriem nav PIA pieredzes.
- Ieteikumus ietekmē arī uzskati par nodarbinātības rezultātiem, un tie, kuri uzskata, ka PIA noved pie labi domātām darbvietām, biežāk iesaka profesionālās izglītības iespēju (54 % pret 44 %).
- Viedokļi par PIA kvalitāti liecina par līdzīgu atšķirību. Respondenti, kuriem ir pozitīvs viedoklis par PIA kvalitāti, biežāk iesaka profesionālo izglītību nekā tie, kuriem tā nav (53 % pret 46 %).

QB2 Kuras no šīm izglītības veidiem jūs ieteiktu jauniešiem, kurš tagad lemj par vidējo izglītību? (% ES)

	Vispārējā vidējā izglītība	Vidējā profesionā lā izglītība	Tas ir atkarīgs (SPONTANEOUS)	Nezinu
ES-27	39	50	8	3
Dzimums				
Cilvēks	37	53	7	3
Sieviete	40	47	10	3
Vecums				
15-24	53	39	7	1
25-39	42	48	8	2
40-54	39	51	8	2
>=55	33	53	10	4
Izglītība (beigās)				
<=15	32	50	10	8
16-19	34	58	6	2
>=20	44	43	11	2
Joprojām mācās	61	30	8	1
Sociālprofesionālā kategorija				
Pašnodarbināt a persona	40	48	10	2
Vadītāji	48	40	10	2
Citas baltas apakles	44	48	6	2
Fiziskā darba strādnieki	33	58	7	2
Mājas ļaudis	33	55	7	5
Bezdarbnieks	32	54	11	3
Pensionējis(- usies)	31	55	10	4
Skolēni	60	32	7	1
Subjektīvā urbanizācija				
Lauku apvidus vai ciems	32	55	9	4
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	41	49	8	2
Lielpilsēta	43	46	8	3
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)				
Pozitīvs	38	53	7	2
Negatīvs	43	46	9	2
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)				
Jā	33	59	7	1
Nē	44	42	10	4

II. Sabiedrības priekšstatī par PIA kvalitāti un veidiem

Vairāk nekā puse ES iedzīvotāju ieteiktu augstāko profesionālo izglītību un apmācību jaunietim, kas pabeidz vidējo izglītību

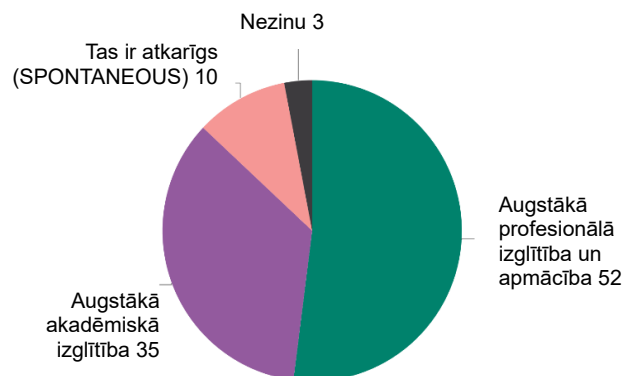
Atbildot uz jautājumu, kādu izglītības veidu viņi ieteiktu jaunietim, kurš pabeidz vidējo izglītību, 52 % ES iedzīvotāju ieteiktu augstāko profesionālo izglītību un apmācību, savukārt 35 % ieteiktu augstāko akadēmisko izglītību un 10 % respondentu spontāni teiktu, ka tas ir atkarīgs no individuālās situācijas³⁶.

Ieteikumi dažādās dalībvalstīs atšķiras. Respondenti, visticamāk, ieteiks augstāko profesionālo izglītību un apmācību Slovēnijā (73 %), Nīderlandē (64 %) un Latvijā (63 %). Zemākais līmenis reģistrēts Portugālē (27 %), Luksemburgā (30 %) un Dānijā (37 %).

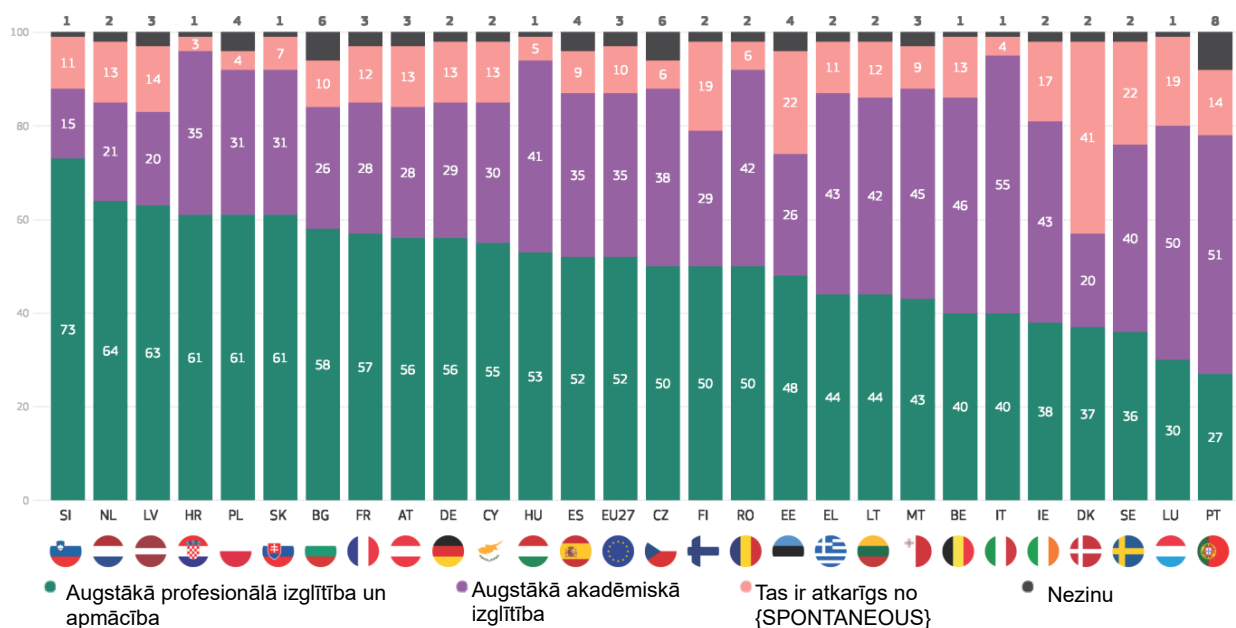
Augstākā akadēmiskā izglītība, visticamāk, tiks ieteikta Itālijā (55 %), Portugālē (51 %) un Luksemburgā (50 %). Zemākais līmenis reģistrēts Slovēnijā (15 %), Dānijā un Latvijā (abās 20 %).

Liela daļa respondentu spontāni apgalvo, ka ieteikums būtu atkarīgs no individuālās situācijas Dānijā (41 %), kam seko Zviedrija un Igaunija (abās 22 %), kā arī Somija un Luksemburga (abās 19 %).

QB3: Kuras no šīm izglītības veidiem jūs ieteiktu jauniešiem, kuri pabeidz vidējo izglītību? (ES27) (%)

QB3: Kuras no šīm izglītības veidiem jūs ieteiktu jauniešiem, kuri pabeidz vidējo izglītību? (%)

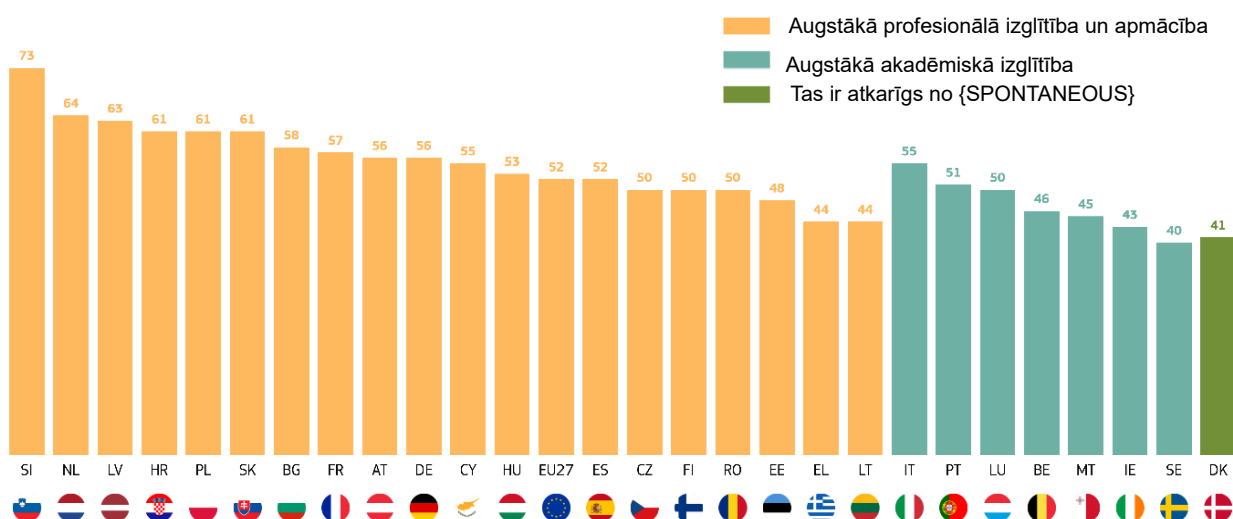

36 QB3. Kuras no šīm izglītības veidiem jūs ieteiktu jauniešiem, kuri pabeidz vidējo izglītību?

II. Sabiedrības priekšstatī par PIA kvalitāti un veidiem

Augstākā profesionālā izglītība un apmācība ir vēlmais ieteikums 19 dalībvalstīs, sākot no 73 % Slovēnijā līdz 44 % Lietuvā. Turpretī augstākā akadēmiskā izglītība ir vēlmais ieteikums septiņās dalībvalstīs, kuru vadībā ir Itālija (55 %), kam seko Portugāle (51 %), Luksemburga (50 %) un Beļģija (46 %). Dānija ir vienīgā valsts, kurā visbiežāk sniegtā atbilde bija “tas ir atkarīgs” (41 %).

QB3. Kuros no šiem izglītības veidiem jūs ieteiktu jauniešiem, kuri pabeidz vidējo izglītību?

II. Sabiedrības priekšstatu par PIA kvalitāti un veidiem

Kad mēs sadalām šos augstākās izglītības ceļa ieteikumus pēc sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, atšķirības parādās šādi.

■ Tie, kuri paši ir apmeklējuši PIA, visbiežāk no visām sociāldemogrāfiskajām kategorijām iesaka augstāko profesionālo izglītību (61 %), salīdzinot ar 43 % to iedzīvotāju vidū, kuri to nav apmeklējuši.

■ Pastāv lielas atšķirības starp profesionālajām grupām. Vislielākais atbalsts augstākajai profesionālajai izglītībai ir fiziska darba strādniekiem (60 %), savukārt viszemākais — studentiem (37 %). Arī vadītāju atbalsts ir salīdzinoši zems (43 %), un ir nedaudz lielāka iespēja, ka viņi ieteiks akadēmisko izglītību (44 %).

■ Ceļveža ieteikumos parādās skaidra paaudžu plaisa. Gados vecāki respondenti, visticamāk, ieteiks augstāko profesionālo izglītību, proti, 54 % 55 gadus vecu un vecāku respondentu vidū un 53–51 % vidēja vecuma grupu vidū (40–54 gadi un 25–39 gadi), taču jaunākajos respondentos vecumā no 15 līdz 24 gadiem šis rādītājs samazinās līdz 41 %.

■ Tiem, kas dzīvo lauku apvidos vai ciematos, ir vislielākais atbalsts augstākajai profesionālajai izglītībai (54 %) salīdzinājumā ar lielo pilsētu iedzīvotājiem (49 %).

■ Vīrieši dod lielāku priekšroku augstākajai profesionālajai izglītībai un apmācībai (55 %) nekā sievietes (48 %).

■ PIA uztverei ir neliela ietekme uz šā jautājuma rezultātiem. Respondenti, kuri uzskata, ka PIA tēls ir pozitīvs, tikai nedaudz biežāk iesaka augstāko profesionālo izglītību nekā tie, kuriem ir negatīvs tēls (54 % pret 50 %).

QB3 Kurus no šiem izglītības veidiem jūs ieteiktu jauniešiem, kurš pabeidz vidējo izglītību? (% ES)

	Augstākā akadēmiskā izglītība	Augstākā profesionālā izglītība un apmācība	Tas ir atkarīgs no {SPONTANEOUS}	Nezinu
ES-27	35	52	10	3
Dzimums				
Cilvēks	34	55	8	3
Sieviete	37	48	12	3
Vecums				
15-24	49	41	8	2
25-39	38	51	10	1
40-54	36	53	9	2
>=55	30	54	12	4
Izglītība (beigās)				
<=15	32	50	10	8
16-19	31	58	8	3
>=20	39	47	13	1
Joprojām mācās	55	34	9	2
Sociālprofesionālā kategorija				
Pašnodarbinātā persona	39	48	11	2
Vadītāji	44	43	12	1
Citas baltas apakšes	42	48	8	2
Fiziskā darba strādnieki	30	60	8	2
Mājas ļaudis	33	53	9	5
Bezdarbnieks	30	56	11	3
Pensionērijies(- usies)	27	56	12	5
Skolēni	53	37	9	1
Subjektīvā urbanizācija				
Lauku apvidus vai ciems	30	54	12	4
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	37	52	9	2
Lielpilsēta	40	49	9	2
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)				
Pozitīvs	35	54	9	2
Negatīvs	38	50	10	2
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)				
Jā	29	61	9	1
Nē	42	43	11	4

III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

1. Salīdzinošs PIA un vispārējās izglītības tēls

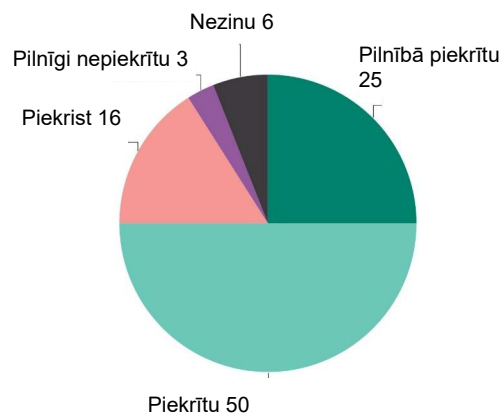
Trīs ceturtdaļas ES iedzīvotāju apgalvo, ka vispārējās vidējās izglītības tēls viņu valstī ir pozitīvāks nekā PIA

Visā Eiropas Savienībā 75 % respondentu apgalvo, ka vispārējās vidējās izglītības tēls viņu valstī ir pozitīvāks nekā PIA, tostarp 25 % respondentu³⁷ tam pilnībā piekrīt un 50 % respondentu tam parasti piekrīt. Katrs piektais (19 %) nepiekrīt, bet 6 % nezina.

Šie rezultāti ir stabili salīdzinājumā ar 2016. gadā novērotajiem. Cedefop 2016. gada apsekojumā (ES28) tika konstatēts, ka 74 % piekrita, ka vispārējai izglītībai ir pozitīvāks tēls nekā profesionālajai izglītībai³⁸.

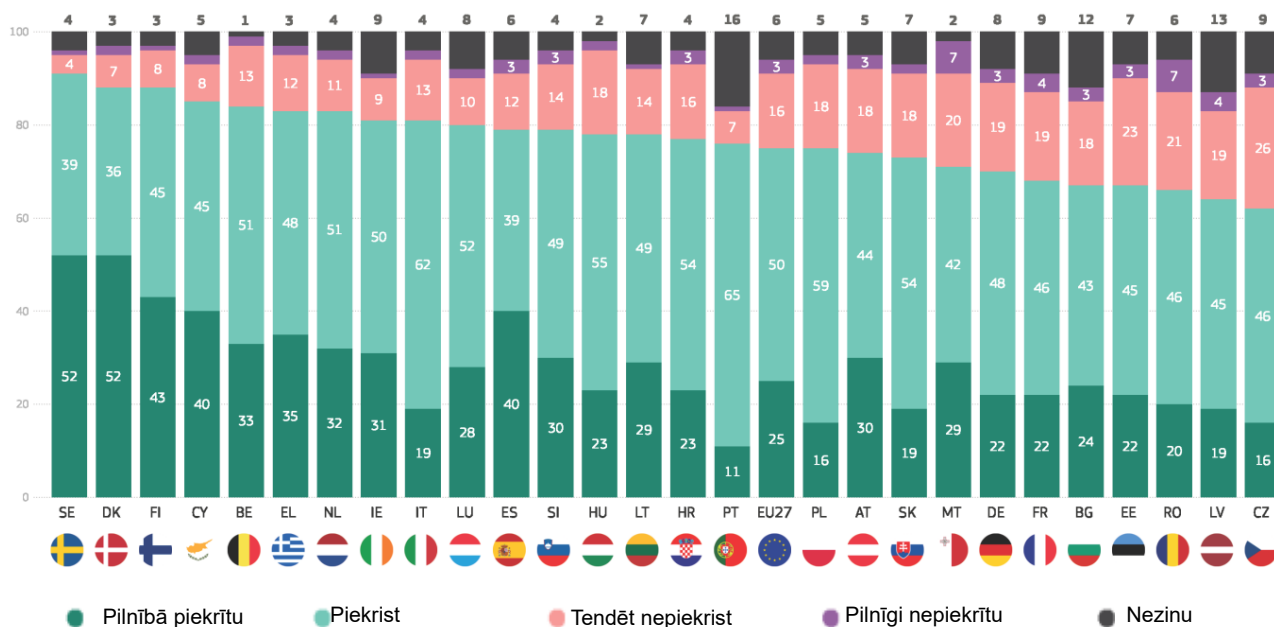
Pašreizējā apsekojumā lielākā daļa respondentu visās dalībvalstīs uzskata, ka vispārējās izglītības tēls viņu valstī ir pozitīvāks nekā PIA. Tomēr rezultāti dažādās dalībvalstīs atšķiras, un visaugstākais līmenis, kādā tika panākta

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - (MŪSU VALSTS) vispārējās vidējās izglītības tēls ir pozitīvāks nekā sākotnējās profesionālās izglītības tēls (ES27) (%)

(91 %), Dānijā un Somijā (abās 88 %) un Kiprā (85 %). Zemākais līmenis reģistrēts Čehijā (62 %), Latvijā (64 %) un Rumānijā (66 %).

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - (MŪSU VALSTS) vispārējā izglītība vidusskolas līmenī ir pozitīvāks priekšstats par cilvēku sākotnējo profesionālo izglītību (%)

vienošanās par šo paziņojumu, tika reģistrēts Zviedrijā

37 jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: (MŪSU VALSTS) vispārējās vidējās izglītības tēls ir pozitīvāks nekā sākotnējās profesionālās izglītības tēls.

38 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group2&question=Q21T2_Q&answer=Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Jautājuma formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma. Jautājums. "Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem? Jūsu valsti vispārējai izglītībai ir pozitīvāks tēls nekā profesionālajai izglītībai?"

17 dalībvalstīs vismaz trīs ceturtdaļas respondentu apgalvo, ka vispārējās vidējās izglītības tēls viņu valstī ir pozitīvāks nekā PIA.

III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

Tas, cik lielā mērā respondenti piekrīt, ka vispārējās vidējās izglītības tēls ir pozitīvāks nekā PIA, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem.

■ Pastāv dažas ievērojamas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām: 83 % skolēnu uzskata, ka vispārējās vidējās izglītības tēls ir pozitīvāks nekā PIA, salīdzinot ar 71 % mājsaimnieču.

■ Pēc izglītības beigšanas vecuma respondenti, kuri pabeidza izglītību 20 gadu vecumā vai vecāki, visticamāk, tam piekrīt (79 %), salīdzinot ar 73 % to respondentu vidū, kuri pabeidza izglītību 16–19 gadu vecumā, un 68 % to respondentu vidū, kuri pabeidza izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki.

■ Respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem arī visdrīzāk uzskata, ka vispārējās vidējās izglītības tēls ir pozitīvāks (79 %) salīdzinājumā ar 72 % respondentu vecumā no 55 gadiem.

■ Respondenti, kuri apzinās skolēnu aktīvas vadības ietekmi noteiktos (bieži vien ar dzimumu saistītos) virzienos un stigmatizācijas ietekmi izglītībā, daudz biežāk piekrīt, ka vispārējai vidējai izglītībai ir pozitīvāks tēls nekā PIA. Šis modelis ir visredzamākais starp tiem, kas uzskata: ka sievietes ir orientētas uz vispārējo izglītību pat tad, ja viņas interesējas par tehniskiem priekšmetiem (81% pret 64%) ; ka skolotāji pienācīgi nenovērš ar dzimumu saistītus aizspriedumus (82 % pret 70 %); ka ģimenes, vienaudži un sociālie mediji pastiprina stereotipus (81 % pret 65 %); un ka vīrieši, kas aprūpē PIA jomas, saskaras ar stigmatizāciju (82 % salīdzinājumā ar 69 %).

■ Respondenti, kuri ieteiktu vispārējo vidējo izglītību, biežāk piekrīt, ka tai ir pozitīvāks tēls nekā PIA (82 %), salīdzinot ar tiem respondentiem, kuri ieteiktu profesionālo izglītību (72 %).

■ Šis viedoklis ir izplatītāks to respondentu vidū, kuri kā faktorus, kas ietekmē PIA izvēli, min skolotāju vai skolu konsultantu norādījumus (80 % salīdzinājumā ar 73 %) vai sliktus skolas rezultātus (80 % salīdzinājumā ar 73 %). Mazākas atšķirības vērojamas vecāku konsultācijās (77 % salīdzinājumā ar 74 %) un saistībā ar nepieciešamību ātri nopelnīt naudu (76 % salīdzinājumā ar 74 %). Šķiet, ka sociālo plašsaziņas līdzekļu ietekme uz PIA izvēli neietekmē šo rezultātu (75 % abās grupās).

■ Nav atšķirību pēc dzimuma vai iepriekšējās PIA apmeklēšanas.

QB9.3 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: (MŪSU VALSTS) vispārējās vidējās izglītības tēls ir pozitīvāks nekā sākotnējās profesionālās izglītības tēls (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	75	19	6
Dzimums			
Cilvēks	75	19	6
Sieviete	75	19	6
Vecums			
15-24	79	17	4
25-39	78	18	4
40-54	74	20	6
>=55	72	19	9
Izglītība (beigās)			
<=15	68	19	13
16-19	73	21	6
>=20	79	17	4
Joprojām mācās	81	15	4
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	76	19	5
Vadītāji	79	17	4
Citas baltas apkakles	78	17	5
Fiziskā darba strādnieki	73	22	5
Mājas ļaudis	71	23	6
Bezdarbnieks	75	18	7
Pensionārs(-usies)	72	18	10
Skolēni	83	14	3
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	71	21	8
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	75	19	6
Lielpilsēta	79	16	5
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	76	19	5
Negatīvs	78	19	3
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	75	20	5
Nē	76	17	7

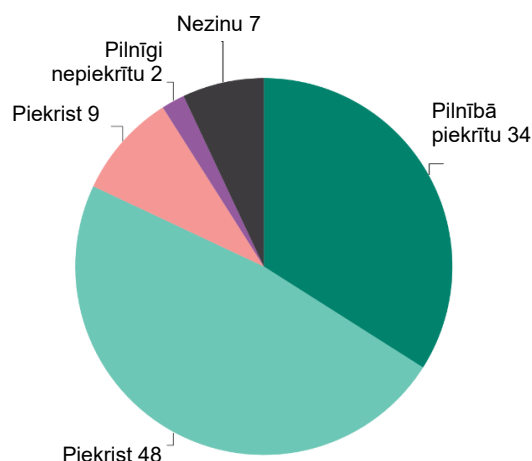
III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

Lielākā daļa ES iedzīvotāju apgalvo, ka studenti ar augstākiem akadēmiskajiem rādītājiem bieži tiek mudināti turpināt vispārējo izglītību, nevis PIA.

Visā Eiropas Savienībā 82 % uzskata, ka skolēni ar augstākiem akadēmiskajiem rādītājiem vidusskolas līmenī bieži tiek mudināti turpināt vispārējo izglītību, nevis PIA³⁹. Aptuveni katrs desmitais respondents nepiekrīt (11 %), bet 7 % nezina.

Viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras, un visaugstākais vienošanās līmenis reģistrēts Zviedrijā (93 %), Grieķijā (91 %) un Dānijā (90 %). Tomēr vienošanās ir plaši izplatīta pat valstīs ar viszemāko vienošanās līmeni: Čehija (69 %), Bulgārija (71 %) un Rumānija (73 %).

QB 9.2.: Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - Skolēni ar augstākiem akadēmiskajiem rādītājiem vidusskolas līmenī bieži tiek mudināti iegūt vispārējo izglītību, nevis sākotnējo profesionālo izglītību (ES27) (%)

³⁹ QB9.2. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Skolēni ar augstākiem akadēmiskajiem rādītājiem vidusskolas līmenī bieži tiek mudināti turpināt vispārējo izglītību, nevis sākotnējo profesionālo izglītību.

III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

Apjoms, kādā respondenti piekrīt, ka studenti ar augstākiem akadēmiskajiem rādītājiem bieži tiek mudināti apgūt vispārējo izglītību, nevis PIA, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā norādīts turpmāk.

- Respondenti, kuri joprojām mācās, un tie, kuri pabeidza izglītību 20 gadu vecumā vai vecāki, visticamāk, piekritīs, ka studenti ar augstākiem akadēmiskajiem rādītājiem bieži tiek mudināti turpināt vispārējo izglītību, nevis PIA (87 %–86 %). Šis rādītājs ir 76 % to personu vidū, kuras ir pabeigušas izglītību 15 gadu vecumā vai jaunākas.
- Pastāv dažas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām: vadītāji (88 %) un studenti (87 %) biežāk nekā citas profesiju kategorijas (79–84 %) piekrīt šim apgalvojumam.
- Respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem un no 25 līdz 39 gadiem (84–85 %) visdrīzāk uzskata, ka skolēni ar augstākiem akadēmiskajiem rādītājiem tiek mudināti iesaistīties vispārējā izglītībā. Šis skaitlis samazinās līdz 80 % 55 gadus vecu un vecāku cilvēku vidū.
- Vienošāns ar šo apgalvojumu ir lielāka starp tiem, kas uzskata, ka skolotāju konsultācijas un nepieciešamība ātri nopelnīt naudu ir nozīmīgi faktori, izvēloties PIA (attiecīgi 87 % pret 81 % un 86 % pret 79 %). Sociālo plašsaziņas līdzekļu ietekme uz PIA izvēli, šķiet, neietekmē vienošanās līmeni (83 % abās grupās).
- Respondenti, kuri uzskata, ka sliktas atzīmes — cits skolas snieguma aspekts — ir faktors, kas ietekmē PIA izvēli, nedaudz biežāk piekrīt apgalvojumam (87 %) nekā tie, kuri nepiekrīt (81 %).
- Nav atšķirības pēc dzimuma.

QB9.2 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Studenti ar augstākiem akadēmiskajiem rādītājiem vidusskolas līmenī bieži tiek mudināti iegūt vispārējo izglītību, nevis sākotnējo profesionālo izglītību (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	82	11	7
Dzimums			
Cilvēks	81	12	7
Sieviete	83	11	6
Vecums			
15-24	84	13	3
25-39	85	11	4
40-54	82	12	6
>=55	80	11	9
Izglītība (beigās)			
<=15	76	9	15
16-19	81	13	6
>=20	86	10	4
Joprojām mācās	87	11	2
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	83	11	6
Vadītāji	88	8	4
Citas baltas apkakles	84	11	5
Fiziskā darba strādnieki	81	13	6
Mājas ļaudis	79	14	7
Bezdarbnieks	79	13	8
Pensionējies(-usies)	80	10	10
Skolēni	87	11	2
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	80	12	8
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	83	11	6
Lielpilsēta	85	9	6
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	85	10	5
Negatīvs	82	13	5
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	84	11	5
Nē	82	10	8

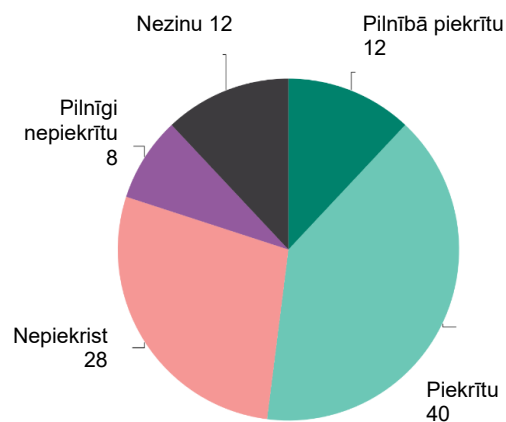
III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

Nedaudz vairāk nekā puse ES iedzīvotāju apgalvo, ka parasti ir vieglāk studēt, lai iegūtu kvalifikāciju vispārējā izglītībā nekā PIA.

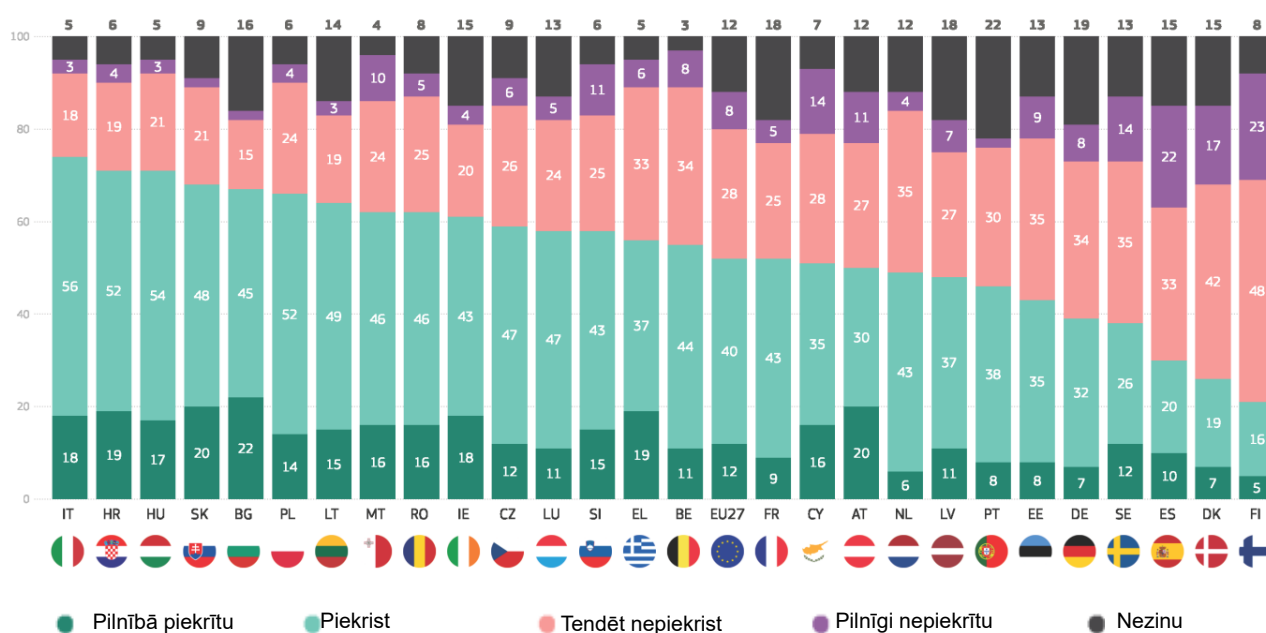
Visā Eiropas Savienībā 52 % respondentu apgalvo, ka kopumā ir vieglāk studēt, lai iegūtu kvalifikāciju vispārējā izglītībā, nekā PIA, tostarp 12 % respondentu pilnībā piekrīt un 40 % respondentu⁴⁰ parasti piekrīt. Kopumā 36 % nepiekrīt, bet 12 % nezina. Tas ir acīmredzams paradokss, jo lielākā daļa respondentu arī uzskata, ka studenti ar augstākiem akadēmiskajiem rādītājiem tiek mudināti turpināt vispārējās izglītības ceļu. 18 dalībvalstīs vismaz puse respondentu apgalvo, ka kopumā ir vieglāk studēt, lai iegūtu kvalifikāciju vispārējā izglītībā, nekā PIA.

Viedokļi dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras, visaugstākais vienošanās līmenis reģistrēts Itālijā (74 %), Horvātijā un Ungārijā (abās 71 %), Slovākijā (68 %) un zemākais Somijā (21 %), Dānijā (26 %) un Spānijā (30 %).

QB 9.1.: Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Parasti ir vieglāk studēt, lai iegūtu kvalifikāciju vispārējā izglītībā, nekā sākotnējā profesionālajā izglītībā un apmācībā (ES27) (%)

QB 9.1. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Parasti ir vieglāk studēt, lai iegūtu kvalifikāciju vispārējā izglītībā, nekā sākotnējā profesionālajā izglītībā un apmācībā (%)

⁴⁰ jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Parasti ir vieglāk studēt, lai iegūtu kvalifikāciju vispārējā izglītībā, nekā sākotnējā profesionālajā izglītībā un apmācībā.

III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

Apjoms, kādā respondenti piekrīt, ka parasti ir vieglāk studēt, lai iegūtu kvalifikāciju vispārējā izglītībā nekā PIA, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā norādīts turpmāk.

- To respondentu vidū, kuri PIA vērtē pozitīvi, šādu viedokli pauž 57 % respondentu salīdzinājumā ar 46 % respondentu, kuri ziņo par negatīviem priekšstatiem savā valstī.
- Respondenti, kuriem ir ar dzimumu saistīti uzskati par STEM PIA jomā, biežāk piekrīt, ka ir vieglāk studēt, lai iegūtu kvalifikāciju vispārējā vidējā izglītībā. Tas attiecas arī uz tiem, kas: uzskata, ka ar STEM saistītās jomas ir piemērotākas vīriešiem (62 % pret 41 %); domā, ka sievietes saņem mazāku pamudinājumu iesaistīties ar STEM saistītās PIA jomās (57 % pret 46 %) ; uzskata, ka skolotāji un konsultanti pienācīgi nenovērš ar dzimumu saistītus aizspriedumus (64 % salīdzinājumā ar 43 %); domā, ka vīrieši aprūpes vai pakalpojumu PIA jomās saskaras ar stigmatizāciju (62 % salīdzinājumā ar 43 %) ; un tic, ka sievietes tiek virzītas uz vispārējo izglītību, neraugoties uz interesi par tehniskiem priekšmetiem (58 % pret 43 %). Mazākas atšķirības ir vērojamas to respondentu vidū, kuri uzskata, ka vīrieši ar zemiem akadēmiskajiem sasniegumiem saskaras ar spiedienu izvēlēties PIA (57 % pret 47 %) un kuri uzskata, ka dzimumu stereotipus pastiprina ģimenes, vienaudži un sociālie mediji (57 % pret 51 %).
- Pastāv dažas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām, proti, 59 % māsaimnieču uzskata, ka vispārējās vidējās izglītības kvalifikāciju ir vieglāk apgūt nekā PIA, salīdzinot ar 43 % respondentu bezdarbnieku.
- Pēc vecuma izglītības beigās šis viedoklis ir 54 % to cilvēku vidū, kuri ir pabeiguši mācības vecumā no 16 līdz 19 gadiem, salīdzinājumā ar 53 % to cilvēku vidū, kuri joprojām mācās, un 51 % to cilvēku vidū, kuri ir pabeiguši mācības vecumā no 15 gadiem vai jaunāki. To personu īpatsvars, kuras turpina izglītību pēc 20 gadu vecuma, ir vismazākais, proti, 49 %.
- PIA jomā nav atšķirību pēc dzimuma, vecuma vai iepriekšējās pieredzes.

QB9.1 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Parasti ir vieglāk studēt, lai iegūtu kvalifikāciju vispārējā vidējā izglītībā, nekā sākotnējā profesionālajā izglītībā un apmācībā (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	52	36	12
Dzimums			
Cilvēks	52	36	12
Sieviete	52	35	13
Vecums			
15-24	53	40	7
25-39	52	39	9
40-54	52	38	10
>=55	52	31	17
Izglītība (beigās)			
<=15	51	29	20
16-19	54	33	13
>=20	49	41	10
Joprojām mācās	53	38	9
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	51	40	9
Vadītāji	48	41	11
Citas baltas apkalpes	56	35	9
Fiziskā darba strādnieki	54	36	10
Mājas ļaudis	59	29	12
Bezdarbnieks	43	42	15
Pensionējis(-usies)	51	30	19
Skolēni	52	40	8
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	49	36	15
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	54	34	12
Lielpilsēta	52	37	11
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	57	33	10
Negatīvs	46	44	10
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	53	36	11
Nē	52	35	13

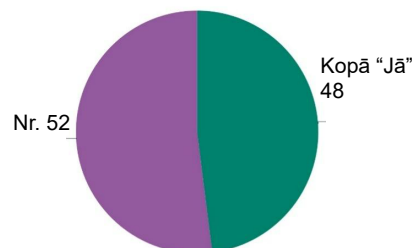
2. Pieredze PIA jomā ietekmē PIA izvēli

Gandrīz pusei ES iedzīvotāju ir PIA pieredze

Gandrīz puse ES iedzīvotāju (48 %) ir izmantojuši PIA vai nu iepriekš, vai pašlaik, vai abos gadījumos. Lielākā daļa šo respondentu iepriekš ir piedalījušies PIA (41 %), savukārt 5 % pašlaik to dara un 2 % ir piedalījušies gan iepriekš, gan pašlaik. Nedaudz vairāk nekā puse ES iedzīvotāju (52 %) nekad nav izmantojuši PIA.⁴¹

Saskaņā ar Cedefop Eiropas sabiedriskās domas aptauju par profesionālo izglītību un apmācību (2016. gads)⁴² 40 % bija ieguvuši vidējo profesionālo izglītību un 59 % — vispārējo izglītību. Šie skaitļi atspoguļo toreizējās ES–28 valstis, tomēr tie ir pamats, lai salīdzinātu 2025. gada (ES–27) rezultātus, kas liecina par lielāku profesionālās izglītības pieredzes īpatsvaru.⁴³

QB1: Vai agrāk vai pašlaik esat ieguvis sākotnējo profesionālo izglītību un apmācību vidējās izglītības līmenī? (ES27) (%)

41 QB1. Vai agrāk vai pašlaik esat ieguvis sākotnējo profesionālo izglītību un apmācību vidējās izglītības līmenī?

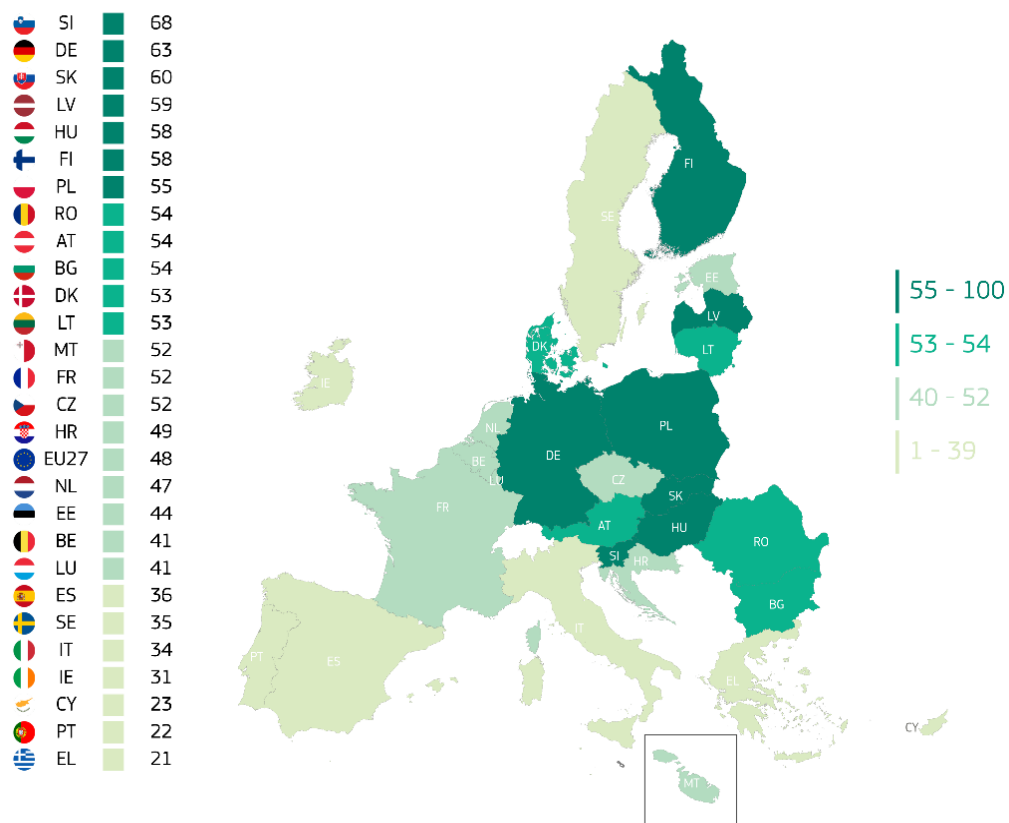
42 <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/55>

43 <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet>

III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

Līdzdalības līmenis dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Augstākais līmenis reģistrēts Slovēnijā (68 %), Vācijā (63 %) un Slovākijā (60 %), savukārt zemākais — Grieķijā (21 %), Portugālē (22 %) un Kiprā (23 %). 15 dalībvalstīs vismaz puse respondentu ir apguvuši PIA.

QB1: Vai agrāk vai pašlaik esat ieguvis sākotnējo profesionālo izglītību un apmācību vidējās izglītības līmenī? - Kopā "Jā" (ES27) (%)

III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

Sociāldemogrāfiskais un attieksmes sadalījums attiecībā uz dalību PIA liecina par turpmāk minēto.

■ Vislielākā līdzdalība ir tiem, kas pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem (54 %), kam seko tie, kas pabeiguši izglītību 20 gadu vecumā vai vēlāk (51 %). Tie, kas ir pabeiguši izglītību 15 gadus veci vai jaunāki, reģistrē ievērojami zemāku līdzdalības līmeni (19 %).

■ Urbanizācijas modeļi liecina, ka respondentiem lauku apvidos vai ciematos ir augstāks līdzdalības līmenis (52 %) nekā lielajās pilsētās (43 %).

■ Dalība ir 53 % respondentu vecumā no 25 līdz 39 gadiem un 52 % respondentu vecumā no 40 līdz 54 gadiem salīdzinājumā ar 44 % respondentu vecumā no 55 gadiem. Jaunākajai vecuma grupai (15–24 gadi) šis rādītājs ir 46 %.

■ Pastāv dažas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām: visaugstākais līdzdalības līmenis ir fiziska darba strādniekiem (55 %), kam cieši seko pašnodarbinātas personas (52 %), citas baltās apkakles (50 %) un vadītāji (48 %).

■ PIA līdzdalība ir nedaudz lielāka vīriešu vidū (50 %) nekā sieviešu vidū (46 %).

■ Līdzdalība ir lielāka to respondentu vidū, kuri apgalvo, ka viņu valstī PIA tiek uztverta pozitīvā gaismā⁴⁴ (52 %), nekā to respondentu vidū, kuri ziņo par negatīvu uztveri (42 %).

QB1 Vai agrāk vai pašlaik esat ieguvis sākotnējo profesionālo izglītību un apmācību vidējās izglītības līmenī? (% ES)

	Kopā "Jā"	Nē	Nezinu
ES-27	48	52	0
Dzimums			
Cilvēks	50	50	0
Sieviete	46	54	0
Vecums			
15-24	46	54	0
25-39	53	47	0
40-54	52	48	0
>=55	44	56	0
Izglītība (beigās)			
<=15	19	80	1
16-19	54	46	0
>=20	51	49	0
Joprojām mācās	41	59	0
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	52	48	0
Vadītāji	48	52	0
Citas baltas apkakles	50	50	0
Fiziskā darba strādnieki	55	45	0
Mājas ļaudis	34	66	0
Bezdarbnieks	44	56	0
Pensionējies(-usies)	45	55	0
Skolēni	42	58	0
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	52	48	0
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	49	51	0
Lielpilsēta	43	57	0
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	52	48	0
Negatīvs	42	58	0

44 Tas ir balstīts uz jautājumu: Kā, jūsu prātā, tiek vērtēta sākotnējā profesionālā izglītība un apmācība (MŪSU VALSTS)?

III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

Vajadzība pēc iespējas ātrāk atrast darbu un nopelnīt naudu tiek uzskatīta par galveno faktoru, kas ietekmē jauniešu izvēli PIA jomā.

Atbildot uz jautājumu par galvenajiem faktoriem, kas mūsdienās ietekmē jauniešu izvēli izvēlēties profesionālo izglītību un apmācību salīdzinājumā ar vispārējo izglītību, vairāk nekā puse ES iedzīvotāju (53 %) norāda uz nepieciešamību vai vēlmi pēc darba un pēc iespējas ātrāk nopelnīt naudu⁴⁵. Jo īpaši katrs piektais (21 %) atsaucas arī uz vēlmi kļūt par uzņēmēju vai pašnodarbināto. Papildus šiem diviem faktoriem atbildes tiek sniegtas dīkstāvē: vecāku vai citu ģimenes locekļu konsultācijas (35 %), skolotāju vai skolu konsultantu konsultācijas (28 %), slikti skolas rezultāti vai atzīmes (28 %), tas, ko dara lielākā daļa apkārtnē cilvēku (24 %), priekšstats par PIA ceļa prestižu vai sociālo statusu (16 %) un sociālo mediju vai tiešsaistes satura ietekme (14 %).

QB4. Kādi, jūsuprāt, ir galvenie faktori, kas mūsdienās ietekmē jauniešu izvēlēties profesionālo izglītību un apmācību, nevis vispārējo izglītību? (MAX. 3 ATBILDES) (ES27) (%)

45 QB4. Kādi, jūsuprāt, ir galvenie faktori, kas mūsdienās ietekmē jauniešu izvēlēties profesionālo izglītību un apmācību, nevis vispārējo izglītību? (MAX. 3 ATJAUNINĀJUMI)

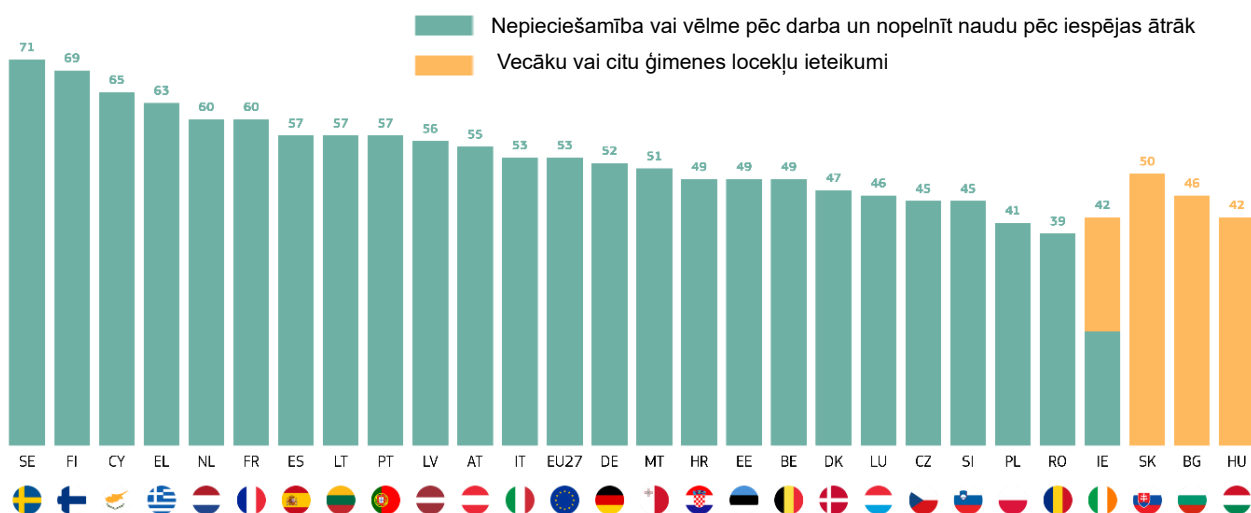
III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

Dažādās dalībvalstīs ir atšķirīgi priekšstati par faktoriem, kas ietekmē jauniešu izvēli. Vajadzība vai vēlme pēc darba un pelnīt naudu pēc iespējas ātrāk visbiežāk minēta Zviedrijā (71 %), Somijā (69 %), Kiprā (65 %) un Grieķijā (63 %), un vismazāk minēta Ungārijā (38 %), Rumānijā (39 %), Polijā (41 %), Bulgārijā un Slovākijā (abās 42 %).

Vecāku vai citu ģimenes locekļu konsultācijas visbiežāk tiek minētas Slovākijā (50 %), Bulgārijā (46 %), Austrijā (44 %) un Ungārijā (42 %), bet vismazāk — Polijā (25 %), Portugālē (27 %), Latvijā un Somijā (abās 28 %). Īrijā kā galvenie faktori tiek minēti arī nepieciešamība vai vēlme pēc darba un pēc iespējas ātrāk nopelnīt naudu, kā arī vecāku vai citu ģimenes locekļu konsultācijas (abos gadījumos 42 %).

Faktori, kas ietekmē PIA izvēli salīdzinājumā ar vispārējo izglītību: Augstākā atbilde katram deputātam

QB4: Kādi, jūsuprāt, ir galvenie faktori, kas mūsdienās ietekmē jauniešus izvēlēties profesionālo izglītību un apmācību, nevis vispārējo izglītību? (MAX. 3 ATJAUNINĀJUMI) (%)

III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

Skolotāju vai skolu konsultantu ieteikumi visbiežāk ir minēti Itālijā (37 %), Dānijā (35 %), Grieķijā un Slovākijā (abās 33 %), savukārt vismazāk tie ir minēti Latvijā (13 %), Lietuvā (15 %), Somijā (17 %) un Polijā (18 %).

Sliktas sekmes vai atzīmes skolā visbiežāk tiek minētas Grieķijā (51 %), Lietuvā (46 %), Zviedrijā (45 %), Beļģijā un Kiprā (abās 41 %), bet vismazāk — Nīderlandē un Bulgārijā (abās 14 %), Slovākijā (20 %), Horvātijā un Maltā (abās 21 %).

To, ko dara lielākā daļa apkārtējo cilvēku, visbiežāk min Somijā (40 %), Nīderlandē (39 %), Austrijā (36 %), Bulgārijā un Slovākijā (abās 35 %), savukārt vismazāk to min Luksemburgā (13 %), Francijā un Portugālē (abās 14 %).

Vēlme kļūt par uzņēmēju vai pašnodarbināto visbiežāk minēta Horvātijā (39 %), Kiprā (33 %), Dānijā (31 %) un Slovēnijā (29 %), savukārt vismazāk — Vācijā (12 %), Portugālē (16 %), Lietuvā, Spānijā un Polijā (visās 18 %).

Sociālo mediju vai tiešsaistes satura ietekme visbiežāk ir minēta Nīderlandē (31 %), Maltā (27 %), Horvātijā (24 %) un Čehijā un Slovākijā (abās 22 %), savukārt vismazāk tā ir minēta Portugālē (6 %), Lietuvā (8 %) un Igaunijā, Francijā un Spānijā (visās 11 %).

PIA ceļa priekšstats par prestižu vai sociālo statusu visbiežāk ir minēts Austrijā (24 %), Maltā un Ungārijā (abās 23 %), savukārt vismazāk tas ir minēts Kiprā (7 %), Grieķijā (10 %) un Beļģijā, Francijā, Portugālē un Luksemburgā (visās 11 %).

Finansiālā motivācija ir galvenais izvēles virzītājspēks. 24 dalībvalstīs visbiežāk minētais faktors ir nepieciešamība vai vēlme pēc darba un pēc iespējas ātrāk nopelnīt naudu, sākot no 71 % Zviedrijā līdz 39 % Rumānijā tajās valstīs, kurās tas ir galvenais virzītājspēks. Vecāku konsultācijas ir galvenais faktors tikai trijās dalībvalstīs: Slovākijā (50 %), Bulgārijā (46 %) un Ungārijā (42 %). Īrijā finansiālā motivācija un vecāku konsultācijas ir saistītas ar

nav galvenais faktors kādā no ES dalībvalstīm, un Itālijā šis rādītājs ir 37 %.

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
																												
The need or desire to have a job and earn money as soon as possible	53	49	42	45	47	52	49	42	63	57	60	49	53	65	56	57	46	38	51	60	55	41	57	39	45	42	69	71
Advice from parents or other family members	35	29	46	36	40	41	34	42	39	31	35	38	33	32	28	32	38	42	30	30	44	25	27	31	40	50	28	37
Guidance from teachers or school counsellors	28	31	25	22	35	27	22	31	33	27	32	19	37	19	13	15	32	26	23	28	28	18	32	23	20	33	17	25
Poor school performance or grades	28	41	14	24	33	25	38	27	51	28	31	21	27	41	26	46	32	26	21	14	25	25	29	24	27	20	35	45
Doing what most people around them do (e.g. friends, classmates, or others in their area)	24	21	35	23	33	27	26	25	31	19	14	29	21	20	22	20	13	34	34	39	36	30	14	23	26	35	40	35
They want to become an entrepreneur or self-employed	21	26	22	22	31	12	19	24	27	18	27	39	24	35	21	18	24	23	28	22	21	18	16	20	29	24	22	24
Perceived prestige or social status of the vocational education and training path	16	11	22	14	19	18	13	11	10	14	11	17	16	7	14	11	11	23	23	18	24	21	11	17	14	17	12	15
Influence from social media or online content	14	17	12	22	18	17	11	15	12	11	11	24	13	12	11	8	11	12	27	31	16	12	6	16	15	22	12	13
Others (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	5	0	1	2	1	0	0	0	1	2	3	0	1	1	2	0	1	0	1	0	1	1
Don't know	2	0	3	3	3	2	1	2	0	4	3	1	2	1	3	2	2	1	1	3	2	1	7	1	0	1	1	1

1st Most Frequently Mentioned Item
2nd Most Frequently Mentioned Item
3rd Most Frequently Mentioned Item

42 % katra. Neraugoties uz to, ka 28 % eiropiešu kopumā ir norādījuši, ka skolotāju profesionālā orientācija nekad

III. Tēla atšķirība starp PIA un vispārējo izglītību

Analizējot jauniešus ietekmējošos faktorus pa sociāldemogrāfiskajām un attieksmes kategorijām, var novērot šādus modeļus:

Aptuveni puse no visiem respondentiem min nepieciešamību vai vēlmi pēc iespējas ātrāk atrast darbu un nopelnīt naudu, ar minimālām dzimumu atšķirībām (vīrieši 52 %, sievietes 53 %). Atšķirības pēc vecuma ir nelielas — no 51 % vecuma grupā no 55 gadiem līdz 55 % vecuma grupā no 25 līdz 39 gadiem. No sociāli profesionālajām kategorijām šādu atbildi, visticamāk, sniegs bezdarbnieki (60 %), kas ir 11 procentpunktu atšķirība salīdzinājumā ar mājsaimniekiem⁴⁶ (49 %).

Vecāku vai citu ģimenes locekļu ieteikumi neliecina par dzimumu atšķirībām, un gan vīrieši, gan sievietes šo faktoru min līdzīgā līmenī (35 %). Vecuma atšķirības ir būtiskākas šeit: 31 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem min šo faktoru, pieaugot līdz 37 % 55 gadus vecu un vecāku cilvēku vidū. Izglītības modeļi liecina, ka tie, kas izglītību pabeiguši agrāk, biežāk piemin šo faktoru: 37 % no tiem, kas pabeidza mācības 15 gadu vecumā vai agrāk, to dara, salīdzinot ar 33 % no tiem, kas pabeidza mācības 20 gadu vecumā vai agrāk.

Skolotāju vai skolu konsultantu norādījumus līdzīgā līmenī min vīrieši (28 %) un sievietes (29 %). Visās vecuma grupās atbildes reakcijas joprojām ir salīdzinoši stabilas, svārstoties no 26 % 15–24 gadus vecu iedzīvotāju vidū līdz 29 % 25–39 gadus vecu un 40–54 gadus vecu iedzīvotāju vidū. Atbildes uz šiem jautājumiem būtiski neietekmē arī iegūtais izglītības līmenis, jo tas svārstās no 27 % to personu vidū, kuras izglītību ir pabeigušas 15 gadu vecumā vai agrāk, līdz 29 % to personu vidū, kuras joprojām mācās.

Vēlme kļūt par uzņēmēju vai pašnodarbināto dažādās demogrāfiskajās grupās atšķiras minimāli, un aptuveni viens no pieciem respondentiem atsaucas uz šo faktoru. Atšķirības starp dzimumiem ir nelielas (vīrieši 22 %, sievietes 20 %), un ir maz atšķirību pēc vecuma, minot no 20 % līdz 22 %. Respondenti, kas ir pašnodarbinātie, biežāk nekā jebkura cita profesiju kategorija min šo punktu.

Sliktus rezultātus skolā vai atzīmes līdzīgi min gan vīrieši, gan sievietes (28 %). Vecuma atšķirības ir ievērojamas: šo faktoru min viena trešdaļa respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem (33 %), samazinoties līdz 26 % 55 gadus vecu un vecāku cilvēku vidū. Attiecībā uz šo posteni ir ierobežotas atšķirības atkarībā no iegūtā izglītības līmeņa. Sociāli profesionālajās kategorijās bezdarbnieku (35 %) un studentu (33 %) īpatsvars ir daudz lielāks nekā fiziska

darba strādniekiem (25 %). Respondenti, kuri apgalvo, ka viņu valstī PIA tiek uztverta negatīvi, biežāk min šo faktoru (34 %), nekā tie, kuri apgalvo, ka PIA viņu valstī ir pozitīvs tēls (26 %).

Darīt to, ko dara lielākā daļa apkārtējo cilvēku: šajā punktā ir minimālas dzimumu atšķirības (vīrieši 25 %, sievietes 24 %). Vecuma atšķirības ir nelielas, lai gan respondenti vecumā no 25 līdz 39 gadiem to min nedaudz biežāk (26 %) nekā respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem (23 %). Izglītības modeļi liecina, ka tie, kas pabeidza izglītību 20 gadu vecumā vai vēlāk, biežāk min šo faktoru (26 %) nekā tie, kas pabeidza agrāk (22 %).

Ietekme no sociālajiem medijiem vai tiešsaistes satura atkal liecina par minimālām atšķirībām pēc dzimuma (14 % vīriešu, 15 % sieviešu). Atšķirības pēc vecuma ir nelielas, un rādītāji svārstās no 13 % vecuma grupā no 55 gadiem līdz 16 % vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem. Izglītības modeļi liecina, ka tie, kas pabeiguši izglītību 20 gadu vecumā vai vēlāk (16 %), šo faktoru min biežāk nekā tie, kas pabeiguši izglītību 15 gadu vecumā vai agrāk (10 %).

Profesionālās izglītības un apmācības ceļa priekšstats par prestižu vai sociālo statusu lielākajā daļā grupu atšķiras minimāli. Atšķirības starp dzimumiem ir nelielas (vīrieši 17 %, sievietes 15 %), un 16 % respondentu šo jautājumu konsekventi min visās vecuma kategorijās. Atšķirības izglītības jomā ir izteiktākas: tie, kas pabeidza izglītību 20 gadu vecumā vai vēlāk, biežāk min šo posteni (18 %) nekā tie, kas to darīja 15 gadu vecumā vai agrāk (12 %).

46 Mājsaimnieks ir persona, kas vada mājsaimniecību, piemēram, mājsaimniece vai mājsaimnieks.

QB4 Kāds(-i), jūsuprāt, ir galvenais(-ie) faktors(-i), kas mūsdienās ietekmē jauniešu izvēlēties profesionālo izglītību un apmācību salīdzinājumā ar vispārējo izglītību? (MAX. 3 ATJAUNINĀJUMI) (% no ES)

	Skolotāju vai konsultantu norādījumi	Vecāku vai citu ģimenes locekļu ieteikumi	Nepieciešamība vai vēlme pēc darba un nopolnīt naudu pēc iespējas ātrāk	Viņi vēlas kļūt par uzņēmējiem vai pašnodarbināt ām personām	Slikts skolas sniegums vai atzīmes	Darīt to, ko dara lielākā daļa apkārtnējo cilvēku (piemēram, draugi, klasesbiedri vai citi savā apkārtnē)	Ietekme no sociālajiem medijiem vai tiešsaistes satura	Profesionālās izglītības un apmācības ceļa priekšstats par prestīžu vai sociālo statusu	Pārējie (SPONTĀNIJA)	Nezinu
ES-27	28	35	53	21	28	24	14	16	1	2
Dzimums										
Cilvēks	28	35	52	22	28	25	14	17	1	2
Sieviete	29	35	53	20	28	24	15	15	1	2
Vecums										
15-24	26	31	54	21	33	23	16	16	1	1
25-39	29	33	55	22	27	26	15	16	1	1
40-54	29	35	53	21	28	24	15	16	1	2
>=55	28	37	51	20	26	24	13	16	1	3
Izglītība (beigās)										
<=15	27	37	52	18	29	22	10	12	1	5
16-19	29	36	51	21	26	24	14	16	1	2
>=20	28	33	55	21	28	26	16	18	1	2
Joprojām mācās	29	31	55	21	34	22	15	13	2	2
Sociālprofesionālā kategorija										
Pašnodarbināta persona	28	34	52	26	26	24	14	14	1	2
Vadītāji	30	35	53	19	29	27	18	19	1	1
Citas baltas apakles	30	34	52	21	28	27	16	17	1	1
Fiziskā darba strādnieki	28	34	54	20	25	24	14	17	1	2
Mājas ļaudis	28	33	49	22	29	25	13	14	2	2
Bezdarbnieks	25	33	60	20	35	25	12	13	1	3
Pensionējies(- usies)	28	38	51	20	26	22	12	15	1	4
Skolēni	27	31	55	21	33	23	16	13	1	1
Subjektīvā urbanizācija										
Lauku apvidus vai ciems	26	35	51	20	27	25	14	16	1	3
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	30	34	52	22	28	23	15	15	1	2
Lielpilsēta	28	35	56	19	28	25	15	17	1	2
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)										
Pozitīvs	30	37	53	21	26	26	14	17	1	1
Negatīvs	26	30	53	21	34	23	17	14	1	1
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)										
Jā	28	37	52	21	24	25	16	18	1	1
Nē	28	33	54	20	31	24	13	14	1	3

IV. Šķēršļi dalībai PIA

1. Problēmas, kas saistītas ar netehniskām prasmēm

Puse ES iedzīvotāju apgalvo, ka PIA nenodrošina pietiekami daudz transversālu prasmju, piemēram, komunikācijas vai kritiskās domāšanas prasmes.

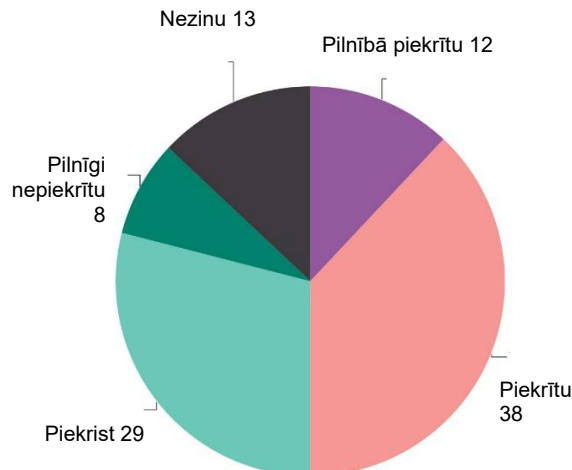
Visā Eiropas Savienībā 50 % respondentu apgalvo, ka PIA nenodrošina pietiekami daudz transversālu prasmju, piemēram, komunikācijas vai kritiskās domāšanas prasmes, tostarp 12 % respondentu tam pilnībā piekrīt un 38 % respondentu tam parasti piekrīt⁴⁷. Kopumā 37 % nepiekrīt šim apgalvojumam, bet 13 % nezina.

Visaugstākais vienošanās līmenis reģistrēts Polijā (66 %), Horvātijā (65 %) un Slovēnijā (64 %), viszemākais — Spānijā (36 %), Dānijā (39 %), Igaunijā (40 %) un Īrijā un Zviedrijā (abās 44 %).

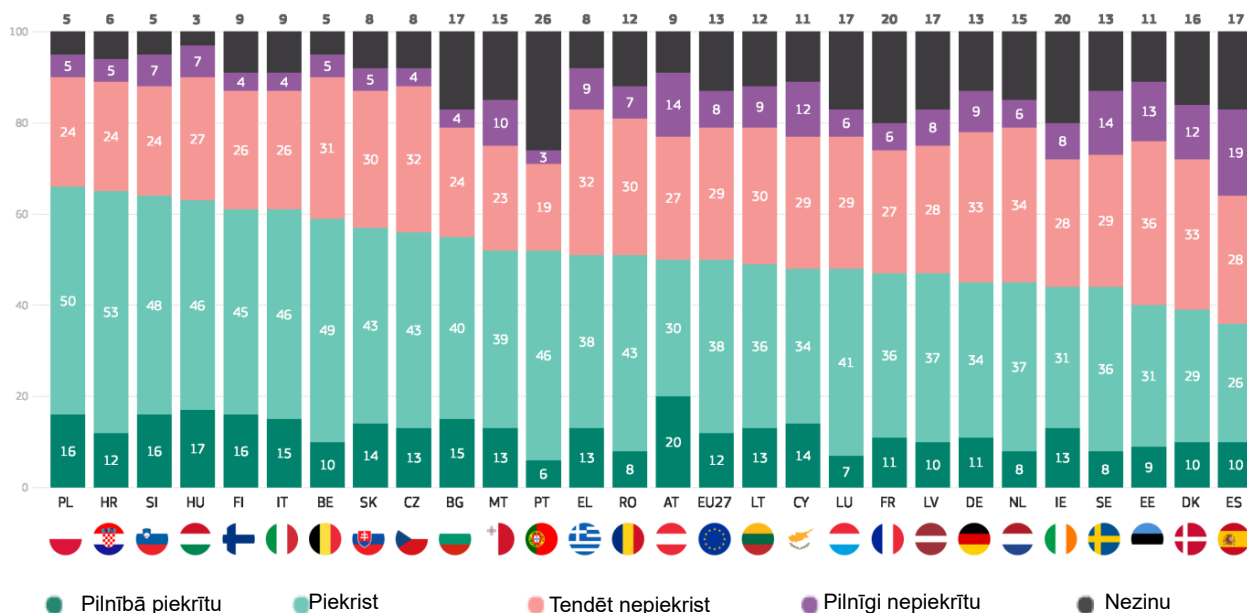
24 ES dalībvalstīs vairākums uzskata, ka PIA nenodrošina pietiekamas transversālās prasmes. Tikai trijās valstīs — Igaunijā (49 %), Spānijā (47 %) un Dānijā (45 %) — vairāk respondentu nepiekrīt šim apgalvojumam, nekā tam piekrīt.

Vairākās ES dalībvalstīs, tostarp Vācijā, Nīderlandē un Austrijā, viedokļi ir vienmērīgāki, un tie, kas piekrīt šim apgalvojumam, ir no 45 % līdz 50 %.

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA nenodrošina pietiekamas transversālās prasmes, piemēram, komunikācijas vai kritiskās domāšanas prasmes (ES27) (%)

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA nenodrošina pietiekamas transversālās prasmes, piemēram, komunikācijas vai kritiskās domāšanas prasmes (%)

⁴⁷ jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA nenodrošina pietiekami daudz transversālu prasmju, piemēram, komunikācijas vai kritiskās domāšanas prasmes

IV. Šķēršļi dalībai PIA

Apjoms, kādā respondenti piekrīt, ka PIA nenodrošina pietiekami daudz transversālo prasmju, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, proti:

- Pastāv mērenas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām, jo studenti un citi balto apkaklīšu darba ņēmēji, visticamāk, uzskata, ka PIA nenodrošina pietiekami daudz transversālo prasmju, piemēram, komunikācijas vai kritiskās domāšanas prasmes (abās 55 %), savukārt respondenti bezdarbnieki uzrāda ievērojami zemāku līmeni (45 %).
- Pēc vecuma izglītības beigās šis viedoklis ir visizplatītākais to respondentu vidū, kuri joprojām mācās (54 %), kam seko tie, kuri pabeidz izglītību vecumā no 20 līdz 19 gadiem, un tie, kuri ir vecumā no 16 līdz 19 gadiem (abos gadījumos 51 %). Respondenti, kuru izglītība ir beigusies 15 gadu vecumā vai agrāk, visdrīzāk piekrīt šim apgalvojumam (45 %).
- Pēc vecuma šis viedoklis ir visizplatītākais respondentu vidū vecumā no 25 līdz 39 gadiem (54 %), kam seko respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem un no 40 līdz 54 gadiem (abos gadījumos 52 %). Tā ir vismazāk izplatīta 55 gadus vecu un vecāku cilvēku vidū (48 %).
- Respondenti, kuri uzskata, ka studenti saņem pietiekami daudz informācijas par PIA, biežāk piekrīt apgalvojumam (55 %) nekā tie, kuri uzskata, ka informācija ir nepietiekama (48 %).
- Aplūkojot PIA apmeklējumu, variācijas ir tikai minimālas. Respondenti, kuri paši ir apmeklējuši PIA, tikai nedaudz biežāk piekrīt, ka PIA nodrošina nepietiekamas transversālās prasmes (53 %), nekā tie, kuriem nav PIA pieredzes (50 %).
- Attiecībā uz PIA tēlu respondenti, kuriem ir pozitīvs PIA tēls, tikai nedaudz vairāk piekrīt šim apgalvojumam nekā respondenti, kuriem ir negatīvs tēls (53 % pret 50 %).
- Nav atšķirības pēc dzimuma.

QB7.6 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: IVET nenodrošina pietiekami daudz transversālu prasmju, piemēram, komunikācijas vai kritiskās domāšanas prasmes (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	50	37	13
Dzimums			
Cilvēks	52	36	12
Sieviete	50	37	13
Vecums			
15-24	52	39	9
25-39	54	37	9
40-54	52	38	10
>=55	48	35	17
Izglītība (beigās)			
<=15	45	33	22
16-19	51	37	12
>=20	51	38	11
Joprojām mācās	54	36	10
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	49	39	12
Vadītāji	51	38	11
Citas baltas apkakles	55	36	9
Fiziskā darba strādnieki	52	38	10
Mājas ļaudis	49	36	15
Bezdarbnieks	45	40	15
Pensionējies(-usies)	48	33	19
Skolēni	55	36	9
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	49	38	13
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	52	35	13
Lielpilsēta	51	37	12
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	53	37	10
Negatīvs	50	38	12
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	53	38	9
Nē	49	35	16

IV. Šķēršļi dalībai PIA

Puse ES iedzīvotāju apgalvo, ka PIA programmās bieži vien trūkst pamatprasmju, piemēram, rakstpratības vai digitālās pratības, mācīšanas.

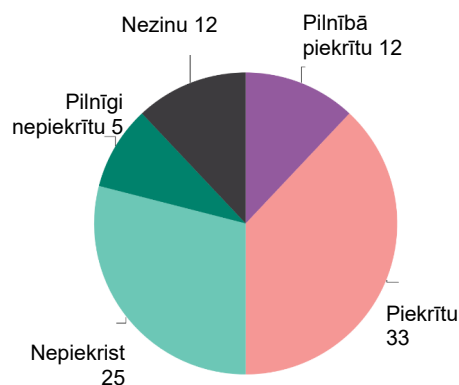
Visā Eiropas Savienībā 50 % respondentu uzskata, ka PIA programmās bieži vien trūkst pamatprasmju, piemēram, lasītprasmes un rakstītprasmes vai digitālās pratības,⁴⁸ tostarp 12 % respondentu tam pilnībā piekrīt un 38 % respondentu tam parasti piekrīt. Turpretī 38 % nepiekrīt šim apgalvojumam, bet 12 % nezina.

15 dalībvalstīs vismaz puse respondentu piekrīt apgalvojumam.

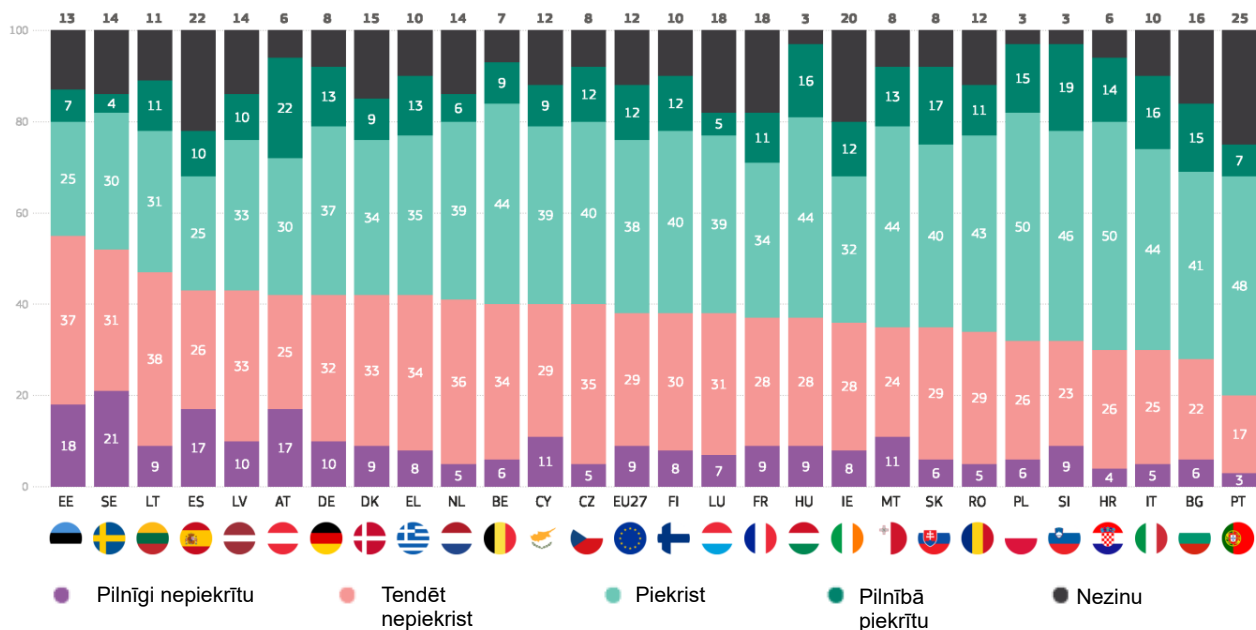
Uzskati par šo jautājumu dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Augstākais vienošanās līmenis reģistrēts Polijā un Slovēnijā (abās 65 %), kam seko Horvātija (64 %), kā arī Itālija un Ungārija (abās 60 %). Zemākais līmenis reģistrēts Igaunijā (32 %), Zviedrijā (34 %) un Spānijā (35 %).

Dalībvalstīs, kurās viedokļi ir vienmērīgāki, šis viedoklis ir 43 % Dānijā un Latvijā, 44 % Īrijā un Luksemburgā un 45 % Nīderlandē.

7.7. jautājums: Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - IVET programmās bieži vien netiek mācītas tādas pamatprasmes kā rakstpratība vai digitālā pratība (ES27) (%)

7.7. jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA programmās bieži vien netiek mācītas tādas pamatprasmes kā rakstpratība vai digitālā pratība. (%)

48 7.7. jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: PIA programmās bieži vien netiek mācītas tādas pamatprasmes kā rakstpratība vai digitālā pratība.

IV. Šķēršļi dalībai PIA

Apjoms, kādā respondenti piekrīt, ka PIA programmās bieži vien netiek mācītas pamatprasmes, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā norādīts turpmāk.

- Pēc vecuma izglītības beigās respondenti, kas pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem (53 %), visdrīzāk piekrīt, ka PIA bieži vien nespēj mācīt pamatprasmes, kam seko tie, kas pabeiguši izglītību 20 gadu vecumā vai vecāki (50 %). Respondenti, kuru izglītība ir beigusies 15 gadu vecumā vai agrāk, visdrīzāk tam piekrīt (44 %).
- Visaugstākais piekrišanas līmenis ir respondentiem vecumā no 25 līdz 39 gadiem (53 %), kam seko respondenti vecumā no 40 līdz 54 gadiem (52 %). Tiem, kas ir 15–24 gadus veci un 55 gadus veci un vecāki, ir vismazākā iespēja piekrist (abos gadījumos 49 %).
- Respondenti, kuri kādu laiku paši bija apmeklējuši PIA, nedaudz biežāk piekrīt šīm bažām (53 %) nekā tie, kuri to nebija darījuši (48 %).
- Tie, kas uzskata, ka skolēni saņem pietiekami daudz informācijas par PIA iespējām, biežāk apgalvo, ka PIA nemāca pamatprasmes (56 % salīdzinājumā ar 45 %).
- Ieteiktajā veidā respondenti, kuri ieteiktu vispārējo vidējo izglītību, biežāk piekristu šim apgalvojumam (55 %) nekā tie, kuri ieteiktu profesionālo vidējo izglītību (51 %).
- Nav atšķirības pēc dzimuma.

7. jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: IVET programmās bieži vien netiek mācītas tādas pamatprasmes kā rakstpratība vai digitālā pratība (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	50	38	12
Dzimums			
Cilvēks	51	38	11
Sieviete	50	37	13
Vecums			
15-24	49	42	9
25-39	53	39	8
40-54	52	39	9
>=55	49	34	17
Izglītība (beigās)			
<=15	44	31	25
16-19	53	37	10
>=20	50	39	11
Joprojām mācās	48	43	9
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	51	40	9
Vadītāji	51	39	10
Citas baltas apkakles	53	38	9
Fiziskā darba strādnieki	53	38	9
Mājas ļaudis	48	34	18
Bezdarbnieks	46	40	14
Pensionārijies(-usies)	49	33	18
Skolēni	48	43	9
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	49	38	13
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	52	37	11
Lielpilsēta	50	38	12
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	54	37	9
Negatīvs	48	41	11
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	53	39	8
Nē	48	36	16

QB5: Vai jūs varētu man pateikt, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādam apgalvojumam? (MŪSU VALSTS) cilvēki, kas gatavojas izvēlēties savu vidējo izglītību, saņem pietiekamu informāciju par PIA iespējām. (ES27) (%)

Eurobarometra speciālaptauja Nr. 569 "Profesionālās izglītības un apmācības IV. Šķēršļi dalībai PIA

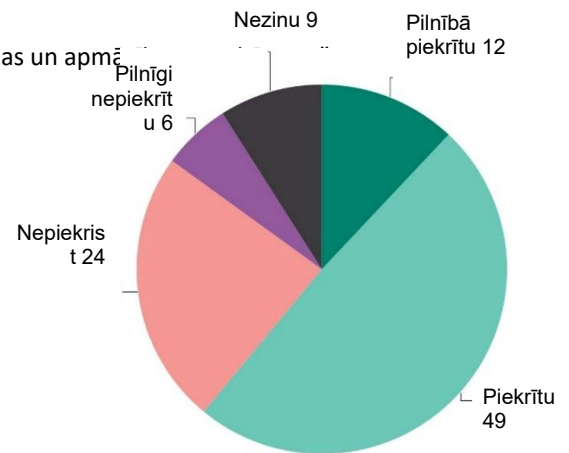
2. Problēmas, kas saistītas ar norādījumiem un dzimumu stereotipiem

Seši no desmit ES pilsoņiem saka, ka cilvēki, kas gatavojas izvēlēties vidējo izglītību, saņem pietiekamu informāciju par PIA iespējām

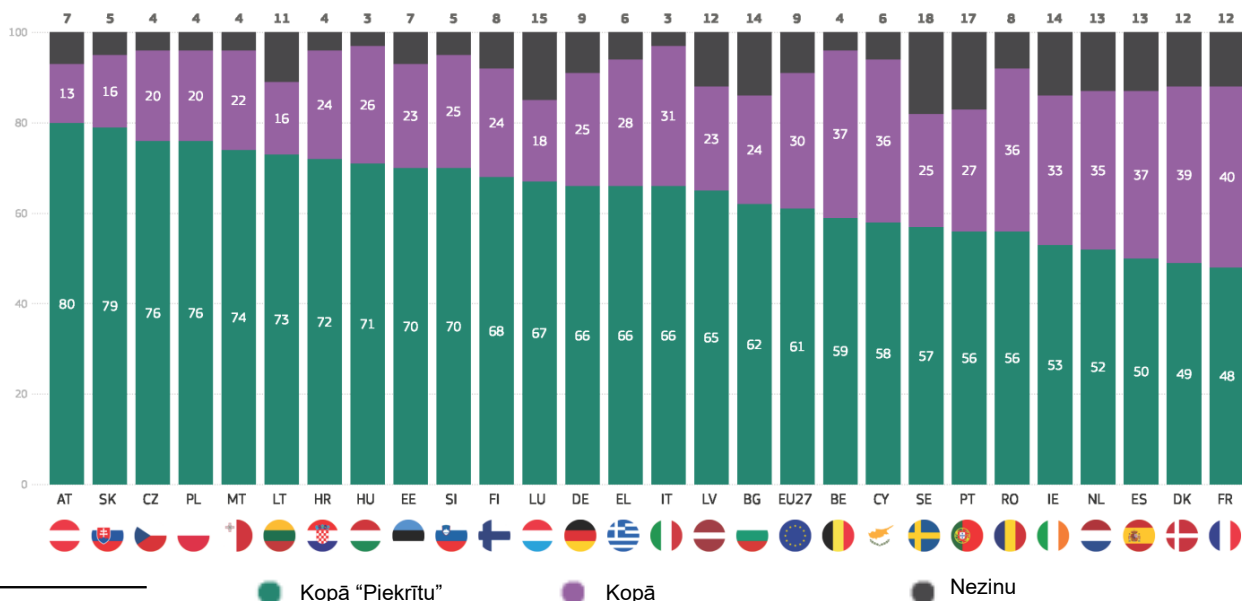
Visā Eiropas Savienībā 61 % iedzīvotāju uzskata, ka savā valstī cilvēki, kas gatavojas izvēlēties savu vidējo izglītību, saņem pietiekami daudz informācijas par PIA iespējām, tostarp 12 %, kuri pilnībā piekrīt, un 49 %, kuri parasti piekrīt. Trīs no desmit respondentiem nepiekrīt (30 %), bet 9 % nezina⁴⁹.

Attiecībā uz kontekstu Cedefop 2016. gada apsekojumā (ES28) tika uzdots līdzīgs, bet ne identisks jautājums, kurā galvenā uzmanība tika pievērsta tam, vai cilvēkiem tika sniegta informācija laikā, kad viņi izdarīja vidusskolas lēmuma izvēli. Rezultāti laika gaitā ir samērā stabili: šajā apsekojumā 58 % atbildēja "jā", 40 % – "nē", un 2 % nezināja⁵⁰.

QB5. Vai jūs varētu man pateikt, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat šādam apgalvojumam {MŪSU VALSTS}. cilvēki, kas gatavojas izvēlēties savu vidējo izglītību, saņem pietiekamu informāciju par PIA iespējām. (%)

Pašreizējā apsekojumā viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras. Augstākais vienošanās līmenis reģistrēts Austrijā (80 %), Slovākijā (79 %), Čehijā un Polijā (abās 76 %). Zemākais līmenis reģistrēts Francijā (48 %), Dānijā (49 %) un Spānijā (50 %). Ievērojama daļa respondentu atbildēja "nezinu", visaugstākais rādītājs bija Zviedrijā (18 %), Portugālē (17 %) un Luksemburgā (15 %).

49 QB5. Vai jūs varētu man pateikt, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat šādam apgalvojumam? (MŪSU VALSTS) cilvēki, kas gatavojas izvēlēties savu vidējo izglītību, saņem pietiekamu informāciju par PIA iespējām.

50 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group2&question=Q21T2_Q&answer=Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Jautājuma formulējums atšķiras no pašreizējā apsekojuma, kurā tiek jautāts par informāciju, kas pieejama cilvēkiem, kuri pašlaik izvēlas vidējo izglītību, savukārt 2016. gada jautājumā respondentiem tika lūgts pārdomāt savu iepriekšējo pieredzi. jautājums. "Vai laikā, kad pieņēmat lēmumu par vidējo izglītību, jums tika sniegta informācija par profesionālo izglītību?"

IV. Šķēršļi dalībai PIA

Tas, cik lielā mērā respondenti piekrīt, ka cilvēki saņem pietiekamu informāciju par PIA iespējām, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem.

- Respondenti, kuri savā valstī redz PIA pozitīvā gaismā, daudz biežāk piekrīt, ka ir pietiekami daudz informācijas par šīm iespējām (74 %), salīdzinot ar 36 % respondentu, kuri apgalvo, ka PIA ir negatīvs tēls.
- Tāpat respondenti, kuriem ir labvēlīgs viedoklis par PIA kvalitāti un iespējām, parasti daudz biežāk uzskata, ka ir pieejama pietiekama informācija. Tas attiecas uz tiem, kuri: uzskata, ka PIA piedāvā kvalitatīvu mācīšanos (69 % salīdzinājumā ar 44 %); apgalvo, ka PIA skolotāji ir kompetenti (67 % salīdzinājumā ar 43 %); piekrīt, ka PIA nodrošina piekļuvi modernai infrastruktūrai (67 % salīdzinājumā ar 45 %) un ka PIA māca tehniskās prasmes (65 % salīdzinājumā ar 43 %); uzskata, ka PIA piedāvā iespējas studēt ārzemēs (69 % salīdzinājumā ar 52 %) un iespēju studēt universitātē (67 % salīdzinājumā ar 54 %). Tas attiecas arī uz tiem, kuri neuzskata, ka viņiem trūkst transversālo prasmju (67 % pret 61 %) vai pamatprasmju (68 % pret 59 %).
- Pastāv dažas būtiskas atšķirības pa sociāli profesionālajām kategorijām: 65 % citu balto apkaimē dzīvojošu darbinieku uzskata, ka cilvēki, kas gatavojas izvēlēties vidējo izglītību, saņem pietiekamu informāciju par PIA iespējām salīdzinājumā ar 50 % respondentu bezdarbnieku vidū.
- Respondenti, kas ieguvuši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem, visticamāk, tam piekritīs (63 %). Tiem, kuru izglītība ir beigusies, kad viņi bija 15 gadus veci vai jaunāki, ir vismazākā iespēja to darīt (58 %).
- Nav atšķirības pēc dzimuma vai vecuma.

QB5 Vai jūs varētu man pateikt, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat šādam apgalvojumam: (MŪSU VALSTS) cilvēki, kas gatavojas izvēlēties savu vidējo izglītību, saņem pietiekamu informāciju par PIA iespējām. (% ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	61	30	9
Dzimums			
Cilvēks	61	30	9
Sieviete	61	31	8
Vecums			
15-24	61	37	2
25-39	61	34	5
40-54	62	30	8
>=55	61	26	13
Izglītība (beigās)			
<=15	58	25	17
16-19	63	29	8
>=20	61	32	7
Joprojām mācās	61	37	2
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	58	34	8
Vadītāji	62	31	7
Citas baltas apkakes	65	29	6
Fiziskā darba strādnieki	63	30	7
Mājas ļaudis	58	33	9
Bezdarbnieks	50	40	10
Pensionējies(-usies)	61	25	14
Skolēni	60	38	2
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	61	29	10
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	60	32	8
Lielpilsēta	63	29	8
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	74	19	7
Negatīvs	36	57	7
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	65	28	7
Nē	58	32	10

IV. Šķēršļi dalībai PIA

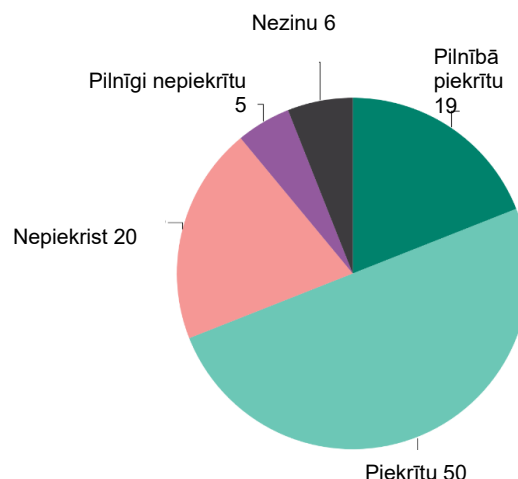
Aptuveni septiņi no desmit ES iedzīvotājiem apgalvo, ka sievietes, kuras interesē ar STEM⁵¹ saistītās jomas PIA jomā, var saņemt mazāku atbalstu no ģimenēm un skolām nekā vīrieši.

Visā Eiropas Savienībā 69 % ES iedzīvotāju apgalvo, ka sievietes, kuras interesējas par PIA jomām, kas saistītas ar STEM, var saņemt mazāku atbalstu no ģimenēm un skolām nekā vīrieši, kuri interesējas par jomām, kas saistītas ar STEM, tostarp 19 %, kuri pilnībā piekrīt, un 50 %, kuri parasti piekrīt.⁵² Katrs ceturtais nepiekrīt (25 %), bet 6 % nezina.

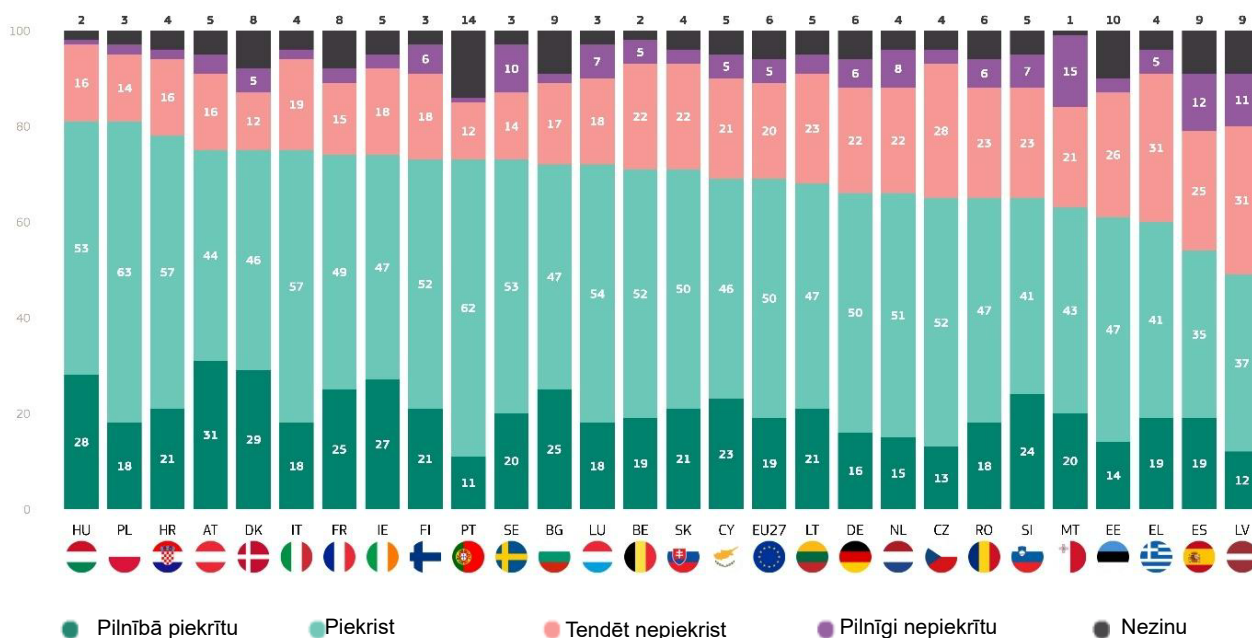
Viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras. Augstākais vienošanās līmenis reģistrēts Ungārijā un Polijā (abās 81 %) un Horvātijā (78 %). Zemākais līmenis reģistrēts Latvijā (49 %), Spānijā (54 %) un Grieķijā (60 %).

25 dalībvalstīs vismaz seši no desmit respondentiem apgalvo, ka sievietes, kuras interesē ar STEM saistītās jomas PIA jomā, var saņemt mazāku atbalstu no ģimenēm un skolām nekā vīrieši, kurus interesē ar STEM saistītās jomas.

QB10.2.: Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - Sievietes, kuras interesējas par STEM jomām IVET jomā, var saņemt mazāku atbalstu no ģimenēm un skolām nekā vīrieši, kurus interesē ar STEM saistītās jomas {ES27} (%)

QB10.2. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Sievietes, kuras interesējas par jomām, kas saistītas ar STEM, var saņemt mazāku atbalstu no ģimenēm un skolām nekā vīrieši, kuri interesējas par jomām, kas saistītas ar STEM. (%)

51 Zinātne, tehnoloģija, inženierzinātnes un matemātika

52 QB10.2. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Sievietes, kuras interesējas par jomām, kas saistītas ar STEM, var saņemt mazāku atbalstu no ģimenēm un skolām nekā vīrieši, kuri interesējas par jomām, kas saistītas ar STEM.

IV. Šķēršļi dalībai PIA

Tas, cik lielā mērā respondenti piekrīt, ka sievietes, kuras interesē ar STEM saistītas jomas, var saņemt mazāku pamudinājumu nekā vīrieši, atšķiras sociāldemogrāfisko faktoru dēļ, kā norādīts turpmāk.

- Pēc izglītības beigu vecuma respondenti, kuri joprojām mācās, visticamāk, uzskata, ka sievietes, kuras interesē ar STEM saistītas PIA jomas, saņem mazāku pamudinājumu nekā vīrieši (73 %), savukārt 71 % respondentu, kuri ir pabeiguši izglītību vecumā virs 20 gadiem, un 69 % respondentu, kuri ir pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem, tam piekrīt. Šis rādītājs samazinās līdz 63 % respondentiem, kuri ir pabeiguši izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki.
- Pastāv dažas atšķirības pa sociāli profesionālajām kategorijām: 74 % pašnodarbināto respondentu un 72 % studentu piekrīt šim viedoklim salīdzinājumā ar 66 % mājsaimnieču.
- Pēc vecuma šis viedoklis ir 72 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem salīdzinājumā ar 68 % respondentu vecumā no 55 gadiem.
- Nav atšķirības pēc dzimuma.

QB10.2 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Sievietes, kuras interesējas par STEM jomām IVET jomā, var saņemt mazāku atbalstu no ģimenēm un skolām nekā vīrieši, kurus interesē ar STEM saistītās jomas (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	69	25	6
Dzimums			
Cilvēks	69	25	6
Sieviete	69	25	6
Vecums			
15-24	72	24	4
25-39	72	24	4
40-54	69	27	4
>=55	68	24	8
Izglītība (beigās)			
<=15	63	24	13
16-19	69	26	5
>=20	71	25	4
Joprojām mācās	73	22	5
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	74	22	4
Vadītāji	70	26	4
Citas baltas apkalpes	70	26	4
Fiziskā darba strādnieki	70	25	5
Mājas ļaudis	66	29	5
Bezdarbnieks	70	24	6
Pensionēji(-usies)	67	24	9
Skolēni	72	24	4
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	68	26	6
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	70	24	6
Lielpilsēta	71	23	6
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	70	26	4
Negatīvs	72	24	4
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	71	25	4
Nē	68	25	7

IV. Šķēršļi dalībai PIA

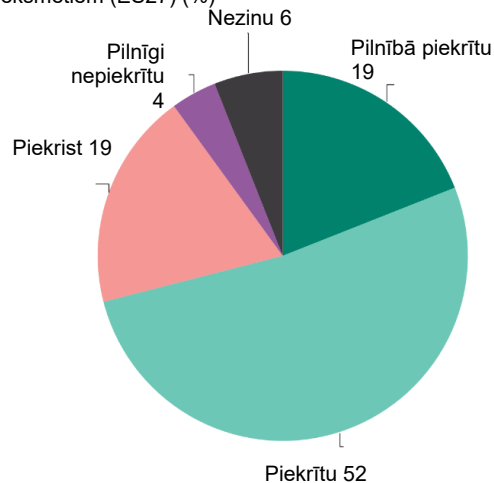
Aptuveni septiņi no desmit ES iedzīvotājiem apgalvo, ka sievietes bieži tiek mudinātas turpināt vispārējo izglītību, lai gan viņas izrāda interesi par tehniskiem priekšmetiem.

Visā Eiropas Savienībā 71 % ES iedzīvotāju apgalvo, ka sievietes bieži tiek mudinātas turpināt vispārējo izglītību, lai gan viņas izrāda interesi par tehniskiem, praktiskiem un praktiskiem priekšmetiem, tostarp 19 %, kas pilnībā piekrīt, un 52 %, kas parasti piekrīt⁵³. Aptuveni katrs ceturtais (23 %) nepiekrīt, bet 6 % nezina.

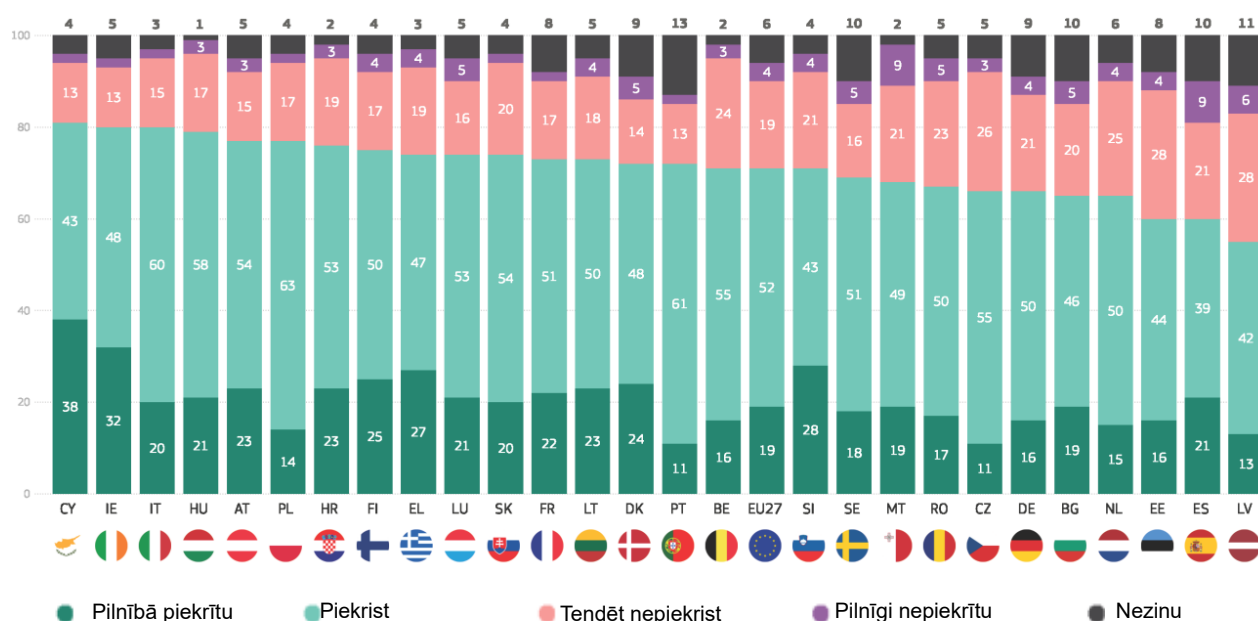
Lielākā daļa respondentu piekrīt šim apgalvojumam visās dalībvalstīs. Tomēr vienošanās līmeņi dažādās dalībvalstīs atšķiras. Augstākais līmenis reģistrēts Kiprā (81 %), Itālijā un Īrijā (abās 80 %) un Ungārijā (79 %). Zemākais līmenis ir Latvijā (55 %), Spānijā un Igaunijā (abās 60 %).

17 dalībvalstīs vismaz septiņi no desmit respondentiem piekrīt, ka sievietes bieži tiek mudinātas turpināt vispārējo izglītību, neraugoties uz to, ka viņas izrāda interesi par tehniskiem priekšmetiem.

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - Sievietes bieži tiek mudinātas iegūt vispārējo izglītību, lai gan viņas izrāda interesi par tehniskiem, praktiskiem un praktiskiem priekšmetiem (ES27) (%)

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Sievietes bieži tiek mudinātas turpināt vispārējo izglītību, lai gan viņas izrāda interesi par tehniskiem, praktiskiem un praktiskiem priekšmetiem (%).

53 jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Sievietes bieži tiek mudinātas turpināt vispārējo izglītību, lai gan viņas izrāda interesi par tehniskiem, praktiskiem un praktiskiem priekšmetiem.

IV. Šķēršļi dalībai PIA

Apjoms, kādā respondenti piekrīt, ka sievietes bieži tiek mudinātas iegūt vispārējo izglītību, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā norādīts turpmāk.

- Pēc vecuma izglītības beigās respondenti, kas pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem vai 20 gadu vecumā vai vēlāk, visticamāk, uzskata, ka sievietes bieži tiek virzītas uz vispārējo izglītību, neraugoties uz interesi par tehniskiem priekšmetiem (abos gadījumos 71 %). Šis skaitlis samazinās līdz 68 % to personu vidū, kuras ir pabeigušas izglītību 15 gadu vecumā vai jaunākas. Tas ir augstākais starp tiem, kas joprojām mācās (74 %).
- Pastāv nelielas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām, proti, 74 % skolēnu piekrīt šim viedoklim salīdzinājumā ar 68 % respondentu vadītāju un bezdarbnieku vidū.
- Urbanizācija ietekmē atbildes, jo 74 % respondentu lielās pilsētās piekrīt, ka sievietes saņem mazāku pamudinājumu apgūt tehniskus priekšmetus nekā vīrieši salīdzinājumā ar 68 % respondentu lauku apvidos vai ciematos.
- Pēc vecuma šis viedoklis samazinās no 74 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem līdz 73 % respondentu vecumā no 25 līdz 39 gadiem, 70 % respondentu vecumā no 40 līdz 54 gadiem un 69 % respondentu vecumā no 55 gadiem.
- Nav atšķirību pēc dzimuma vai iepriekšējās PIA pieredzes.

QB11.1 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Sievietes bieži tiek mudinātas iegūt vispārējo izglītību, lai gan viņas izrāda interesi par tehniskiem, praktiskiem un praktiskiem priekšmetiem (%-EU)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	71	23	6
Dzimums			
Cilvēks	71	22	7
Sieviete	71	23	6
Vecums			
15-24	74	22	4
25-39	73	22	5
40-54	70	24	6
>=55	69	22	9
Izglītība (beigās)			
<=15	68	20	12
16-19	71	22	7
>=20	71	24	5
Joprojām mācās	74	21	5
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	72	22	6
Vadītāji	68	26	6
Citas baltas apkalles	72	23	5
Fiziskā darba strādnieki	72	23	5
Mājas ļaudis	72	22	6
Bezdarbnieks	68	23	9
Pensionārs(-usies)	69	21	10
Skolēni	74	22	4
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	68	25	7
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	71	22	7
Lielpilsēta	74	20	6
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	72	23	5
Negatīvs	71	24	5
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	72	22	6
Nē	70	22	8

IV. Šķēršļi dalībai PIA

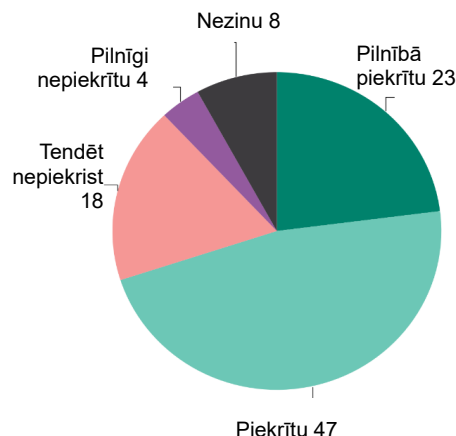
Septiņi no desmit ES iedzīvotājiem apgalvo, ka vīrieši, kuriem nav labu akadēmisko sasniegumu, saskaras ar lielāku spiedienu izvēlēties PIA, nevis vispārējo izglītību nekā sievietes.

Visā Eiropas Savienībā 70 % ES iedzīvotāju apgalvo, ka vīrieši, kuriem nav labu akadēmisko sasniegumu, saskaras ar lielāku spiedienu izvēlēties PIA, nevis vispārējo izglītību nekā sievietes, ieskaitot 23 %, kuri pilnībā piekrīt, un 47 %, kuri parasti piekrīt⁵⁴. Aptuveni katrs ceturtais (22 %) nepiekrīt, bet 8 % nezina.

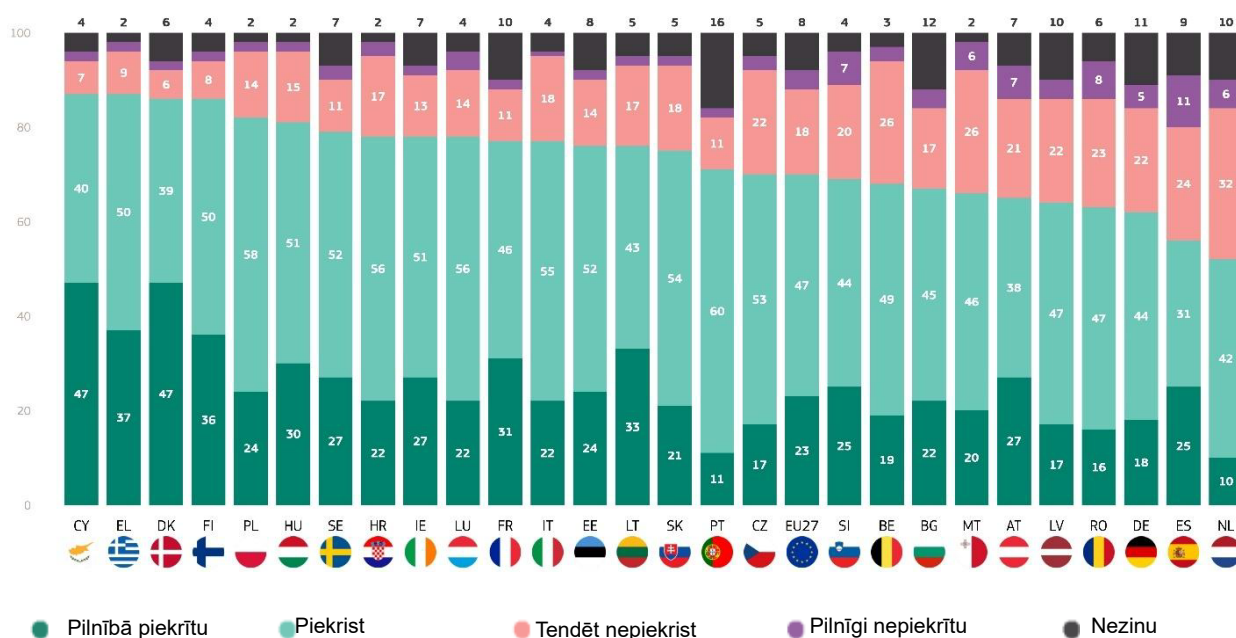
Lielākā daļa respondentu piekrīt šim apgalvojumam visās dalībvalstīs. Tomēr vienošanās līmeņi šajā jomā dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Visaugstākais vienošanās līmenis reģistrēts Grieķijā un Kiprā (abās 87 %) un Dānijā (86 %). Zemākais līmenis ir Nīderlandē (52 %), Spānijā (56 %) un Vācijā (62 %).

17 dalībvalstīs vismaz septiņi no desmit respondentiem piekrīt, ka vīrieši, kuriem nav labu sasniegumu akadēmiskajā vidē, saskaras ar lielāku spiedienu izvēlēties PIA nekā sievietes.

QB 11.2.: Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - Vīriešiem, kuriem nav labu akadēmisko sasniegumu, salīdzinājumā ar sievietēm (ES27) ir lielāks spiediens izvēlēties PIA, nevis vispārējo izglītību (%)

QB11.2. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Vīrieši, kuriem nav labu akadēmisko sasniegumu, saskaras ar lielāku spiedienu izvēlēties PIA, nevis vispārējo izglītību nekā sievietes. (%)

54 QB11.2. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Vīrieši, kuriem nav labu akadēmisko sasniegumu, saskaras ar lielāku spiedienu izvēlēties PIA, nevis vispārējo izglītību nekā sievietes.

IV. Šķēršļi dalībai PIA

Apjoms, kādā respondenti piekrīt, ka vīrieši, kuriem nav akadēmiski labu sasniegumu, saskaras ar lielāku spiedienu nekā sievietes izvēlēties PIA, atšķiras sociāldemogrāfisko un attieksmes faktoru dēļ, kā norādīts turpmāk.

- Respondenti, kuri uzskata, ka augsts - sniegums ir orientēts uz vispārējo izglītību, biežāk piekrīt šim viedoklim (76 % pret 54 %). Līdzīga tendence vērojama starp tiem, kuri uzskata, ka vispārējai izglītībai ir labāks tēls (76 % salīdzinājumā ar 58 %), kuri uzskata, ka vispārējā izglītība ir vieglāka (79 % salīdzinājumā ar 65 %), un kuri uzskata, ka PIA programmas ir iekļaujošas (76 % salīdzinājumā ar 67 %).
- Respondenti, kuri izvēlējas "sliktu sniegumu" kā faktoru, lai izvēlētos PIA, biežāk piekrīt šim apgalvojumam nekā tie, kuri nepiekrīt (76 % pret 68 %).
- Pēc vecuma izglītības beigās respondenti visbiežāk piekrīt, ka vīrieši ar zemākiem akadēmiskajiem rādītājiem saskaras ar lielāku spiedienu izvēlēties PIA nekā sievietes ir tie, kas pabeidz izglītību 20 gadu vecumā vai vēlāk, un tie, kas joprojām mācās (abos gadījumos 72 %), kam seko tie, kas pabeidza izglītību 16–19 gadu vecumā (70 %). Tiem, kuri ir pabeiguši izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki, ir vismazākā iespēja piekrist (66 %).
- Urbanizācijai šajā ziņā ir neliela nozīme: 73 % respondentu lielās pilsētās piekrīt šim apgalvojumam salīdzinājumā ar 69 % lauku apvidos vai ciematos.
- Pastāv minimālas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām. Respondenti, kas ir bezdarbnieki, nedaudz biežāk piekrīt (73 %) nekā citas kategorijas (70–72 %).
- Nav atšķirības pēc dzimuma un vecuma.

QB11.2 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Vīrieši, kuriem nav labu akadēmisko sasniegumu, saskaras ar lielāku spiedienu izvēlēties IVET salīdzinājumā ar vispārējo izglītību nekā sievietes (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	70	22	8
Dzimums			
Cilvēks	71	22	7
Sieviete	70	22	8
Vecums			
15-24	71	24	5
25-39	72	22	6
40-54	70	24	6
>=55	70	21	9
Izglītība (beigās)			
<=15	66	21	13
16-19	70	23	7
>=20	72	22	6
Joprojām mācās	72	22	6
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	70	23	7
Vadītāji	70	23	7
Citas baltas apkakles	72	22	6
Fiziskā darba strādnieki	71	23	6
Mājas ļaudis	70	24	6
Bezdarbnieks	73	21	6
Pensionējis(-usies)	70	19	11
Skolēni	70	25	5
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	69	22	9
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	70	23	7
Lielpilsēta	73	21	6
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	71	23	6
Negatīvs	72	23	5
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	71	23	6
Nē	71	21	8

IV. Šķēršļi dalībai PIA

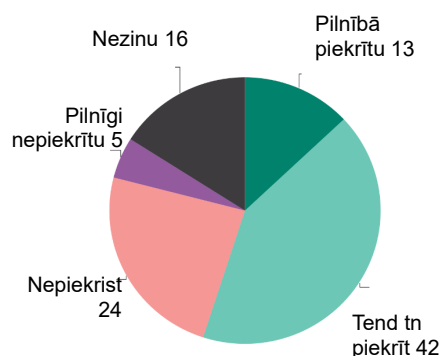
Vairāk nekā puse ES iedzīvotāju apgalvo, ka skolotāji un profesionālās orientācijas konsultanti pienācīgi nenovērš ar dzimumu saistītus aizspriedumus, pirms skolēni izvēlas starp vispārējo un profesionālo izglītību.

Visā Eiropas Savienībā 55 % ES iedzīvotāju apgalvo, ka skolotāji un profesionālās orientācijas konsultanti pienācīgi nenovērš ar dzimumu saistītus aizspriedumus, pirms skolēni izdara izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību, tostarp 13 %, kuri pilnībā piekrīt, un 42 %, kuri parasti piekrīt.⁵⁵ Gandrīz trešdaļa respondentu (29 %) tam nepiekrīt, bet 16 % to nezina.

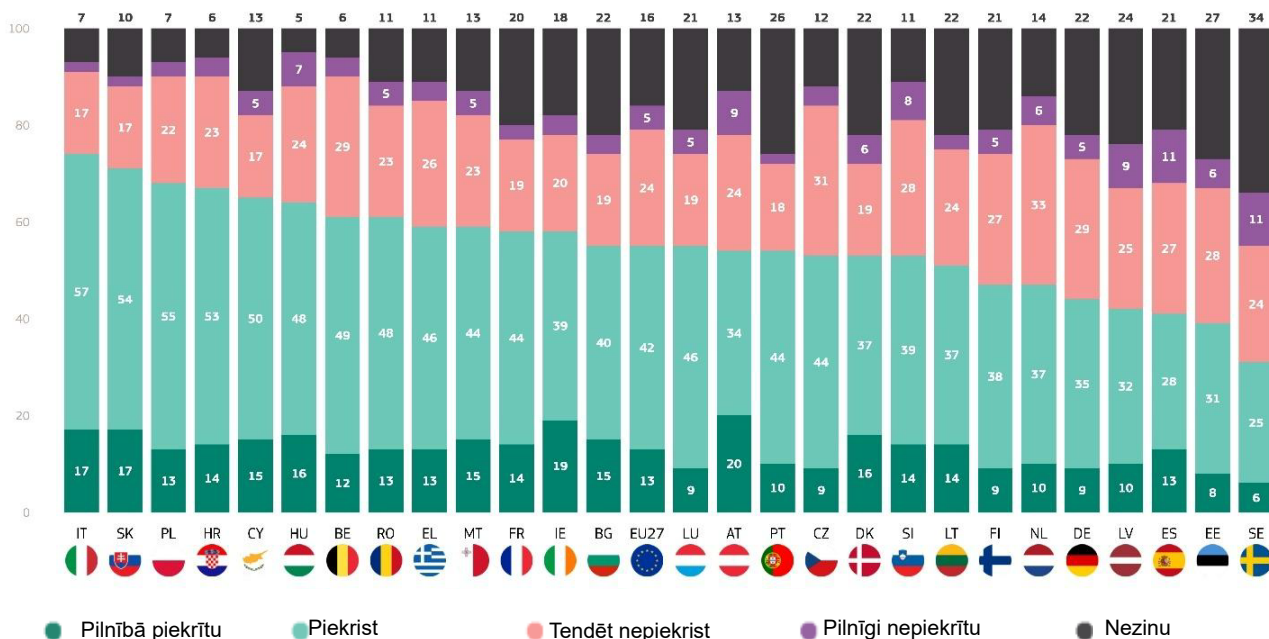
Viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras. Visaugstākais nolīguma līmenis reģistrēts Itālijā (74 %), Slovēnijā (71 %) un Polijā (68 %). Zemākais līmenis reģistrēts Zviedrijā (31 %), Igaunijā (39 %) un Spānijā (41 %).

Vismaz puse respondentu 20 dalībvalstīs piekrīt, ka dzimumu aizspriedumi netiek pienācīgi novērsti.

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Skolotāji un profesionālās orientācijas konsultanti pienācīgi nerisina ar dzimumu saistītus aizspriedumus, pirms skolēni izdara izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību. (ES27) (%)

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Skolotāji un profesionālās orientācijas konsultanti pienācīgi nerisina ar dzimumu saistītus aizspriedumus, pirms skolēni izdara izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību. (%)

⁵⁵ jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Skolotāji un profesionālās orientācijas konsultanti pienācīgi nerisina ar dzimumu saistītus aizspriedumus, pirms skolēni izdara izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību.

IV. Šķēršļi dalībai PIA

Tas, cik lielā mērā respondenti piekrīt, ka ar dzimumu saistīti aizspriedumi netiek pienācīgi novērsti, kad skolēni izdara izvēli, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā norādīts turpmāk.

- Pastāv dažas atšķirības pa sociāli profesionālajām kategorijām, un 61 % skolēnu piekrīt šim viedoklim salīdzinājumā ar 50 % pensionēto respondentu.
- Pēc vecuma piekrišana samazinās no 62 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem līdz 52 % respondentu vecumā no 55 gadiem.
- Pēc vecuma izglītības beigās 57 % no tiem, kas pabeidza mācības vecumā no 16 līdz 19 gadiem, un 54 % no tiem, kas pabeidza mācības 20 gadu vecumā vai vēlāk, uzskata, ka skolotāji un profesionālās orientācijas konsultanti pienācīgi nenovērš ar dzimumu saistītus aizspriedumus, pirms skolēni izvēlas starp vispārējo un profesionālo izglītību. Šis skaitlis ir 50 % tiem, kas beidza 15 gadus veci vai jaunāki. Tas sasniedz augstāko līmeni to eiropiešu vidū, kuri joprojām studē (61 %).
- Respondenti, kuri ieteiktu vispārējo vidējo izglītību, nedaudz biežāk nekā tie, kuri dod priekšroku profesionālajai izglītībai (60 % pret 56 %), piekrīt, ka dzimumu aizspriedumi netiek pienācīgi novērsti.
- Nav atšķirības pēc dzimuma.

QB11.3 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Skolotāji un profesionālās orientācijas konsultanti pienācīgi nenovērš ar dzimumu saistītus aizspriedumus, pirms skolēni izdara izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	55	29	16
Dzimums			
Cilvēks	55	29	16
Sieviete	55	29	16
Vecums			
15-24	62	29	9
25-39	58	30	12
40-54	56	30	14
>=55	52	26	22
Izglītība (beigās)			
<=15	50	24	26
16-19	57	28	15
>=20	54	31	15
Joprojām mācās	61	28	11
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	56	30	14
Vadītāji	54	31	15
Citas baltas apkakles	58	29	13
Fiziskā darba strādnieki	57	29	14
Mājas ļaudis	57	27	16
Bezdarbnieks	51	32	17
Pensionējies(-usies)	50	26	24
Skolēni	61	29	10
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	52	31	17
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	56	28	16
Lielpilsēta	58	27	15
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	57	29	14
Negatīvs	56	30	14
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	57	28	15
Nē	54	29	17

IV. Šķēršļi dalībai PIA

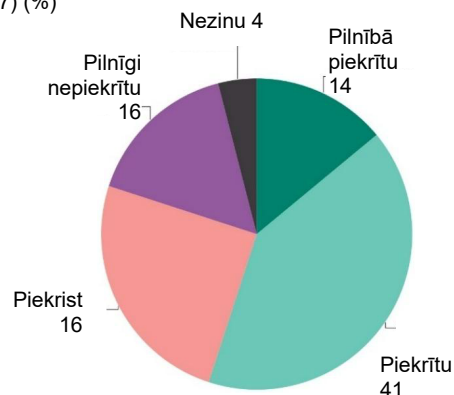
Vairāk nekā puse ES iedzīvotāju apgalvo, ka ar STEM saistītās jomas PIA jomā ir piemērotākas vīriešiem

Visā Eiropas Savienībā 55 % ES iedzīvotāju apgalvo, ka PIA jomas, kas saistītas ar STEM, piemēram, būvniecība, autobūve, ražošana un IKT, ir piemērotākas vīriešiem, tostarp 14 %, kuri pilnībā piekrīt, un 41 %, kuri parasti piekrīt.⁵⁶ Kopumā 41 % nepiekrīt, bet 4 % nezina.

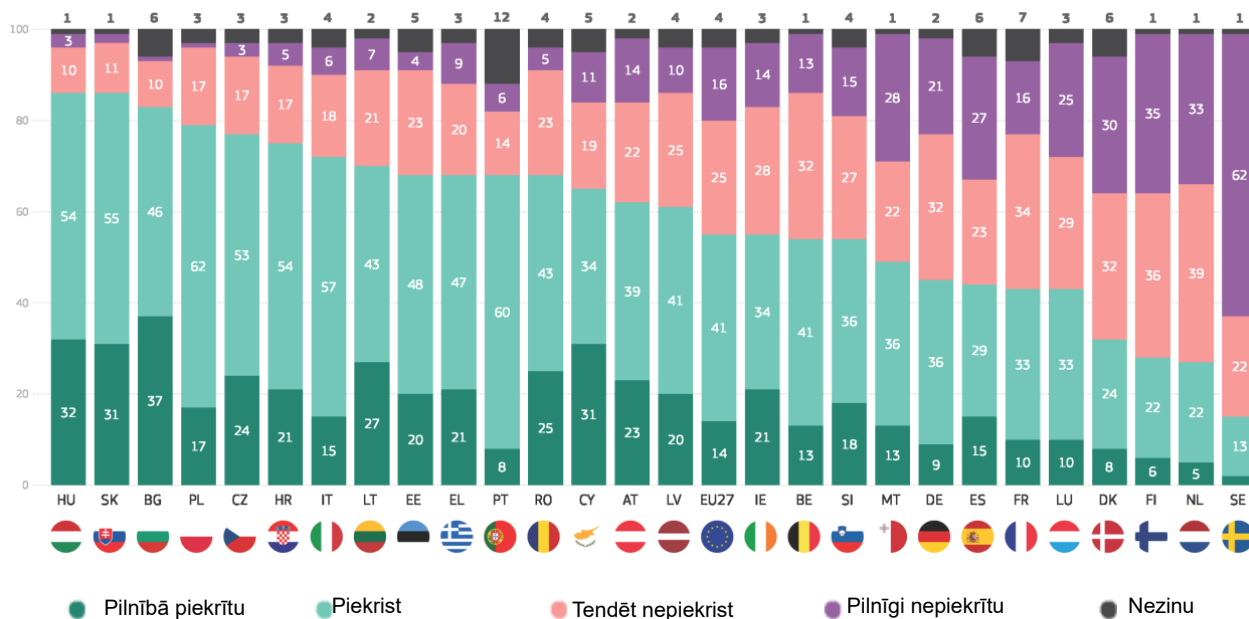
Vismaz puse respondentu 18 dalībvalstīs piekrīt, ka ar STEM saistītās jomas ir piemērotākas vīriešiem.

Viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras. Augstākais vienošanās līmenis reģistrēts Ungārijā un Slovākijā (abās 86 %) un Bulgārijā (83 %). Zemākais līmenis reģistrēts Zviedrijā (15 %), Nīderlandē (27 %) un Somijā (28 %).

QB10.1. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Ar STEM saistītās jomas PIA jomā (piemēram, būvniecība, autobūve, ražošana, IKT) ir vairāk piemērotas vīriešiem. (ES27) (%)

QB10.1. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Ar STEM saistītās jomas PIA jomā (piemēram, būvniecība, autobūve, ražošana, IKT) ir vairāk piemērotas vīriešiem. (%)

⁵⁶ QB10.1. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Ar STEM saistītās jomas PIA jomā (piemēram, būvniecība, autobūve, ražošana, IKT) ir vairāk piemērotas vīriešiem.

IV. Šķēršļi dalībai PIA

Apjoms, kādā respondenti piekrīt, ka ar STEM saistītās jomas ir piemērotākas vīriešiem, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā norādīts turpmāk.

- Šis viedoklis ir plašāk izplatīts to respondentu vidū, kuri: uzskata, ka skolotāji un profesionālās orientācijas konsultanti pienācīgi nerisina ar dzimumu saistītus aizspriedumus (65 % pret 43 %) ; uzskata, ka vīrieši, kuriem nav labu akadēmisko sasniegumu, saskaras ar lielāku spiedienu izvēlēties PIA (62 % salīdzinājumā ar 42 %) ; domā, ka sievietes tiek mudinātas iegūt vispārējo izglītību, neraugoties uz interesi par tehniskiem priekšmetiem (63 % pret 38 %) ; justies dzimumu stereotipus pastiprina ģimenes, vienaudžiem un sociālo mediju (59% pret 46%) ; un ticēt, ka vīrieši, kas aprūpē vai apkalpo ar - saistītās PIA jomas, saskaras ar sociālu stigmatizāciju (63 % pret 46 %).
- Respondenti, kuri uzskata, ka jaunieši saņem pietiekami daudz informācijas par PIA iespējām, biežāk piekrīt (62 %) nekā tie, kuri uzskata, ka nepiekrīt (47 %).
- Gandrīz divas trešdaļas respondentu (60 %), kuri ziņo, ka viņu valstī PIA tiek uztverta pozitīvi, piekrīt, ka ar STEM saistītās jomas ir vairāk piemērotas vīriešiem salīdzinājumā ar 47 % respondentu, kuri ziņo par negatīvu uztveri.
- Pastāv dažas pārsteidzošas atšķirības pa sociāli profesionālajām kategorijām, un mājkalpotāji, visticamāk, uzskata, ka ar STEM saistītās jomas PIA jomā ir piemērotākas vīriešiem (63 %) salīdzinājumā ar 47 % vadītāju.
- Pēc izglītības beigšanas vecuma šis viedoklis ir visizplatītākais starp tiem, kas pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem (62 %), kam seko tie, kas pabeiguši izglītību vecumā no 15 gadiem vai jaunāki (59 %). Tiem, kas turpina izglītību pēc 20 gadu vecuma, ir viszemākais piekrišanas līmenis (47 %), savukārt respondentiem, kuri joprojām mācās, šis rādītājs ir 50 %.
- Uzskats, ka ar STEM saistītās jomas PIA jomā ir vairāk piemērotas vīriešiem, ir nedaudz izplatītāks vīriešu vidū (58 %) nekā sieviešu vidū (53 %).
- Nav atšķirību pēc vecuma vai iepriekšējās PIA apmeklēšanas.

QB10.1 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Ar STEM saistītās jomas IVET jomā (piemēram, būvniecība, autobūve, ražošana, IKT) ir vairāk piemērotas vīriešiem (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	55	41	4
Dzimums			
Cilvēks	58	38	4
Sieviete	53	43	4
Vecums			
15-24	55	42	3
25-39	55	43	2
40-54	56	41	3
>=55	55	39	6
Izglītība (beigās)			
<=15	59	31	10
16-19	62	35	3
>=20	47	50	3
Joprojām mācās	50	47	3
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	58	39	3
Vadītāji	47	50	3
Citas baltas apkalpes	60	37	3
Fiziskā darba strādnieki	59	38	3
Mājas ļaudis	63	33	4
Bezdarbnieks	49	47	4
Pensionārs(-usies)	55	39	6
Skolēni	51	46	3
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	55	41	4
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	57	39	4
Lielpilsēta	55	41	4
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	60	37	3
Negatīvs	47	50	3
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	56	42	2
Nē	55	40	5

IV. Šķēršļi dalībai PIA

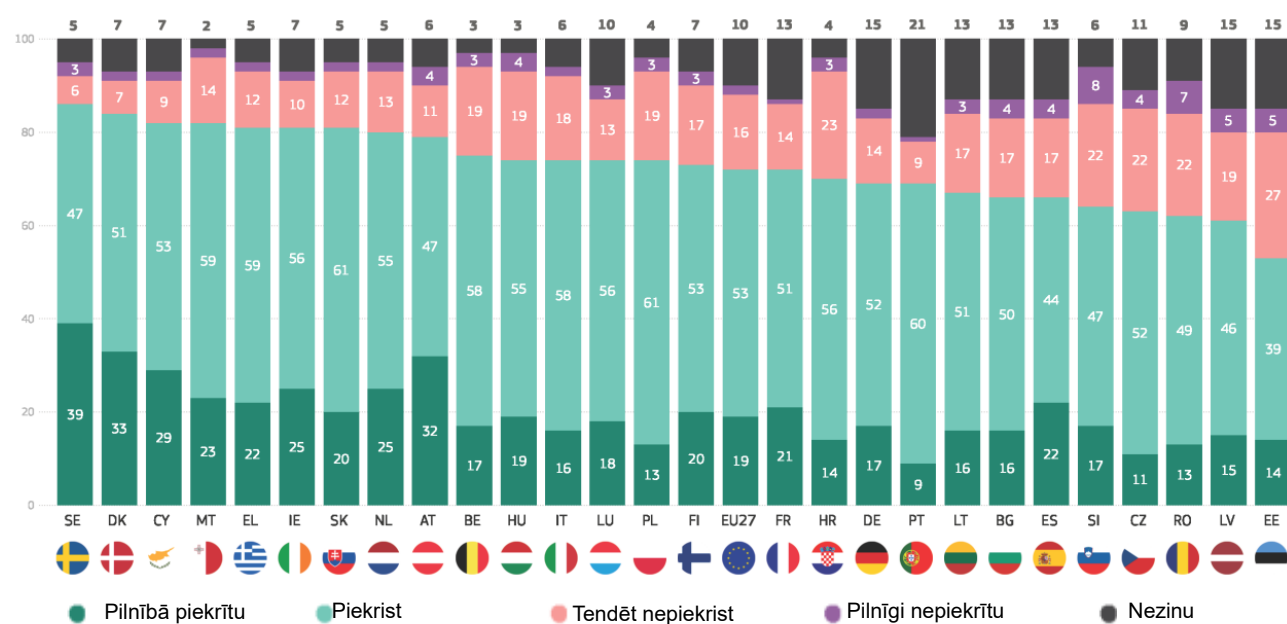
Aptuveni septiņi no desmit ES iedzīvotājiem apgalvo, ka dzimumu stereotipus par izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību bieži pastiprina ģimenes, vienaudži un sociālie mediji.

Visā Eiropas Savienībā 72 % respondentu apgalvo, ka dzimumu stereotipus par izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību bieži vien pastiprina ģimenes, vienaudži un sociālie plašsaziņas līdzekļi, tostarp 19 % respondentu tam pilnībā piekrīt un 53 % respondentu tam parasti piekrīt⁵⁷. Aptuveni katrs piektais nepiekrīt (18 %), bet 10 % nezina.

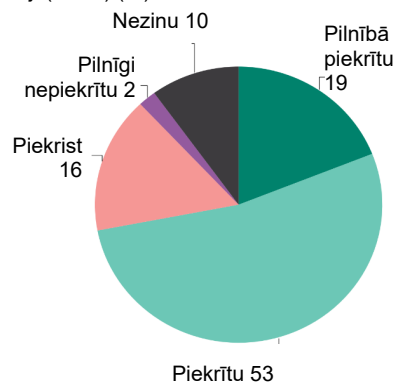
Lielākā daļa respondentu piekrīt šim apgalvojumam visās dalībvalstīs. Tomēr nolīgumu līmeņi dažādās dalībvalstīs atšķiras. Visaugstākais vienošanās līmenis reģistrēts Zviedrijā (86 %), Dānijā (84 %) un Kiprā (82 %). Zemākais līmenis reģistrēts Igaunijā (53 %), Latvijā (61 %) un Rumānijā (62 %).

17 dalībvalstīs vismaz septiņi no desmit respondentiem piekrīt, ka dzimumu stereotipus bieži pastiprina ģimenes, vienaudži un sociālie mediji.

QB11.4. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Dzimumu stereotipus par izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību bieži pastiprina ģimenes, vienaudži un sociālie mediji. (%)

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: - Dzimumu stereotipus par izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību bieži pastiprina ģimenes, vienaudži un sociālie mediji (ES27) (%)

⁵⁷ QB11.4. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Dzimumu stereotipus par izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību bieži pastiprina ģimenes, vienaudži un sociālie mediji.

IV. Šķēršļi dalībai PIA

Tas, cik lielā mērā respondenti piekrīt, ka dzimumu stereotipus bieži pastiprina ģimenes, vienaudži un sociālie mediji, atšķiras sociāldemogrāfisko un attieksmes faktoru dēļ, kā norādīts turpmāk.

- Respondenti, kuri uzskata, ka skolēni ar augstiem rādītājiem tiek virzīti uz vispārējo izglītību, visticamāk, piekrīt, ka dzimumu stereotipi bieži tiek pastiprināti (77 % pret 57 %), tāpat kā tiem, kuri uzskata, ka vispārējā izglītība ir pozitīvāka (77 % pret 61 %).
- Pēc izglītības beigu vecuma 76 % no tiem, kas turpināja mācības pēc 20 gadu vecuma, uzskata, ka dzimumu stereotipus par izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību pastiprina ģimenes, vienaudži un sociālie plašsaziņas līdzekļi, samazinoties līdz 71 % no tiem, kas pabeidza mācības vecumā no 16 līdz 19 gadiem, un 64 % no tiem, kas pabeidza mācības 15 gadu vecumā vai jaunāki. Šis rādītājs ir 73 % respondentiem, kuri joprojām mācās.
- Pastāv nelielas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām, un 75 % vadītāju un citu balto apkaklīšu darbinieku piekrīt šim viedoklim salīdzinājumā ar 68 % pensionēto respondentu.
- Pastāv arī nelielas atšķirības pēc vecuma. Respondenti vecumā no 25 līdz 39 gadiem, visticamāk, piekrīt šim viedoklim (75 %). Tā ir vismazāk izplatīta 55 gadus vecu un vecāku cilvēku vidū (69 %).
- Attiecībā uz faktoriem, kas ietekmē PIA izvēli, atšķirības ir režīma ātrums. Nedaudz lielāka ir to respondentu piekrišana, kuri min sociālo mediju ietekmi (76 % pret 71 %).
- Nav atšķirības pēc dzimuma.

QB11.4 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Dzimumu stereotipus par izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību bieži pastiprina ģimenes, vienaudži un sociālie mediji (% no ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	72	18	10
Dzimums			
Cilvēks	71	19	10
Sieviete	72	18	10
Vecums			
15-24	73	20	7
25-39	75	18	7
40-54	73	19	8
>=55	69	17	14
Izglītība (beigās)			
<=15	64	16	20
16-19	71	19	10
>=20	76	18	6
Joprojām mācās	73	19	8
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	73	19	8
Vadītāji	75	18	7
Citas baltas apkakles	75	18	7
Fiziskā darba strādnieki	71	21	8
Mājas ļaudis	69	21	10
Bezdarbnieks	75	16	9
Pensionējies(-usies)	68	16	16
Skolēni	74	19	7
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	70	19	11
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	72	18	10
Lielpilsēta	75	17	8
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	73	18	9
Negatīvs	73	21	6
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	73	18	9
Nē	71	18	11

IV. Šķēršļi dalībai PIA

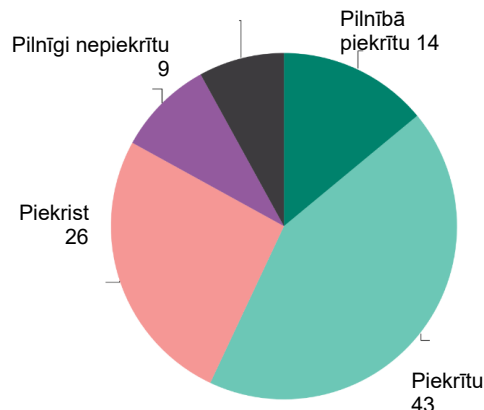
Vairāk nekā puse ES iedzīvotāju apgalvo, ka vīrieši aprūpes vai ar pakalpojumiem saistītās PIA jomās bieži saskaras ar sociāliem aizspriedumiem vai spriedumiem

Visā Eiropas Savienībā 57 % ES iedzīvotāju apgalvo, ka vīrieši aprūpes vai ar pakalpojumiem saistītās PIA jomās bieži saskaras ar sociāliem aizspriedumiem vai spriedumiem, tostarp 14 %, kas pilnībā piekrīt, un 43 %, kas parasti piekrīt.⁵⁸ 35 % nepiekrīt, bet 8 % nezina.

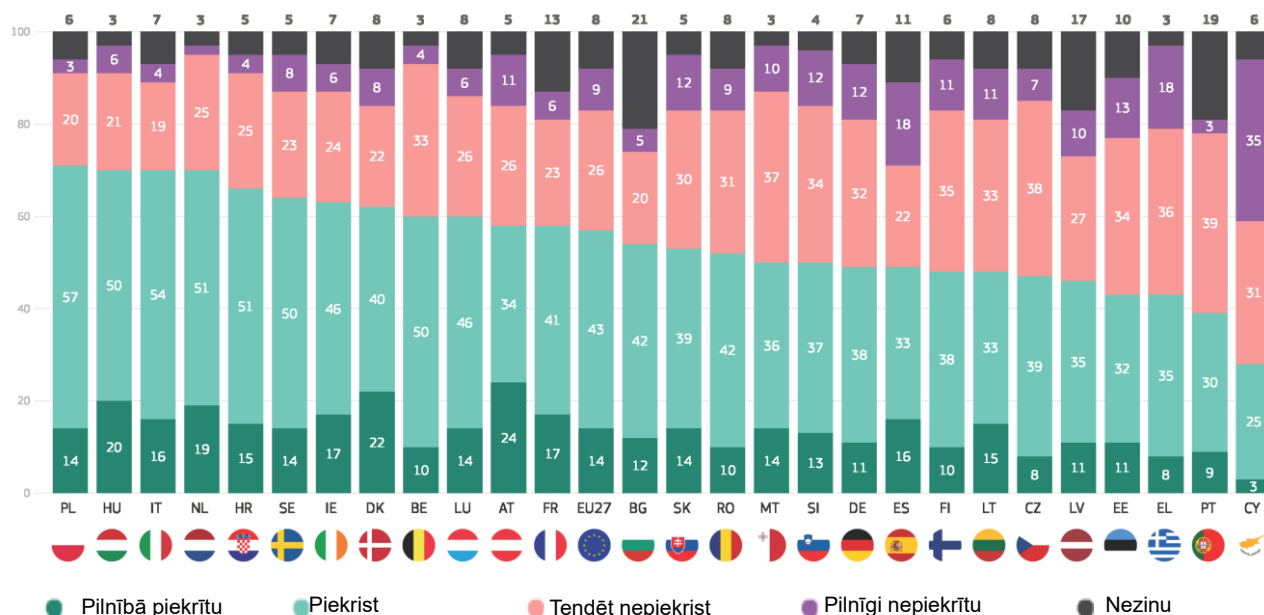
Viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras. Augstākais vienošanās līmenis reģistrēts Polijā (71 %), Ungārijā (70 %), Itālijā un Nīderlandē (abās 70 %). Zemākais līmenis reģistrēts Kiprā (28 %), Portugālē (39 %) un Grieķijā (43 %).

Vismaz puse respondentu 17 dalībvalstīs piekrīt, ka vīrieši, kas veic aprūpes vai ar pakalpojumiem saistītas funkcijas, bieži saskaras ar stigmatizāciju.

QB11.5. jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Vīrieši, kas strādā ar aprūpi vai pakalpojumiem saistītās PIA jomās, bieži saskaras ar sociāliem aizspriedumiem vai spriedumiem. (ES27) (%)

QB11.5. jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Vīrieši, kas strādā ar aprūpi vai pakalpojumiem saistītās PIA jomās, bieži saskaras ar sociāliem aizspriedumiem vai spriedumiem. (%)

⁵⁸ QB11.5. jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Vīrieši aprūpes vai ar pakalpojumiem saistītās PIA jomās bieži saskaras ar sociāliem aizspriedumiem vai spriedumiem.

IV. Šķēršļi dalībai PIA

Apmērs, kādā respondenti piekrīt, ka vīrieši, kas veic aprūpes vai ar pakalpojumiem saistītas funkcijas, bieži saskaras ar stigmatizāciju, atšķiras atkarībā no sociāldemogrāfiskajiem un attieksmes faktoriem, kā norādīts turpmāk.

- Pēc vecuma šis viedoklis samazinās no 63 % respondentu vecumā no 15 līdz 24 gadiem līdz 53 % respondentu vecumā no 55 gadiem.
- Pastāv dažas atšķirības starp sociāli profesionālajām kategorijām. Lai gan 63 % citu balto apkaklišu darbinieku un studentu piekrīt, ka vīrieši, kas veic aprūpes pienākumus, var saskarties ar stigmatizāciju, pensionēto respondentu vidū šis skaitlis samazinās līdz 53 %.
- Pēc vecuma izglītības beigās respondenti, kuri pabeidza izglītību 15 gadu vecumā vai jaunāki, retāk domā, ka vīrieši aprūpes vai ar pakalpojumiem saistītās PIA jomās saskaras ar sociāliem aizspriedumiem (51 %) nekā tie, kuri pabeidza izglītību 16–19 gadu vecumā vai 20+ gadu vecumā (57–58 %). No tiem, kas vēl mācās, šis viedoklis ir 63 %.
- Attiecībā uz faktoriem, kas ietekmē PIA izvēli, atšķirības ir nelielas. Šis viedoklis ir nedaudz izplatītāks to respondentu vidū, kuri min sociālo mediju ietekmi (64 % salīdzinājumā ar 56 %).
- Nav atšķirību pēc dzimuma vai iepriekšējās PIA pieredzes.

QB11.5 Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no šādiem apgalvojumiem: Vīrieši ar aprūpi vai pakalpojumiem saistītās IVET jomās bieži saskaras ar sociāliem aizspriedumiem vai spriedumiem (%-EU)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	57	35	8
Dzimums			
Cilvēks	57	35	8
Sieviete	57	34	9
Vecums			
15-24	63	29	8
25-39	61	34	5
40-54	58	35	7
>=55	53	36	11
Izglītība (beigās)			
<=15	51	33	16
16-19	57	35	8
>=20	58	36	6
Joprojām mācās	63	27	10
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	54	38	8
Vadītāji	57	36	7
Citas baltas apkakles	63	31	6
Fiziskā darba strādnieki	58	35	7
Mājas ļaudis	55	38	7
Bezdarbnieks	54	38	8
Pensionējies(-usies)	53	35	12
Skolēni	63	30	7
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	55	36	9
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	58	34	8
Lielpilsēta	58	34	8
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	59	35	6
Negatīvs	58	35	7
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	58	35	7
Nē	56	34	10

3. Turpmākie uzdevumi

Vairāk nekā puse ES iedzīvotāju apgalvo, ka darbvietas, kas saistītas ar PIA kvalifikācijām, ir pakļautas riskam tikt aizstātām ar automatizāciju

Visā Eiropas Savienībā 56 % ES iedzīvotāju apgalvo, ka darbvietas, kas saistītas ar PIA kvalifikācijām, ir pakļautas riskam tikt aizstātām ar automatizāciju, tostarp 13 %, kuri pilnībā piekrīt, un 43 %, kuri parasti piekrīt.⁵⁹ Vairāk nekā trešdaļa respondentu (35 %) tam nepiekrīt, bet 9 % nezina.

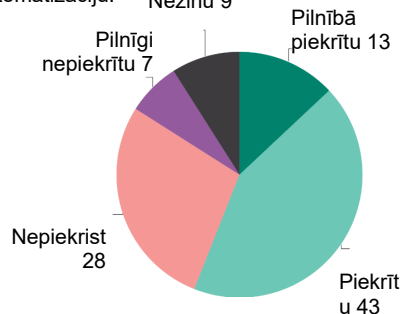
Salīdzinājumam – 2024. gadā veiktajā Eiropas Komisijas speciālaptauja par mākslīgo intelektu un nodarbinātības nākotni tika konstatēts, ka 66 % cilvēku uzskata, ka robotu un mākslīgā intelekta dēļ izzudīs vairāk darbvietu, nekā tiks radīts.⁶⁰ Šajā apsekojumā reģistrētie 56 % ir ievērojami mazāki, kas var liecināt, ka bailes par profesionālās izglītības iespējām ir daļa no plašākas sabiedrības trauksmes, nevis konkrēts vērtējums par PIA nākotni.

23 dalībvalstīs vismaz puse respondentu piekrīt, ka PIA darbvietas var aizstāt ar automatizāciju.

Viedokļi dažādās dalībvalstīs atšķiras. Augstākais vienošanās līmenis reģistrēts Ungārijā (68 %), Itālijā (65

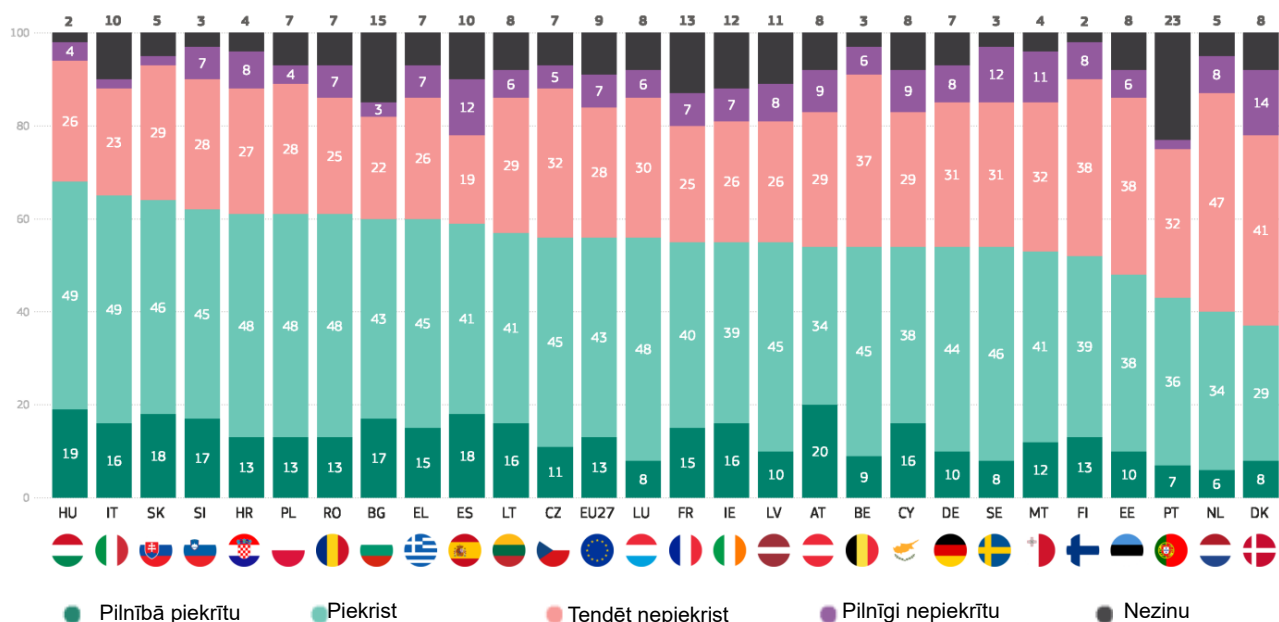
%) un Slovēnijā (64 %). Zemākais līmenis reģistrēts Dānijā

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Darbvietas, kas saistītas ar PIA kvalifikācijām, ir pakļautas riskam tikt aizstātām ar automatizāciju.

(37 %), Nīderlandē (40 %) un Portugālē (43 %).

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Darbvietas, kas saistītas ar PIA kvalifikācijām, ir pakļautas riskam tikt aizstātām ar automatizāciju. (%)

59 jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Darbvietas, kas saistītas ar PIA kvalifikācijām, ir pakļautas riskam tikt aizstātām ar automatizāciju.

60 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3222>

IV. Šķēršļi dalībai PIA

Apjoms, kādā respondenti uzskata, ka ar PIA saistītas darbvieta tiks aizstātas ar automatizāciju, atšķiras sociāldemogrāfisko un attieksmes faktoru dēļ, kā norādīts turpmāk.

- Pastāv dažas atšķirības pa sociāli profesionālajām kategorijām: 60 % respondentu, kas ir bezdarbnieki, un 59 % pensionēto respondentu uzskata, ka darbvieta, kas saistīta ar PIA kvalifikāciju, ir pakļauta automatizācijas riskam salīdzinājumā ar 52 % vadītāju.
- Pēc izglītības beigšanas vecuma šo viedokli atbalsta 60 % respondentu, kuri pabeiguši izglītību vecumā no 16 līdz 19 gadiem, salīdzinot ar 57 % respondentu, kuri joprojām mācās, un 56 % respondentu, kuri pabeiguši izglītību vecumā no 15 gadiem vai jaunāki. Zemākais rādītājs ir respondentiem, kas ieguvuši izglītību 20 gadu vecumā vai vēlāk (54 %).
- Pēc vecuma respondenti vecumā no 15 līdz 24 gadiem visbiežāk uzskata, ka PIA darbvieta apdraud automatizācija (60 %), salīdzinot ar 55 % respondentu vecumā no 25 līdz 39 gadiem, 56 % respondentu vecumā no 40 līdz 54 gadiem un 57 % respondentu vecumā no 55 gadiem.
- Šis viedoklis ir izplatītāks to respondentu vidū, kuri uzskata, ka jaunieši saņem pietiekami daudz informācijas par PIA iespējām (62 % salīdzinājumā ar 51 % to respondentu vidū, kuri nepiekrīt).
- Tiem, kuri redz PIA pozitīvā gaismā, ir lielāka iespēja uzskatīt, ka PIA darbvieta saskaras ar automatizācijas risku (60 % pret 52 % no tiem, kuri ziņo par negatīvu uztveri).
- Respondenti, kuri uzskata, ka PIA kvalifikācija rada darbvieta, kas sabiedrībā tiek augstu vērtēta, biežāk piekrīt (61 %) nekā tie, kuri nepiekrīt šim viedoklim (54 %).
- Respondenti, kuri, izvēloties PIA, kā faktoru min nepieciešamību pēc iespējas ātrāk nopelnīt naudu, nedaudz mazāk piekrīt, ka PIA darbvieta saskaras ar automatizācijas risku (55 % salīdzinājumā ar 59 %).
- Nav atšķirības pēc dzimuma.

QB8.1 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Darbvieta, kas saistīta ar IVET kvalifikācijām, ir pakļauta riskam tikt aizstātam ar automatizāciju (%-EU)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	56	35	9
Dzimums			
Cilvēks	56	36	8
Sieviete	58	33	9
Vecums			
15-24	60	33	7
25-39	55	38	7
40-54	56	37	7
>=55	57	32	11
Izglītība (beigās)			
<=15	56	27	17
16-19	60	32	8
>=20	54	40	6
Joprojām mācās	57	34	9
Sociālprofesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	55	38	7
Vadītāji	52	41	7
Citas baltas apkalpes	58	36	6
Fiziskā darba strādnieki	57	35	8
Mājas ļaudis	54	34	12
Bezdarbnieks	60	31	9
Pensionēties(-usies)	59	29	12
Skolēni	58	35	7
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku apvidus vai ciems	56	35	9
Maza vai vidēja lieluma pilsēta	57	35	8
Lielpilsēta	57	34	9
IVET uztvere (MŪSU VALSTS)			
Pozitīvs	60	33	7
Negatīvs	52	41	7
Kādreiz apmeklējis sākotnējās profesionālās izglītības apmācību (vidējā izglītība)			
Jā	59	35	6
Nē	55	34	11

Secinājums

Šis Eiropas Komisijas pētījums liecina, ka eiropieši kopumā atzīst sākotnējās profesionālās izglītības un apmācības (PIA) augsto kvalitāti un labvēlīgos rezultātus, pat ja joprojām pastāv novecojuši priekšstati un stereotipi. PIA tiek uztverta pozitīvi, ar kvalitatīvu mācīšanos, kompetentiem skolotājiem, modernu infrastruktūru un ciešām saiknēm ar darbvietām, kurās ir liels pieprasījums. Tas ir izglītības ceļš, ko eiropieši visplašāk iesaka jauniešiem. Tajā pašā laikā vispārējai izglītībai joprojām ir augstāks sociālais prestižs, un dalība PIA joprojām ir nevienmērīga gan starp dalībvalstīm, gan starp paaudzēm.

PIA neizmantotais potenciāls: spēcīgi rezultāti, novecojuši priekšstati

Eiropieši nepārprotami augstu vērtē PIA praktiskās priekšrocības. Divi no trim iedzīvotājiem apgalvo, ka PIA viņu valstī ir pozitīvs tēls, un vairākums iedzīvotāju ir gandrīz visās dalībvalstīs. Labi tiek vērtēta arī infrastruktūra un personāls, 78 % respondentu apgalvo, ka PIA nodrošina piekļuvi modernām iekārtām, un 79 % uzskata, ka skolotāji un pasniedzēji ir kompetenti. Kopumā 73 % ir pārliecināti, ka PIA piedāvā kvalitatīvas mācības.

PIA ir atzīta par kvalitatīvas izglītības ceļu

Respondenti konsekventi atbalsta PIA nodrošināšanas kvalitāti visā Eiropā. Uzskati par skolotāju kompetenci, mācību kvalitāti un modernu infrastruktūru veicina plašu izpratni par to, ka PIA piedāvā stabilu izglītības pamatu. Agrīna ienākšana darba tirgū ir spēcīgs stimuls daudziem izglītojamajiem: vairāk nekā puse eiropiešu (53 %) norāda uz nepieciešamību vai vēlmi ātri nopelnīt naudu, kas ir visbiežāk minētais faktors 24 dalībvalstīs, un vairāk nekā pusei pašnodarbināto personu ir PIA kvalifikācija.

PIA nodrošina prasmes labi apmaksātām darbvietām, kurās ir liels pieprasījums

Eiropieši plaši uzskata, ka PIA sniedz studentiem ar darbu saistītas tehniskās prasmes (85 %), kas rada darbvietas, kurās ir liels pieprasījums (82 %). Divas trešdaļas apgalvo, ka šīs darbvietas ir labi apmaksātas. Katrs piektais respondents (21 %) arī min uzņēmējdarbības centienus kā iemeslu PIA izvēlei, uzsverot tās lomu pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības atbalstīšanā.

Eiropieši iesaka PIA jauniešiem

PIA stiprās puses izpaužas konkrētos ieteikumos. Puse eiropiešu (50 %) iesaka arodvidusskolu jauniešiem, kuri izvēlas vidusskolu, tādējādi tā ir visbiežāk ieteiktā iespēja visā ES. Augstākās izglītības līmenī 52 % ieteiktu augstāko profesionālo izglītību un apmācību salīdzinājumā ar 35 %, kas ieteiktu augstāko akadēmisko izglītību. Tomēr pastāv plaša starp paaudzēm, jo personām vecumā no 25 līdz 54 gadiem ir ievērojami lielāka iespēja ieteikt vispārējo

vidējo izglītību (53 %) nekā respondentiem vecumā no 55 gadiem (33 %), kas liecina par krasu viedokļu maiņu starp paaudzēm.

Joprojām pastāv tēla plaša

Neraugoties uz šīm stiprajām pusēm, PIA saskaras ar ievērojamām uztveres atšķirībām. Trīs ceturtdaļas eiropiešu apgalvo, ka vispārējās vidējās izglītības tēls viņu valstī ir pozitīvāks, un vairāk nekā astoņi no desmit aptaujajiem skolēniem, kuriem ir labi rezultāti, tiek sistemātiski mudināti iegūt vispārējo izglītību. Tomēr lielākā daļa respondentu uzskata, ka vispārējā izglītība ir vieglāk kvalificējama nekā PIA (52 % salīdzinājumā ar 36 %), kas liecina par paradoksu sabiedrības uztverē. Dalība PIA Eiropas Savienībā ir ļoti atšķirīga — no 21 % Grieķijā līdz 68 % Slovēnijā, kas liecina par nopietnām strukturālām un kultūras atšķirībām attiecībā uz to, kā dalībvalstis organizē vidējo izglītību. Valstīs, kurās ir labi izveidotas duālās apmācības sistēmas, ir atšķirīgi rezultāti, kas liek apšaubīt vienkāršus pieņēmumus par institucionālo struktūru. Vācijā (82 % pozitīva uztvere, 63 % līdzdalība) PIA kvalitātei ir augsts prestižs, un sabiedrība ļoti uzticas PIA. Tomēr duālās sistēmas modelis negarantē vienādi pozitīvu uztveri: Nīderlandē PIA tēls kopumā ir vismazāk pozitīvs ES (44 %), neraugoties uz tās senajām tradīcijām apvienot mācīšanos darbvietā ar mācīšanos klasē. Dānijā ir vēl viena tendence ar spēcīgu kvalitātes uztveri, bet ar izteikti lielu to respondentu īpatsvaru (42 %), kuri apgalvo, ka ieteikumi ir atkarīgi no individuāliem apstākļiem, kas liecina par personalizētu, mazāk kategorisku pieeju izglītības ceļu izvēlei. Šīs atšķirības duālās sistēmas valstīs liecina, ka sabiedrības uztveri nenosaka tikai institucionālās struktūras un ka viedokļus veido plašāks faktoru kopums, kas var ietvert kultūras attieksmi, darba tirgus apstākļus, saziņas praksi un sociālo partneru lomu.

Kļūdaini priekšstati un dzimumu stereotipi var ierobežot PIA pievilcību

Puse eiropiešu uzskata, ka PIA programmās nav pievērsta pietiekama uzmanība pamatprasmēm, piemēram, rakstpratībai vai digitālajai pratībai, un līdzīga daļa uzskata, ka transversālās prasmes, piemēram, saziņa un kritiskā domāšana, netiek pietiekami ņemtas vērā. Atšķirības starp respondentiem ar PIA pieredzi un bez tās ir nelielas, proti, 53 % pret 48 % attiecībā uz pamatprasmēm un 53 % pret 50 % attiecībā uz transversālajām prasmēm. Šī tendence liecina par PIA mācību programmas šķietamu pamattrūkumu.

Tā kā apsekojumā PIA netika salīdzināta ar vispārējo izglītību, šie viedokļi var atspoguļot plašākas bažas par šīm prasmēm un lielākas cerības, kas bieži tiek liktas uz PIA. Šie uzskati ir cieši saistīti ar atbalstu tam, ka PIA nodrošina specializētas tehniskās prasmes (85 %) un

kvalitatīvu mācīšanos (73 %). Joprojām problemātiska ir arī ar dzimumu saistīta neobjektivitāte: 55 % uzskata, ka ar STEM saistītās PIA jomas ir piemērotākas vīriešiem, un starp dalībvalstīm pastāv lielas atšķirības. Daudzi respondenti uzskata, ka sievietes, kuras interesējas par tehniskiem priekšmetiem, bieži tiek novirzītas uz vispārējo izglītību un ka sievietes ar STEM saistītās PIA jomās saņem ierobežotu pamudinājumu. Tikmēr tiek uzskatīts, ka vīrieši, kuriem nav labu sasniegumu, saskaras ar spiedienu izvēlēties PIA.

PIA zemais prestižs un sociālais statuss (ko tikai 16 % respondentu min kā izglītības izvēles faktoru) liecina par būtiskām iespējām palielināt sabiedrības informētību par profesionālās izglītības vērtību un sociālo ieguldījumu.

Uzņēmējdarbība un pašnodarbinātība PIA jomā

Uzņēmējdarbības motivācija ir svarīgs faktors izglītības izvēlē. Katrs piektais respondents (21 %) kā galveno iemeslu PIA izvēlei norāda vēlmi kļūt par pašnodarbinātu personu vai sākt uzņēmējdarbību, un vairāk nekā pusei pašnodarbināto ES ir PIA kvalifikācija. Šie konstatējumi izceļ PIA lomu dažādu karjeras iespēju nodrošināšanā un Eiropas uzņēmējdarbības vides atbalstīšanā.

Gaidāmā PIA stratēģija sniedz savlaicīgas iespējas

Visā apsekojumā parādās paaudžu modelis. Gados jaunāki respondenti parasti ir labāk informēti par šķēršļiem un neobjektivitāti profesionālajā izglītībā nekā vecākas paaudzes. Tajā pašā laikā šī informētība sakrīt ar zemāku dalības līmeni PIA un spēcīgākām vēlmēm attiecībā uz akadēmiskiem ceļiem. Personas vecumā no

15 līdz 24 gadiem ziņo, ka PIA dalības rādītājs ir 46 % salīdzinājumā ar 52–53 % vecuma grupā no 25 līdz 54 gadiem. Šī jaunākā grupa vairāk nekā vecāki respondenti sliecas ieteikt vispārējo vidējo izglītību. Tas liecina, ka augstākais izglītības līmenis ir saistīts gan ar lielāku informētību par PIA trūkumiem, gan lielāku priekšroku akadēmiskiem ceļiem, kas būtiski ietekmē profesionālās izglītības pievilcību nākotnē augsti kvalificētu iedzīvotāju vidū.

Līdztekus šiem priekšstatiem 56 % eiropiešu apgalvo, ka darbvietas, kas saistītas ar PIA kvalifikācijām, ir pakļautas riskam tikt aizstātām ar automatizāciju. Šīs bažas pastāv vienlaikus ar plaši izplatīto atzinumu, ka PIA kvalifikācijas pašlaik rada darbvietas, kurās ir liels pieprasījums (kā uzskata 82 %). Plašāki apsekojumu dati to apstiprina: Eiropas Komisijas pētījumā par mākslīgo intelektu un nodarbinātības nākotni (2024) tika konstatēts, ka 66 % eiropiešu ir paiduši bažas par darbvietu zudumu visā ekonomikā kopumā, un tas liecina, ka automatizācijas trauksme sniedzas krietni tālāk par profesionālajiem ceļiem.

Konstatējumi, šķiet, liecina, ka PIA problēma nav saistīta ar tās sniegumu vai atbilstību, bet gan ar to, kā tā tiek uztverta. Tāpēc gaidāmā PIA stratēģija sniedz savlaicīgu iespēju nostiprināt tās tēlu kā pirmās izvēles iespēju daudziem citiem eiropiešiem, efektīvāk popularizēt tās piedāvāto augstas kvalitātes izglītību un prasmes un novērst stereotipus un aizspriedumus, kas turpina ietekmēt ceļu izvēli un sašaurināt mērķgrupu.

Piezīmes

(Pjērs Dieumegards)

(IV 1) Krāsas ir apgrieztas starp kopējo sektoru diagrammu un joslu diagrammu pa valstīm. Ēl nesaglabāt konsekventas grafiskas konvencijas visā ziņojumā.

Tāpat kā ļoti bieži, atšķirības starp valstīm ir lielākas nekā atšķirības starp sociālajām grupām (dzimums, vecums, izglītības līmenis utt.). Šajā ziņojumā bieži atrodami teikumi, piemēram, "atšķirības pēc dzimuma ir nenoīmīgas" vai "nav atšķirību uztverē pēc dzimuma". Ir vērts uzsvērt šo līdzību atbildēs starp dzimumiem.

Tehniskās specifikācijas

No 2025. gada 6. līdz 30. novembrim Verian Belgium pēc Eiropas Komisijas Komunikācijas ģenerāldirektorāta nodaļas "Sabiedriskā doma & Pilsoņu iesaiste" pieprasījuma veica Eiropas Komisijas aptaujas 104.2. kārtu.

104.2 vilnis aptver attiecīgo Eiropas Savienības dalībvalstu valstspiederīgos, kuri dzīvo katrā no 27 dalībvalstīm un ir 15 gadus veci vai vecāki.

Pamata izlases modelis, ko izmanto visās valstīs, ir stratificēts vairākposmu, nejaušs (iespējamība) viens. Katrā valstī izlases rāmi vispirms stratificē pēc NUTS reģioniem un katrā reģionā pēc urbanitātes mērījuma (DEGURBA). Katrā stratā atlasīto parauga punktu skaits atspoguļo strata populāciju 15+. Otrajā posmā izlases punkti tika ņemti ar varbūtību, kas ir proporcionāla to 0+ populācijas lielumam no katra strata. Tādējādi izlases aptver visu apsekoto valstu teritoriju saskaņā ar Eurostat NUTS II (vai līdzvērtīgu) un saskaņā ar attiecīgo tautību iedzīvotāju sadalījumu lielpilsētu, pilsētu un lauku teritorijās⁶¹.

Katrā no atlasītajiem paraugu ņemšanas punktiem pēc nejaušības principa tika izraudzīta sākuma koordināta un reversās ģeokodēšanas rīks, ko izmanto, lai noteiktu koordinātai tuvāko adresi. Šī adrese bija izlases pastaigu sākuma adrese. Citas adreses (ikviena N adrese) tika izvēlētas, izmantojot standarta "nejaušā maršruta" procedūras no sākotnējās adreses. Katrā mājsaimniecībā respondentu izvēlējās pēc nejaušības principa. Pieeja atlasē pēc nejaušības principa bija atkarīga no mājsaimniecības lieluma. Piemēram, mājsaimniecībām, kurās ir vairāk nekā divi 15 locekļi, skripts tika izmantots, lai atlasītu vai nu informatoru (personu, kas atbild uz pārbaudītāja anketas jautājumiem), vai otru tiesīgo locekli mājsaimniecībā. Mājsaimniecībām ar trim vairāk nekā 15 locekļiem skripts tika izmantots, lai izvēlētos vai nu informatoru (1/3 no laika), vai divus citus atbilstošus mājsaimniecības locekļus (2/3 no laika). Ja tika izvēlēti abi pārējie locekļi, intervētājam tika lūgts vai nu jaunākais, vai vecākais. Skripts nejauši piešķirtu atlasī jaunākajam vai vecākajam ar vienādu varbūtību. Šis process turpinās četriem mājsaimniecības locekļiem, kas vecāki par 15 gadiem, pēc nejaušības principa lūdzot jaunākos, otrs jaunākos un vecākos. Mājsaimniecībām ar pieciem 15+ biedriem mēs atgriežamies pie noteikuma par pēdējo dzimšanas dienu.

Ja neviens no mājsaimniecības locekļiem nesazinājās vai izvēlētais respondents nebija pieejams (aizņemts), intervētājs atkārtoti apmeklēja to pašu mājsaimniecību ne vairāk kā trīs reizes (kopā četri saziņas mēģinājumi). Intervētāji nekad iepriekš nenorāda, ka aptauja tiek veikta Eiropas Komisijas vārdā; pēc pieprasījuma tās var sniegt šo informāciju, tiklīdz apsekojums ir pabeigts.

Darbā pieņemšanas posms nedaudz atšķiras Nīderlandē, Somijā un Zviedrijā. Pēdējās divās valstīs no adrešu vai iedzīvotāju reģistra tika atlasīta adrešu izlase katrā paraugu ņemšanas punktā (Somijā atlasīti neveic visos paraugu ņemšanas punktos, bet dažās valstīs ir sagaidāms, ka atbilstu īpatsvars uzlabosies). Adreses tika atlasītas pēc nejaušības principa. Pēc tam telefoniski sazinājās ar mājsaimniecībām un tās pieņēma darbā, lai piedalītos aptaujā. Nīderlandē tiek izmantots divu kadru RDD paraugs (mobīlie un fiksētie numuri), jo nav pieejams visaptverošs iedzīvotāju reģistrs ar tālruņa numuriem. Skaitļu atlase abos kadrus tiek veikta nejauši, katram skaitlim iegūstot vienādu atlases varbūtību. Atšķirībā no Zviedrijas un Somijas paraugs nav sadalīts grupās.

61 Pilsētu un lauku klasifikācija, pamatojoties uz DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Eurobarometra speciālaptauja Nr. 569 “Profesionālās izglītības un apmācības pievilcīgums”
Tehniskās specifikācijas

(institūti)

	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+	PROPORTION EU27
BE	Belgium	MCM Belgium	1,021	06-11-2025	24-11-2025	9,892,796	2.6%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,046	06-11-2025	26-11-2025	5,534,456	1.4%
CZ	Czechia	STEM/MARK	1,064	06-11-2025	24-11-2025	9,172,797	2.4%
DK	Denmark	Mantle Denmark (Verian)	1,016	06-11-2025	30-11-2025	5,022,981	1.3%
DE	Germany	Mantle Germany (Verian)	1,527	07-11-2025	26-11-2025	71,818,299	18.7%
EE	Estonia	B&B Research OÜ	1,006	06-11-2025	26-11-2025	1,154,359	0.3%
IE	Ireland	B and A Research	1,006	06-11-2025	30-11-2025	4,338,938	1.1%
EL	Greece	Kantar Greece	1,007	06-11-2025	23-11-2025	9,041,201	2.4%
ES	Spain	Mantle Spain (Verian)	1,011	06-11-2025	25-11-2025	42,189,318	11.0%
FR	France	MCM France	1,004	06-11-2025	26-11-2025	56,855,864	14.8%
HR	Croatia	Hendal	1,003	08-11-2025	25-11-2025	3,319,752	0.9%
IT	Italy	Testpoint Italia	1,031	06-11-2025	28-11-2025	51,784,963	13.5%
CY	Rep. of Cyprus	CYMAR Market Research	501	06-11-2025	27-11-2025	818,909	0.2%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,004	06-11-2025	27-11-2025	1,579,066	0.4%
LT	Lithuania	Norstat LT	1,023	06-11-2025	24-11-2025	2,467,008	0.6%
LU	Luxembourg	ILRES	508	06-11-2025	28-11-2025	566,303	0.1%
HU	Hungary	Kantar Hoffmann	1,026	07-11-2025	24-11-2025	8,199,448	2.1%
MT	Malta	MISCO International	502	06-11-2025	24-11-2025	493,961	0.1%
NL	Netherlands	MCM Netherlands	1,010	06-11-2025	25-11-2025	15,228,902	4.0%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,003	08-11-2025	25-11-2025	7,842,929	2.0%
PL	Poland	Research Collective	1,016	07-11-2025	26-11-2025	31,082,980	8.1%
PT	Portugal	Intercampus SA	1,037	07-11-2025	26-11-2025	9,275,958	2.4%
RO	Romania	CSOP SRL	1,041	06-11-2025	26-11-2025	16,034,437	4.2%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,005	06-11-2025	24-11-2025	1,811,104	0.5%
SK	Slovakia	MNFORCE	1,003	06-11-2025	24-11-2025	4,557,290	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1,001	06-11-2025	27-11-2025	4,771,619	1.2%
SE	Sweden	Mantle Sweden (Verian)	1,031	06-11-2025	26-11-2025	8,748,126	2.3%
TOTAL EU27			26,453	06-11-2025	30-11-2025	383,603,764	100%

* It should be noted that the total percentage shown in this table may exceed 100% due to rounding.

Atbildes reakcijas rādītāji

Katrai valstij veic salīdzinājumu starp respondentu izlasi un visumu (t. i., valsts iedzīvotāju kopskaitu). Atsvarus izmanto, lai atbildes paraugu saskaņotu ar visumu pēc dzimuma pēc vecuma, reģiona un urbanizācijas pakāpes. Attiecībā uz Eiropas aplēsēm (t. i., ES vidējo rādītāju) tiek koriģēti atsevišķu valstu svērumi, tos izsverot uz augšu vai uz leju, lai atspoguļotu to iedzīvotāju skaitu, kas vecāki par 15 gadiem, kā proporciju no ES iedzīvotāju skaita, kas vecāki par 15 gadiem.

Atbilžu īpatsvaru aprēķina, kopējo pilnīgo interviju skaitu dalot ar visu apmeklēto adrešu skaitu, izņemot tās, kas nav attiecināmas, bet ietver tās, kuru attiecināmība nav zināma. Eiropas Komisijas aptaujas 104.2. vilnī respondentu īpatsvars ES-27 valstīs, ko aprēķināja Verian Belgium, ir šāds:

	Valstis	CAPI RESPONSE RATES
BE	Beļģija	53.9%
BG	Bulgārija	43.7%
CZ	Čehija	63.0%
DK	Dānija	52.1%
DE	Vācija	31.8%
EE	Igaunija	57.0%
IE	Īrija	56.9%
EL	Grieķija	32.9%
ES	Spānija	36.3%
FR	Francija	37.7%
HR	Horvātija	47.0%
IT	Itālija	31.2%
CY	Kipras Republika	77.4%
LV	Latvija	63.5%
LT	Lietuva	45.2%
LU	Luksemburga	26.4%
HU	Ungārija	65.4%
MT	Malta	86.6%
NL	Nīderlande	89.9%
AT	Austrija	45.8%
PL	Polija	50.1%
PT	Portugāle	48.7%
RO	Rumānija	49.0%
SI	Slovēnija	49.3%
SK	Slovākija	51.6%
FI	Somija	31.7%
SE	Zviedrija	80.8%

CAPI: Datorizēta personiskā intervija

Intervēšanas režīms pa valstīm

Intervijas tika veiktas klātienes intervijās vai nu fiziski cilvēku mājās, vai izmantojot attālinātu video mijiedarbību attiecīgajā valsts valodā. Intervijas ar attālinātu video mijiedarbību ("tiešsaistes klātienes" jeb CAVI, datorizēta video intervēšana, tika veiktas tikai Kipras Republikā, Dānijā, Maltā, Nīderlandē, Somijā un Zviedrijā).

	COUNTRIES	N° OF CAPI INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE	Belgium	1,021		1,021
BG	Bulgaria	1,046		1,046
CZ	Czechia	1,064		1,064
DK	Denmark	703	313	1,016
DE	Germany	1,527		1,527
EE	Estonia	1,006		1,006
IE	Ireland	1,006		1,006
EL	Greece	1,007		1,007
ES	Spain	1,011		1,011
FR	France	1,004		1,004
HR	Croatia	1,003		1,003
IT	Italy	1,031		1,031
CY	Rep. Of Cyprus	441	60	501
LV	Latvia	1,004		1,004
LT	Lithuania	1,023		1,023
LU	Luxembourg	508		508
HU	Hungary	1,026		1,026
MT	Malta	325	177	502
NL	Netherlands	824	186	1,010
AT	Austria	1,003		1,003
PL	Poland	1,016		1,016
PT	Portugal	1,037		1,037
RO	Romania	1,041		1,041
SI	Slovenia	1,005		1,005
SK	Slovakia	1,003		1,003
FI	Finland	703	298	1,001
SE	Sweden	711	320	1,031
	TOTAL EU27	25,099	1,354	26,453

CAPI : Computer-Assisted Personal interviewing

CAVI : Computer-Assisted Video interviewing

Kļūdu robežas

Lasītājiem tiek atgādināts, ka apsekojuma rezultāti ir novērtējumi, kuru precizitāte, ja visi ir vienādi, ir atkarīga no izlases lieluma un novērotās procentuālās daļas. Izmantojot aptuveni 1000 interviju paraugus, reālie procenti atšķiras šādās ticamības robežās:

Statistikas rezerves izlases veidošanas procesa dēļ											
(ar 95 % ticamības līmeni)											
dažādi paraugu lielumi ir rindās						dažādi novērotie rezultāti ir norādīti slejās					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Anketa

QB1) Vai agrāk vai pašlaik esat ieguvis sākotnējo profesionālo izglītību un apmācību vidējās izglītības līmenī? (Lasīt tikai vienu atbildi)

- 1 Pilnībā piekrītu
- 2 Piekrītu
- 3 Nepiekrīst
- 4 Pilnīgi nepiekrītu
- 999 Nezinu

QB2) Kuru no šiem izglītības veidiem jūs ieteiktu jauniešiem, kurš tagad lemj par vidējo izglītību? (Lasīt tālāk – tikai viens palīgs)

- Vispārējā vidējā izglītība
- 2 Vidējā profesionālā izglītība
 - 3 Tas ir atkarīgs (SPONTANEOUS)
 - 999 Nezinu

QB3) Kuru no šiem izglītības veidiem jūs ieteiktu jauniešiem, kurš pabeidz vidējo izglītību? (Lasīt tālāk – tikai viens palīgs)

- 1 Augstākā akadēmiskā izglītība
- 2 Augstākā profesionālā izglītība un apmācība
- 3 Tas ir atkarīgs (SPONTANEOUS)
- 999 Nezinu

QB4) Kāds(-i), jūsu prātā, ir galvenais(-ie) faktors(-i), kas mūsdienās ietekmē jauniešus izvēlēties profesionālo izglītību un apmācību salīdzinājumā ar vispārējo izglītību? (RĀDĪT SCREEN-READ OUT-MAX. 3 RESPONSES POSSIBLE-RANDOMISE)

- 1 Skolotāju vai skolu konsultantu norādījumi
- 2 Vecāku vai citu ģimenes locekļu ieteikumi
- 3 Nepieciešamība vai vēlme pēc darba un nopelnīt naudu pēc iespējas ātrāk
- 4 Vēlaties kļūt par uzņēmēju vai pašnodarbināto
- 5 Slikts skolas sniegums vai atzīmes
- 6 Darīt to, ko dara lielākā daļa apkārtējo cilvēku (piemēram, draugi, klasesbiedri vai citi savā apkārtnē)
- 7 Ietekme no sociālajiem medijiem vai tiešsaistes satura
- 8 Profesionālās izglītības un apmācības ceļa priekšstats par prestižu vai sociālo statusu
- 9 Citi (SPONTĀNIJA)
- 10 Nezinu

QB5) Vai jūs varētu man pateikt, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādam apgalvojumam? (MŪSU VALSTS) cilvēki, kas gatavojas izvēlēties savu vidējo izglītību,

saņem pietiekamu informāciju par PIA iespējām. (Rādīt tikai skREEN-READ OUT-ONE ANSWER)

- 1 Pilnībā piekrītu
- 2 Piekrītu
- 3 Nepiekrīst
- 4 Pilnīgi nepiekrītu
- 999 Nezinu

QB6) Kā, jūsu prātā, tiek skatīta sākotnējā profesionālā izglītība un apmācība (MŪSU VALSTS)? (Rādīt tikai skREEN-READ OUT-ONE ANSWER)

- 1 Ļoti pozitīvi
- 2 Diezgan pozitīvi
- 3 Diezgan negatīvi
- 4 Ļoti negatīvi
- 999 Nezinu

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: (RĀDĪT SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER PUNKTU – RANDOMISE PUNKTU)

Pilnībā piekrītu

Piekrīst

Tendēt nepiekrīst

Pilnīgi nepiekrītu

Nezinu

IVET piedāvā augstas kvalitātes mācības

1 2 3 4 999

IVET nodrošina piekļuvi modernai fiziskai un digitālai infrastruktūrai (datoriem, mašīnām utt.)

1 2 3 4 999

Skolotāji un pasniedzēji IVET jomā ir kompetenti

1 2 3 4 999

Personas, kas pabeigušas IVET programmas, var pieteikties studijām augstskolā

1 2 3 4 999

Anketa

Cilvēkiem, kas mācās IVET kvalifikācijas iegūšanai, ir iespējas studēt ārzemēs kā daļu no savām studijām.

1 2 3 4 999

IVET nenodrošina pietiekamas transversālās prasmes, piemēram, komunikācijas vai kritiskās domāšanas prasmes

1 2 3 4 999

IVET programmās bieži vien netiek mācītas tādas pamatprasmes kā lasītprasme un rakstītprasme vai digitālā prātība.

1 2 3 4 999

Cilvēki IVET programmās apgūst specializētas tehniskās prasmes, kas ir tieši saistītas ar konkrētām profesijām

1 2 3 4 99

jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: (RĀDĪT SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER PER ITEM-RANDOMISE)

Pilnībā piekrītu

Piekrīst

Tendēt nepiekrīst

Pilnīgi nepiekrītu

Nezinu

Darbvietas, kas saistītas ar IVET kvalifikācijām, ir pakļautas riskam tikt aizstātām ar automatizāciju

1 2 3 4 999

IVET kvalifikācijas rezultātā tiek radītas labi apmaksātas darbvietas

1 2 3 4 999

IVET kvalifikācijas rezultātā tiek radītas darbvietas, kas sabiedrībā tiek augstu vērtētas

1 2 3 4 999

IVET kvalifikācija rada darbvietas, kas ir ļoti pieprasītas darba tirgū (MŪSU VALSTS)

1 2 3 4 999

IVET kvalifikācijas rada darbvietas, kas veicina zaļo pārkārtošanos

1 2 3 4 999

QB9) Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: (RĀDĪT SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER PER ITEM-RANDOMISE)

Pilnībā piekrītu

Piekrīst

Tendēt nepiekrīst

Pilnīgi nepiekrītu

Nezinu

Parasti ir vieglāk studēt, lai iegūtu kvalifikāciju vispārējā vidējā izglītībā, nekā sākotnējā profesionālajā izglītībā un apmācībā.

1 2 3 4 999

Skolēni ar augstākiem akadēmiskajiem rādītājiem vidusskolas līmenī bieži tiek mudināti turpināt vispārējo izglītību, nevis sākotnējo profesionālo izglītību.

1 2 3 4 999

(MŪSU VALSTS) vispārējās vidējās izglītības tēls ir pozitīvāks nekā sākotnējās profesionālās izglītības tēls

1 2 3 4 999

IVET programmas ir pietiekami iekļaujošas, lai nodrošinātu, ka izglītojamie, kas var saskarties ar šķēršļiem noteikta veida mācību vidē, saņem atbalstu, kas tiem vajadzīgs, lai varētu pabeigt programmas.

1 2 3 4 999

Nākamais jautājums ir par STEM — zinātni, tehnoloģijām, inženierzinātnēm un matemātiku. Tas ietver tādas jomas kā būvniecība, autobūve, ražošana un IKT, kas ietver tehniskās prasmes, radošumu un problēmu risināšanu.

QB10) Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem:

(Uzrādiet SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER PREMIUMĀ)

Pilnībā piekrītu

Piekrīst

Tendēt nepiekrīst

Pilnīgi nepiekrītu

Nezinu

Ar STEM saistītās jomas IVET jomā (piemēram, būvniecība, autobūve, ražošana, IKT) ir vairāk piemērotas vīriešiem

1 2 3 4 999

Sievietes, kuras interesējas par STEM jomām IVET jomā, var saņemt mazāku atbalstu no ģimenēm un skolām nekā vīrieši, kurus interesē ar STEM saistītās jomas

1 2 3 4 999

QB11) Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem:

(Uzrādiet SCREEN-READ OUT-ONE ANSWER PREMIUMĀ)

Pilnībā piekrītu

Piekrīst

Anketa

Tendēt nepiekrīst

Pilnīgi nepiekrītu

Nezinu

Sievietes bieži tiek mudinātas iegūt vispārējo izglītību, lai gan viņas izrāda interesi par tehniskiem, praktiskiem un praktiskiem priekšmetiem.

1 2 3 4 999

Vīrieši, kuriem nav labu akadēmisko sasniegumu, saskaras ar lielāku spiedienu izvēlēties IVET, nevis vispārējo izglītību nekā sievietes.

1 2 3 4 999

Skolotāji un profesionālās orientācijas konsultanti pienācīgi nerisina ar dzimumu saistītus aizspriedumus, pirms skolēni izdara izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību

1 2 3 4 999

Dzimumu stereotipus par izvēli starp vispārējo un profesionālo izglītību bieži pastiprina ģimenes, vienaudži un sociālie mediji.

1 2 3 4 999

Vīrieši ar aprūpi vai pakalpojumiem saistītās IVET jomās bieži saskaras ar sociālu stigmatizāciju vai spriedumu

1 2 3 4 999